ecommbx

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 31 Ιουλίου 2024 • Ετος 10ο • Αρ. φύλλου 505* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €2,00

ecommbx

Αυξάνεται η οικονομική αβεβαιότητα στις ΗΠΑ

Σελ. 10

ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Φόβοι για μεγαλύτερη αστάθεια στις αγορές

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Χάσμα μεταξύ των προτάσεων των υποψηφίων για την προεδρία

ΚΑΜΑΛΑ ΧΑΡΙΣ

«Αγκάθι» στην κούρσα η κληρονομιά Μπάιντεν

ΝΤΟΝΑΛΝΤ ΤΡΑΜΠ

Επιμένει σε φόρους και απαγόρευση μετανάστευσης

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Νέα πλάνα για Ελληνική από Eurobank

Οι κινήσεις μετά τη λήξη της δημόσιας πρότασης και το «power game» στο Διοικητικό Συμβούλιο

Τα σχέδιά της για την Ελληνική καταστρώνει η Eurobank μετά τη λήξη της δημόσιας πρότασης για εξαγορά του 100% της Τράπεζας. Το ποσοστό που θα έφερνε η λήξη της διαδικασίας ναι μεν θα ήταν μεγαλύτερο από το 55,48% που έχει σήμερα η τράπεζα, ωστόσο δεν διαφαινόταν πως θα έκαναν αίτηση πώλησης των μετοχών τους οι δύο μεγάλοι μέτοχοι της Ελληνικής, Δήμητρα Επενδυτική και η ΕΤΥΚ, με μετοχές μέσω των ταμείων της. Η Eurobank πλέον είναι στραμμένη στη Γενική Συνέλευση της Ελληνικής τον Σεπτέμβριο, οπότε και θα αρχίσει να εφαρμόζει τα πλάνα της για την νεοαποκτηθείσα τράπεζα. Μέσα στα πλάνα της είναι να μπουν νέα διευθυντικά στελέχη σε καίριες θέσεις, που θα της δώσουν τη δυνατότητα να εφαρμόσει τη στρατηγική που έχει χαράξει. Το «power game» εντός της τράπεζας σε μετοχικό επίπεδο από το AGM Σεπτεμβρίου και εντεύθεν αναπόφευκτα θα ενταθεί και θα φανούν αργά ή γρήγορα οι γραμμές που θα ακολουθήσουν οι τρεις μεγάλοι μέτοχοι της τράπεζας (Eurobank, Δήμητρα, ΕΤΥΚ). Η Eurobank θα έχει έξι μήνες να επιστρέψει με νέα πρόταση για αύξηση των μετοχών της στην Ελληνική. **Σελ. 3**

ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΚΤ

Επιβράδυνση αύξησης μισθών στην Ευρωζώνη

Επιβράδυνση στις αυξήσεις μισθών των εργαζομένων τους επόμενους 12 μήνες προβλέπουν οι επιχειρήσεις της Ευρωζώνης, σύμφωνα με έρευνα της ΕΚΤ. Οι μισθοί αναμένεται να αυξηθούν κατά 3,3%, από 3,8% που ήταν η προηγούμενη εκτίμηση. Οι επιχειρήσεις αναθεώρησαν προς τα κάτω τις εκτιμήσεις τους για τις τιμές πώλησης στο 3% από 3,3%. **Σελ. 12**

ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΑΣΜΩΝ

Κινεζικά ηλεκτρικά I.X. made in Europe

Η νέα μεγάλη απειλή για τις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες είναι τα κινεζικά ηλεκτρικά οχήματα (ΕΥ) «made in Europe». Καθώς η Ε.Ε. αυξάνει τους δασμούς έως και 48%, η νέα γενιά κατασκευαστών «πράσινων» αυτοκινήτων της Κίνας συνεργάζεται με την τοπική βιομηχανία της Γηραιάς Ηπείρου, που μοιάζει πλέον αντιμέτωπη με έναν φαύλο κύκλο. **Σελ. 9**

ΚΙΝΑ

Τα ταξί χωρίς οδηγό κατακτούν την Ουχάν

Η Ουχάν στην κεντρική Κίνα φιλοδοξεί να γίνει η πρώτη πόλη στον κόσμο χωρίς οδηγούς. Τα αυτο-οδηγούμενα αυτοκίνητα, που ονομάζονται «ρομποταξί», έχουν την τιμητική τους. Μία «κούρσα» 10 χιλιομέτρων στοιχίζει μόνο 50 σεντς. Ο στόλος 500 οχημάτων που δραστηριοποιείται στην πόλη ανήκει στην Apollo Go, μονάδα του κινεζικού κολοσσού Baidu. **Σελ. 11**

5 291296 000378

Κ. ΚΟΥΜΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Ανοιξαν πανιά για τη μαρίνα της Πάφου

Ανοιξε τελικά ο δρόμος για την κατασκευή της μαρίνας Πάφου. Ενα έργο το οποίο θα ενισχύσει την ανάπτυξη της πόλης. «Εργα τέτοιας εμβέλειας και δυναμικής, αναβαθμίζουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν μας και ορίζουν την αναπτυξιακή πορεία του τουρισμού για τις επόμενες δεκαετίες», δήλωσε στην «Κ» ο υφυπ. Τουρισμού Κώστας Κουμής. **Σελ. 4**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Brain gain με κίνητρο τη χαμηλή φορολογία

Χιλιάδες Ελληνες που μετανάστευσαν στα χρόνια της κρίσης επιστρέφουν με κίνητρο το ευνοϊκό καθεστώς μεταφοράς φορολογικής κατοικίας στη χώρα. Σύμφωνα με στοιχεία του υπ. Οικονομικών, 6.536 εργαζόμενοι από το εξωτερικό έχουν υποβάλει αίτηση να υπαχθούν στο ευνοϊκό καθεστώς. Φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας έχουν γίνει και 5 δισεκατομμυριούχοι. **Σελ. 15**

Οι Ολυμπιακοί προσελκύουν φιλάθλους, «διώχνουν» τουρίστες

Στο Παρίσι, οι ξενοδόχοι, οι εστιάτορες και γενικώς όλοι όσοι προσέβλεπαν στο μπόνους των Ολυμπιακών Αγώνων, σε μεγάλη αύξηση κερδών σε σύγκριση με τις άλλες χρονιές, είχαν προεξοφλήσει εκτόξευση των αφίξεων και κοσμοσυρροή στη γαλλική πρωτεύουσα. Εχουν, ωστόσο, διαψευσθεί είτε επειδή οι Παριζιάνοι διεμήνυσαν στους επίδοξους τουρίστες πως καλύτερα να αποφύγουν το Παρίσι στη διάρκεια των Ολυμπιακών, είτε επειδή οι τιμές των ξενοδοχείων βρίσκονται στη στρατόσφαιρα, όπως και των ενοικίων και των εισιτηρίων σε εκδηλώσεις. **Σελ. 8**

Οι καταναλωτές θα πληρώσουν τον λογαριασμό για το τερματικό

Ποσό πέραν των 101 εκατ.

Πολύ μεγαλύτερος από τα 101 εκατ. ευρώ, που ζητά πίσω η Κομισιόν φαίνεται ότι θα είναι ο λογαριασμός για το τερματικό στο Βασιλικό, έργο το οποίο εγκαταλείφθηκε από τους Κινέζους. Και όπως όλα δείχνουν θα τον πληρώσουν οι καταναλωτές όταν αρχίσει η εισαγωγή φυσικού αερίου. **Σελ. 5**

«Πικρίζουν» φρούτα και λαχανικά λόγω τιμής

Πλήγμα και για παραγωγούς

Εξαιρετικά μεγάλη αύξηση παρατηρείται τους τελευταίους μήνες στις τιμές λιανικής πώλησης φρέσκων φρούτων και φθαρτών σε σχέση με την τιμή παραγωγής τους. Σε αρκετές περιπτώσεις, όπως μπανάνες, φράουλες και ντομάτες, οι τιμές είναι υπερδιπλάσιες από αυτές που τις δίνει ο παραγωγός. **Σελ. 4**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ Σελ. 6

«Απούσα» η εξωτερική πολιτική Ε.Ε. για Μέση Ανατολή

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Οι γενικές αυξήσεις είναι λάθος επιλογή

Η Κύπρος είναι μια χώρα που στηρίζεται κατά βάση στις υπηρεσίες. Την ίδια στιγμή πάσχει από σημαντικό έλλειμμα ανταγωνιστικότητας λόγω απόστασης από την ηπειρωτική Ευρώπη. Αυτό το έλλειμμα εκφράζεται κυρίως μέσα από την ακρίβεια που προκαλείται από την ψηλή τιμή στον ηλεκτρισμό και την ελλιπή εσωτερική λειτουργία του ανταγωνισμού. Οι συγκεκριμένες παθογένειες σε συνδυασμό με τις πιέσεις που ασκούν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις για αύξηση των μισθών, δημιουργούν μεσοπρόθεσμο πρόβλημα αφού οι αυξήσεις κλειδώνουν για ένα μεγαλύτερο χρονικό διάστημα που ξεπερνά την έξαρση του πληθωρισμού, και άρα η διάβρωση της ανταγωνιστικότητας εμβαθύνεται.

Η προσέγγιση του πληθωρισμού στον στόχο του 2% αποδεικνύεται δύσκολη υπόθεση. Η πίεση που ασκείται στο κόστος μισθοδοσίας προβλέπεται να κρατήσει τον πληθωρισμό ψηλά για μεγάλο χρονικό διάστημα. Για καλύτερη αντίληψη της δυναμικής των μισθών θα πρέπει να εξετάσουμε τις δύο περιπτώσεις που συνήθως επιβάλλουν τις αυξήσεις στο κόστος εργασίας. Η πρώτη περίπτωση αφορά στην ανάγκη αναπλήρωσης της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων και στοχεύει στην αύξηση της παραγωγικότητας. Η δεύτερη περίπτωση αφορά στην έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού που αναγκάζει τις επιχειρήσεις να προσφέρουν ελκυστικότερους όρους για προσέλκυση των εργαζομένων. Οι πρόσφατες λανθασμένες εξαγγελίες της κυβέρνησης για γενικές αυξήσεις στη δημόσια υπηρεσία δικαιολογημένα προκαλούν αντιδράσεις. Αυτές οι αυξήσεις είναι λανθασμένες γιατί δεν εξυπηρετούν κανένα από τους δύο σκοπούς. Η αστόχευτη προσέγγιση στην παραχώρηση των αυξήσεων δεν εξυπηρετεί την ανάγκη ενίσχυσης της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων και άρα ούτε μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι το επιπλέον κόστος θα προκαλέσει αύξηση της παραγωγικότητάς. Όσον δε αφορά την έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, αυτό ούτε για αστείο δεν μπορεί να λέγεται, αφού η δημόσια υπηρεσία αποτελεί με διαφορά τον ελκυστικότερο εργοδότη στην Κύπρο, λόγω προνομίων άγνωστων στον ιδιωτικό τομέα.

Συνεπώς, οι αυξήσεις των προηγούμενων ημερών δεν προκύπτει ότι θα απορροφηθούν από την αγορά, αλλά θα παραμείνουν στην επιφάνεια να επιβαρύνουν τις τιμές και να συντηρούν τον πληθωρισμό. Η αύξηση των τιμών καθόλου δεν βολεύει την κυπριακή οικονομία, η οποία ακόμη και σε περιόδους ύφεσης του πληθωρισμού παραμένει ακριβή. Γιατί όμως θέλουμε υποχώρηση του πληθωρισμού; Γιατί είναι κρίσιμης σημασίας το ύψος των επιτοκίων ιδιαίτερα σε μια οικονομία όπως η κυπριακή, που ο ιδιωτικός τομέας είναι υπερδανεισμένος. Γι' αυτό, τα ψηλά επιτόκια αποτελούν βαρίδι στην ανταγωνιστικότητα, αφού δυσκολεύουν την εξυπηρέτηση των δανείων, μειώνουν την επενδυτική δραστηριότητα και ελαττώνουν τη ζήτηση που είναι σημαντική για τη ανάπτυξη.

Η μάχη με τον πληθωρισμό και άρα με τα ψηλά επιτόκια δεν έχει τελειώσει. Τα στοιχεία μέχρι τον Ιούνιο ήταν ενθαρρυντικά, όμως η συνέχεια δεν ήταν η αναμενόμενη. Η κεντρική τράπεζα παρακολουθεί την κατάσταση και εφαρμόζει τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της. Το είπαμε όμως πολλές φορές – θα το επαναλάβουμε και σήμερα. Ο πληθωρισμός δεν είναι αποκλειστική υπόθεση των κεντρικών τραπεζών. Τα κράτη-μέλη μέσα από την οικονομική τους πολιτική έχουν ρόλο να διαδραματίσουν συγκρατώντας τις δαπάνες. Σίγουρα η απουσία ψηφιακών δυνατοτήτων κάνει τη στόχευση δύσκολη. Δεν είναι όμως μόνο αντικειμενικοί οι λόγοι που οι κυβερνήσεις εφαρμόζουν αλλοπρόσαλλα μέτρα. Σε μεγάλο βαθμό έχει να κάνει με την αποφυγή του πολιτικού κόστους. Η κυβέρνηση Νίκου Χριστοδουλίδη, αποφασίζοντας γενικές αυξήσεις, έπεσε στην παγίδα και λειτούργησε αντίθετα με τις ανάγκες της εποχής.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback**!

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK | μπλε

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Η Κλυταιμνήστρα δεν δικαιώνεται ούτε νεκρή

«Η Κλυταιμνήστρα του Αισχύλου είναι ένα πρόσωπο πολυδιάστατο, είναι τόσα τα ζητήματα που θίγει που δεν ξέρω αν φτάνει μία παράσταση για να τα φωτίσει. Είναι ένα πρόσωπο με το οποίο θα ήθελα να ασχοληθώ ξανά, γιατί νιώθω ότι είναι πολλά αυτά που άφησα ανεξερεύνητα» λέει στην «Κ» η Σοφία Χιλλ, η οποία υποδύεται την Κλυταιμνήστρα, στην «Ορέστεια» του Αισχύλου, σε σκηνοθεσία Θεόδωρου Τερζόπουλου. Η κα Χιλλ μού λέει πως ο ρυθμός και η μελωδικότητα του αρχαίου κειμένου ακόμα και λέξεις πολύ καίρια τοποθετημένες από τον Αισχύλο, σε συγκεκριμένα σημεία, είναι σχεδόν σκηνοθετικές οδηγίες. «Ανοίγουν έναν δρόμο, ενώνουν το τώρα με το τότε, μ' έναν τρόπο οργανικά είναι κλειδιά». Για την Κλυταιμνήστρα μού λέει πως είναι η τελευταία γυναίκα στην εξουσία, δεν δικαιώνεται ούτε νεκρή. «Βέβαια τα μεγάλα τραγικά πρόσωπα κατά τη γνώμη μου, δεν έχουν φύλο, είναι ο άνθρωπος και η ρίζα του, είναι το Ον. Όταν σπάσει το κέλυφος του φύλου και όλων των άλλων εξωτερικών χαρακτηριστικών, μένει γυμνός ο άνθρωπος, μόνος, αβοήθητος και ελεύθερος στο κέντρο του σύμπαντος. Από εκεί μου αρέσει να ξεκινάω την έρευνα και τη δουλειά με τα πρόσωπα».

© ΓΙΟΧΑΝΑ ΒΕΜΠΕΡ

«Η Κλυταιμνήστρα, η τελευταία γυναίκα στην εξουσία, δεν δικαιώνεται ούτε νεκρή. Βέβαια τα μεγάλα τραγικά πρόσωπα κατά τη γνώμη μου, δεν έχουν φύλο, είναι ο άνθρωπος και η ρίζα του, είναι το Ον».

«Μέσα από τη βία και τη μανία για εξουσία φτάνουν στη γελοιότητα, εκεί δηλαδή που φτάνουν όλοι οι διψασμένοι για εξουσία».

«Είναι συγκλονιστικό πόσα πράγματα έχουν αλλάξει από την εποχή που γράφονταν αυτά τα κείμενα μέχρι σήμερα, αλλά και σοκαριστικό πόσα έχουν αλλάξει ελάχιστα έως καθόλου».

© ΓΙΟΧΑΝΑ ΒΕΜΠΕΡ

«Η Κλυταιμνήστρα περνάει σταδιακά από την έπαρση στην τραγωδία, για να καταλήξει στην τρέλα ως φάντασμα. Είναι η διαδρομή που κάνουν όλα τα μεγάλα τραγικά πρόσωπα» λέει στην «Κ» η ηθοποιός Σοφία Χιλλ.

Να ακουστεί το κείμενο

–Η πολυετής συνεργασία σας με τον Θεόδωρο Τερζόπουλο και το Θέατρο Άττις σάς έγινε ποτέ εμπόδιο για κάτι άλλο, διαφορετικό...;

–Εμπόδιο δεν θα το έλεγα, γιατί ήταν η επιλογή μου και ό,τι έκανα, το έκανα με χαρά και δίψα. Θα ήθελα ίσως να έχω ασχοληθεί με τον κινηματογράφο ή να έχω πει ναι σε κάποιες συνεργασίες όπως αυτήν με τον σπουδαίο Βολανάκη ας πούμε.

–Τι σημαίνει ερμηνεία για εσάς, ιδιαίτερα σε μία αρχαία τραγωδία;

–Δεν ξέρω τι ακριβώς σημαίνει ερμηνεία, ξέρω όμως ότι πρέπει να ακουστεί το κείμενο, ο λόγος, να φανούν ζητήματα, πολιτικά, ποιητικά, φιλοσοφικά, οντολογικά, να αξίζει δηλαδή να δει ο θεατής μια παράσταση, πιο πολύ από ό,τι θα άξιζε να διαβάσει το κείμενο μόνος του.

–Ποιο θα ήταν το συναίσθημα που θα θέλατε να πάρει το κοινό, φεύγοντας από την παράσταση;

–Να αναλογιστεί το μάταιο των πολέμων και της βίας, να εμπνευστεί από την εξαιρετική ενέργεια των νέων ηθοποιών του χορού και το δόσιμό τους –με έχει εκπλήξει αυτή η νέα γενιά–, να ξεφοβηθεί από όλα τα δύσκολα που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια και να πει ναι, μπορούμε εγώ, εσύ, αυτός, να αλλάξουμε τον κόσμο.

–Είχατε την ευκαιρία να ξανασυνομιλήσετε με την Κλυταιμνήστρα..., ποια είναι η Κλυταιμνήστρα που συναντήσατε στο κείμενο του Αισχύλου;

–Ναι είχα ξανασυνομιλήσει στο παρελθόν με την Κλυταιμνήστρα, πάλι του Αισχύλου αλλά σε διαφορετική μετάφραση, η οποία ήταν πιο ποιητική, όλη η παράσταση ήταν πιο ποιητική, μ' έναν τρόπο ήταν βασισμένη στον ρυθμό και τη μελωδία. Η τωρινή μας παράσταση είναι πιο πολιτική, καθώς και η μετάφραση της κυρίας Βαροπούλου είναι πιο λιτή, χωρίς πολλά ποιητικά στοιχεία και πιο ακριβής, πιστή δηλαδή στο αρχαίο κείμενο. Αυτό μου γέννησε την επιθυμία και την περιέργεια τού πώς θα ήταν να δουλέψει κάνεις αυτά τα κείμενα μόνο στα αρχαία... Ο ρυθμός και η μελωδικότητα του αρχαίου κειμένου ακόμα και λέξεις πολύ καίρια τοποθετημένες από τον Αισχύλο, σε συγκεκριμένα σημεία, είναι σχεδόν σκηνοθετικές οδηγίες. Ανοίγουν έναν δρόμο, ενώνουν το τώρα με το τότε, μ' έναν τρόπο οργανικά είναι κλειδιά.

–Θα διακινδυνεύατε να της προσδώσετε έναν χαρακτηρισμό; Από τη μία εκδικείται για τη θυσία της κόρης της και από την άλλη ενδιαφέρεται για την εξουσία...;

–Η Κλυταιμνήστρα του Αισχύλου είναι ένα πρόσωπο πολυδιάστατο, είναι τόσα τα ζητήματα που θίγει που δεν ξέρω αν φτάνει μία παράσταση για να τα φωτίσει. Είναι ένα πρόσωπο με το οποίο θα ήθελα να ασχοληθώ ξανά, γιατί νιώθω ότι είναι πολλά αυτά που άφησα ανεξερεύνητα. Στην παράστασή μας θίγονται πρωτίστως τα πολιτικά ζητήματα της τριλογίας με κέντρο της Ευμενίδες. Ο χορός, που είναι και ο λαός, είναι ο βασικός πρωταγωνιστής της παράστασης, τα πρόσωπα είναι απλώς τα παραδείγματα, σκιαγραφούνται πιο μονοδιάστατα. Ο Τερζόπουλος τα αποδομεί σαρκαστικά. Μέσα από τη βία και τη μανία για εξουσία φτάνουν στη γελοιότητα, εκεί δηλαδή που φτάνουν όλοι οι διψασμένοι για εξουσία. Η εποχή μας βρίθει από τέτοια παραδείγματα. Γίνονται δηλαδή σχεδόν καρικατούρες, ασόβαρα πρόσωπα, ρηχά.

Έχοντας αγαπήσει πολύ αυτό το πρόσωπο και αναγνωρίζοντας τα πολλαπλά ζητήματα που φέρει, όταν μου είπε ο Τερζόπουλος πώς φαντάζεται την Κλυταιμνήστρα του, ειδικά τη βία που ήθελε στην πρώτη σκηνή στις φρυκτωρίες, ή τη στιγμή που συναντά τον γιο της, που την ήθελε αποστασιοποιημένη, είχα κάποια αντίσταση. Αλλά σε μία παράσταση οφείλεις να υπηρετήσεις το συλλογικό όραμα και να βρεις τον χώρο και για τη δική σου φωνή.

–Πώς αλλάζει, αν αλλάζει, η υποκριτική σας από τον Αγαμέμνονα, όπου και ο κύριος όγκος του ρόλου σας ώς τις Χοηφόρους και τις Ευμενίδες;

–Η Κλυταιμνήστρα περνάει σταδιακά από την έπαρση στην τραγωδία, για να καταλήξει στην τρέλα ως φάντασμα. Είναι η διαδρομή που κάνουν όλα τα μεγάλα τραγικά πρόσωπα, γι' αυτό την αγαπώ τόσο πολύ. Μάλιστα, η Κλυταιμνήστρα εμφανίζεται και ως φάντασμα, επιστρέφει δηλαδή απ' τους νεκρούς, απ' τον Άδη. Και ο Άδης είναι το άγνωστο, είναι το όριο ανάμεσα στο τραγικό και στο κωμικό, είναι η τρέλα.

–Είδατε την πρωίδα σας μέσα από κάποιο γυναικείο-ακτιβιστικό πρίσμα; Διακυβεύονται το δίκαιο και το άδικο, ως το βλέπουμε σήμερα, στην αισχύλεια «Ορέστεια»;

–Η Κλυταιμνήστρα θεωρείται το τελευταίο πρόσωπο της μητριαρχίας. Με τον θάνατό της και τη μη δικαίωσή του περνάμε στην πατριαρχία. Νομίζω πως αυτά τα σπουδαία κείμενα είναι τόσο διαχρονικά ακριβώς γιατί θίγουν θέματα προαιώνια που θα απασχολούν πάντα τον άνθρωπο. Είναι συγκλονιστικό πόσα πράγματα έχουν αλλάξει από την εποχή που γράφονταν αυτά τα κείμενα μέχρι σήμερα αλλά και σοκαριστικό πόσα έχουν αλλάξει ελάχιστα έως καθόλου. Η θυσία, για παράδειγμα, της Ιφιγένειας. Η θυσία τόσων αθώων στον βωμό του κέρδους, της κυριαρχίας και του χρήματος. Η Κλυταιμνήστρα, η τελευταία γυναίκα στην εξουσία, δεν δικαιώνεται ούτε νεκρή. Βέβαια τα μεγάλα τραγικά πρόσωπα κατά τη γνώμη μου, δεν έχουν φύλο, είναι ο άνθρωπος και η ρίζα του, είναι το Ον. Όταν σπάσει το κέλυφος του φύλου και όλων των άλλων εξωτερικών χαρακτηριστικών, μένει γυμνός ο άνθρωπος, μόνος, αβοήθητος και ελεύθερος στο κέντρο του σύμπαντος. Από εκεί μου αρέσει να ξεκινάω την έρευνα και τη δουλειά με τα πρόσωπα. Την άνοιξη ξεκινήσαμε κάποιες παραστάσεις σε μια διασκευή πάνω στον Μάκβεθ του Σαίξπηρ, που θα συνεχιστούν τον χειμώνα στην Αθήνα. Είναι ένας μονόλογος μέσα από τον οποίο παρελαύνουν τα πρόσωπα του έργου και ο Μάκβεθ και η Λαίδη. Δεν με έχει απασχολήσει τόσο ποιος είναι ο άντρας και ποια η γυναίκα όσο η κατάσταση που φέρει ο καθένας τους και τι είναι αυτό που βαθιά τους συνταράσσει σε επίπεδο οντολογικό. Γιατί ο αδικημένος, το θύμα, ή ο θύτης μπορεί να είναι γυναίκα, μπορεί άντρας, μπορεί τρανς ή οτιδήποτε θέλει. Μπορεί να είναι μαύρος, λευκός, κίτρινος. Όμως όλοι σπαράζουν ή κατασπαράζουν με τον ίδιο τρόπο. Και όταν μια κοινωνία είναι προβληματική βλέπουμε φαινόμενα όπως οι γυναικοκτονίες, ή εγκαταλελειμμένους, αβοήθητους ανθρώπους στην άσφαλτο, ή στον δρόμο, προσπερνάμε ανθρώπους σε ανάγκη, με αδιαφορία, ή το ότι βλέπουμε όλη αυτή τη βία και την αδικία στο Διαδίκτυο, όλες αυτές τις εικόνες τις εφιαλτικές, που τις αφήνουμε πίσω και συνεχίζουμε τη ζωή μας. Καθημερινά καταπατούνται οι έννοιες δημοκρατία, ελευθερία, δικαιοσύνη μπροστά στα μάτια μας και στις οθόνες μας. Βλέπουμε τα δάση μας να καίγονται, να εξαφανίζεται η χλωρίδα και η πανίδα της χώρας, του πλανήτη, να λιγοστεύει το νερό, κι εμείς συνεχίζουμε «αυτιστικά» τη ζωή μας. Όλα αυτά δείχνουν μια κοινωνία σε σήψη. Η ρίζα του κακού είναι μία.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο

Το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας προσφέρει και το καλοκαίρι πολυσύνθετες, ξεχωριστές και δροσερές μουσειακές εμπειρίες με φόντο τη μακραίωνη ιστορία της Λευκωσίας. Οι Συλλογές του Μουσείου με εκατοντάδες εκθέματα προσκαλούν το κοινό σε μοναδικές περιηγήσεις και το προκαλούν να ανακαλύψει κάθε φορά κάτι νέο για το παρελθόν της πρωτεύουσας. Αυτή μάλιστα την περίοδο είναι σε εξέλιξη το δεύτερο μέρος της έκθεσης «Τρεις Φωτογραφικές Διαδρομές. Λευκωσία: Άνθρωποι και Τόποι». Το δεύτερο μέρος της τριλογίας επικεντρώνεται κυρίως στο φωτογραφικό υλικό από τη δεκαετία του 1950 έως και τις αρχές του 1960. Η πόλη έχει πια εξευρωπαϊστεί και έχει αρχίσει να υιοθετεί νέα πρότυπα, θέτοντας τις βάσεις για τη σύγχρονη εκδοχή της. Εκείνη την περίοδο τα ραγδαία πολιτικά γεγονότα φέρνουν αρκετούς φωτογράφους-ανταποκριτές στο νησί για να αποτυπώσουν με τον φακό τους τις εξελίξεις και τον κόσμο της Κύπρου στο πλαίσιο των πρωτόγνωρων αυτών αλλαγών.

Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή έως τις 25 Αυγούστου. Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο, Ιπποκράτους 15-17, Λευκωσία. Ανοιχτό: Τρίτη-Κυριακή 10:00-16:30. Κλειστό: Δευτέρες και επίσημες αργίες. Το Μουσείο θα παραμείνει κλειστό για το κοινό μόνο από τις 13 έως και τις 20 Αυγούστου 2024.

Στο Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας είναι σε εξέλιξη το δεύτερο μέρος της έκθεσης «Τρεις Φωτογραφικές Διαδρομές. Λευκωσία: Άνθρωποι και Τόποι». Το δεύτερο μέρος της τριλογίας επικεντρώνεται στη δεκαετία του 1950-1960.

Το ξενοδοχείο Almyra σε συνεργασία με την isnotgallery, φιλοξενεί την ομαδική έκθεση σύγχρονης τέχνης «Μεταμόρφωσις | Metamorphosis», σε επιμέλεια Άντρου Ευσταθίου.

Το Fengaros Festival επιστρέφει στο χωριό του Κάτω Δρυ για την 12η και μεγαλύτερη έκδοσή του από την 1η ώς τις 3 Αυγούστου στον Κάτω Δρυ της Λάρνακας.

Φεστιβάλ Fengaros

Το Fengaros Festival επιστρέφει στο χωριό του Κάτω Δρυ για την 12η και μεγαλύτερη έκδοσή του από την 1η ώς τις 3 Αυγούστου, παρουσιάζοντας μουσική από όλο τον κόσμο. Για τρεις μέρες, σε τέσσερις σκηνές θα πραγματοποιηθούν περισσότερες από 60 συναυλίες και DJ sets. Η μαγευτική Alice Phoebe Lou, ο ανατρεπτικός Έλληνας ράπερ Anser και οι Tamikrest με ήχους από την έρημο του Azawad θα εμφανιστούν ως headliners στο Field Stage. Ο τραμπέτης Negros Tou Moria θα ταρακουνήσει τη σκηνή, οι Koza Mostra θα υψώσουν τέμπο με βαλκανικούς ρυθμούς ενώ οι περιζήτητοι Tterlikkas x Fuzz Bus θα επιστρέψουν 'έξω που τα νερά τους' αυτή τη φορά στην μεγάλη σκηνή του φεστιβάλ. Η υπέροχη Melentini με τη μπάντα της, η Γαλλίδα Citron Sucré, οι κινηματογραφικοί Electric Litany από το Λονδίνο και ο συναρπαστικός Faizal Mostrixx από την Ουγκάντα, μαζί με Κύπριους όπως Δημήτρη Μεσημέρη και Alejjos, θα φωτίσουν το πολυαγαπημένο Village Stage, ανάμεσα σε πολλά άλλα. Το ανανεωμένο CUPRA Museum θα γεμίσει για ακόμα μια φορά με πειραματικούς και όχι μόνο ήχους, ενώ το Carlsberg Beer Garden θα υποδεχτεί το πιο δυναμικό του DJ lineup μέχρι σήμερα.

Κάτω Δρυς, Λάρνακας, 1 – 3 Αυγούστου. Προπώληση εισιτηρίων στο www.fengaros.com

Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού

Το Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Λεμεσού παρουσιάζει σε πρώτη παγκύπρια προβολή, περισσότερα από 20 ντοκιμαντέρ από την Κύπρο και τον κόσμο στη φετινή 19η έκδοσή του, που θα διεξαχθεί από την 1η μέχρι και τις 8 Αυγούστου, 2024 στο Ceronia Hall - Χαρουπόμυλος Λανίτη. Πολυβραβευμένες ταινίες από διακεκριμένους σκηνοθέτες αλλά και πρωτοεμφανιζόμενα ταλέντα συνθέτουν το φετινό πρόγραμμα προβολών. Με όχημα τη διεισδυτική ματιά των δημιουργών τους, τα φετινά ντοκιμαντέρ προτείνουν νέες κινηματογραφικές προσεγγίσεις και καταπιάνονται με επίκαιρες θεματικές που ενισχύουν τον δημόσιο διάλογο και προάγουν την κριτική σκέψη. Από την Κύπρο θα προβληθούν δύο μεσαίου μήκους ντοκιμαντέρ από την Έφη Σαββίδου - Camp Pournara και Camps Vathy – Zervou και το Metavasis του Γιάννη Χρηστίδη. Παράλληλα, το Φεστιβάλ φιλοξενεί στις προβολές του δημιουργούς των ντοκιμαντέρ από την Κύπρο και το εξωτερικό, ανοίγει δημόσια τον διάλογο με τους σκηνοθέτες, και παρουσιάζει live μουσικές εμφανίσεις, DJ sets και υπαίθρια πάρτι με άκρως καλοκαιρινή διάθεση. Όλες οι ταινίες είναι για άτομα άνω των 18 ετών.

Πληροφορίες τηλ. 99517910, www.filmfestival.com.cy

Γιώργος Κοτσώνης

Με αφορμή τη συμπλήρωση 10 χρόνων από τον θάνατο του Κύπριου μουσικοσυνθέτη Γιώργου Κοτσώνη (1937-2014) η συναυλία «Γιώργος Κοτσώνης – η κληρονομιά της Αφροδίτης» αποτελεί ένα μοναδικό αφιέρωμα στη μνήμη του και παρουσιάζει το έργο του εφ' όλης της ύλης. Ο εξαίρετος μελοποιός και ιδρυτής και επί σειρά ετών διευθυντής του Τρίτου Προγράμματος του ΡΙΚ, έθεσε ανεξίτηλη σφραγίδα στο χώρο της μουσικής, του παραδοσιακού πολιτισμού και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς όπου με τις συνθέσεις του ύμνησε τους αγώνες και τις αγωνίες του κυπριακού λαού. Συνθέτης και τραγουδοποιός ο Γιώργος Καλογήρου.

Συναυλίες: 1 Αυγούστου Άγιος Θεόδωρος Σολέας, πάρκο της κοινότητας. Ακολουθούν συναυλίες στις 4 Αυγούστου στο Κελλάκι, στις 8 Αυγούστου στον Κάτω Δρυ, στις 11 Αυγούστου στη Βυζακιά και στις 20 Αυγούστου στα Πέρα Ορεινής. Όλες οι παραστάσεις αρχίζουν στις 8:30 μ.μ.

Μεταμόρφωσις | Metamorphosis

Το ξενοδοχείο Almyra σε συνεργασία με την isnotgallery, φιλοξενεί την ομαδική έκθεση σύγχρονης τέχνης «Μεταμόρφωσις | Metamorphosis», σε επιμέλεια Άντρου Ευσταθίου, από τις 27 Ιουλίου μέχρι και τις 2 Σεπτεμβρίου 2024, με στόχο την έμπρακτη και διαχρονική στήριξη της καλλιτεχνικής κοινότητας της Κύπρου. Η νέα ομαδική έκθεση της Isnotgallery Contemporary με τίτλο «Μεταμόρφωσις | Metamorphosis» αφουγκράζεται και συνομιλεί με τους χώρους του εμβληματικού ξενοδοχείου Almyra Hotel στην Πάφο. Η έκθεση στοχεύει στον επαναπροσδιορισμό της σχέσης της σύγχρονης τέχνης με ένα εμβληματικό αρχιτεκτόνημα όπως είναι το ξενοδοχείο Almyra. Οι όγκοι, οι σκιές, τα φωτεινά παράθυρα και άλλα δομικά στοιχεία συνομιλούν αρμονικά με μια σειρά νέων σχεδίων, γλυπτών, εικαστικών παρεμβάσεων και σύγχρονων δειγμάτων τέχνης, παιχνιδίζοντας το ένα με το άλλο. Συμμετέχουν οι καλλιτέχνες: Barnabe, Cacao Rocks, Θεανώ Γιαννέζη, Άντρος Ευσταθίου, Σταύρος Κίκας, Γιώργος Λάππας, Μαριέλλα Μπιλίτσα, Χαρούλα Νικολαΐδου, Χριστίνα Παπαϊωάννου, Αντρέας Σκουφάρης, Κωνσταντίνος Στεφάνου, Πανίκος Τεμπριώτης, Αντώνης Τζιαρρίδης, Έλενα Τσιγαρίδου, Σοφία Φωτιάδου.

Ξενοδοχείο Almyra, λεωφόρος Ποσειδώνος 12, Πάφος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Σύμβουλος Εκδοσης: Αλκης Ανδρεου
Διευθύντρια: Μαρινα Οικονομιδου • Υπεύθυνος Υλης: Αποστολος Κουρουπακης • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νικόλαου Σαριπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Κωστης Φαφουτης - Νωτης Παπαδοπουλος**

Με το βλέμμα στη Συνέλευση Σεπτεμβρίου η Eurobank

Το «power game» εντός της τράπεζας σε μετοχικό επίπεδο θα ενταθεί στο επόμενο διάστημα - Τα στρατηγικά πλάνα

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Με βλέμμα στην επόμενη ημέρα είναι η Eurobank μετά τη λήξη της δημόσιας πρότασης για εξαγορά του 100% της Ελληνικής Τράπεζας που ολοκληρώθηκε το μεσημέρι της Τρίτης 30 Ιουνίου 2024. Αν και δεν ανακοινώθηκαν τα ποσοστά της Eurobank στην Ελληνική Τράπεζα αμέσως μετά τη λήξη της δημόσιας πρότασης, η τράπεζα κρατούσε μικρό καλάθι για το μέγεθος του ποσοστού που θα έχει στο τέλος της διαδικασίας. Το ποσοστό που θα έφερνε η λήξη της διαδικασίας ναι μεν θα ήταν μεγαλύτερο από το 55,48% που έχει σήμερα η τράπεζα, ωστόσο δεν διαφαινόταν πως θα έκαναν αίτηση πώλησης των μετοχών τους οι δύο μεγάλοι μέτοχοι της Ελληνικής Τράπεζας, Δήμητρα Επενδυτική και η ΕΤΥΚ με μετοχές μέσω των ταμείων της. Η Eurobank πλέον είναι στραμμένη στην Ετήσια Γενική Συνέλευση (AGM) Σεπτεμβρίου της Ελληνικής Τράπεζας (ΗΒ), όπου, όπως έγραψε ξανά η «Κ», θα αρχίσει να εφαρμόζει τα πλάνα της για τη νεοαποκτηθείσα τράπεζα. Μέσα στα πλάνα της είναι να μπουν νέα διευθυντικά στελέχη σε καίριες θέσεις που θα της δώσουν τη δυνατότητα να εφαρμόσει τη στρατηγική που έχει καταστρώσει για τη μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής στο νησί.

Μέσα στα πλάνα της είναι να μπουν νέα διευθυντικά στελέχη σε καίριες θέσεις, που θα της δώσουν τη δυνατότητα να εφαρμόσει τη στρατηγική που έχει καταστρώσει.

Κατά την ημερομηνία της ανακοίνωσης της δημόσιας πρότασης, η Eurobank κατείχε άμεσα 229.029.857 μετοχές, ήτοι το 55,48% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας.

Το «power game» εντός της τράπεζας σε μετοχικό επίπεδο από το AGM Σεπτεμβρίου και εντεύθεν αναπόφευκτα θα ενταθεί και θα φανούν αργά ή γρήγορα οι γραμμές που θα ακολουθήσουν οι τρεις μεγάλοι μέτοχοι της τράπεζας (Eurobank, Δήμητρα, ΕΤΥΚ). Υπενθυμίζεται πως η Eurobank μέχρι στιγμής, δηλαδή από το καλοκαίρι του 2021, δεν έχει ενδιαφερθεί να βάλει κάποιο δικό της πρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Ελληνικής Τράπεζας, κάτι που το προσεχή Σεπτέμβριο θα αλλάξει. Θα αδειάσουν αρκετές θέσεις στο Δ.Σ που ήταν είτε εκπρόσωποι παλαιών μετόχων, είτε ήταν «κοντά» στα συμφέροντα μερικών μετόχων. Εξάλλου, η Eurobank ελέγχει μετοχικά την Ελληνική με το 55,48 και πλέον ποσοστό που έχει στην τράπεζα, αλλά σε επίπεδο Δ.Σ. δεν την ήλεγχε. Οι θέσεις στο Συμβούλιο της Ελληνικής είναι 11, που με απλούς υπολογισμούς της «Κ», είτε θα μπουν τέσσερα νέα πρόσωπα, έως και έξι τα οποία θα είναι κοντά στα συμφέροντα ή θα εκπροσωπούν την Eurobank.

Γυρνώντας στα της δημόσιας πρότασης, η Eurobank θα έχει έξι μήνες να επιστρέψει με νέα πρόταση για αύξηση των μετοχών της στην Ελληνική Τράπεζα. Πρακτικά, μέχρι τις αρχές του 2025 η Eurobank θα ασκήσει το πλάνο που έχει ως ο μεγαλομέτοχος στην Ελληνική, παράλληλα θα «τρέχει» όπως και σήμερα με «business as usual» διαδικασίες και η Eurobank Κύπρου, και δεν θα δούμε ενέργειες συγχωνεύσεων που θα μπορούσαν να γίνουν εάν η Eurobank αποκτούσε το 75% της Ελληνικής. Στο παρόν στάδιο, είτε είχε η Eurobank το 74% είτε το 55,48% και πλέον, έχει το ίδιο αποτέλεσμα για τη δράση της στην Ελληνική Τράπεζα. Πάντως οι επικεφαλής της Eurobank είχαν ξεκαθαρίσει πριν από μήνες ότι ακόμα και με το 55% και πλέον θα μπορούσαν να προχωρήσουν σε ό,τι έχουν σχεδιάσει στρατηγικά για την Ελληνική Τράπεζα.

4 εβδομάδες

Η Eurobank επέλεξε να μην εξαντλήσει όλο το περιθώριο των 8 εβδομάδων που είχε δικαιωματικά για τη δημόσια πρόταση. Οι μέτοχοι της Ελληνικής είχαν περιθώριο 4 εβδομάδων για να αποφασίσουν αν θα αιτούνταν πώληση των μετοχών τους. Η Περίοδος Αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης της Eurobank προς τους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας άρχισε την 1η Ιουλίου 2024 για να αποκτήσει μετοχές στο 2,56 ευρώ. Κατά την ημερομηνία της ανακοίνωσης της δημόσιας πρότασης, η Eurobank κατείχε άμεσα 229.029.857 μετοχές, ήτοι το 55,48% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας.

Αυστηρό το Δ.Σ.

Εν μέσω της διαδικασίας της δημόσιας πρότασης της Eurobank το παρόν Δ.Σ. της Ελληνικής προχώρησε -ως όφειλε- στο λεγόμενο «fairness opinion», αναθέτοντας σε ένα ξένο εμπειρογνώμονα να κρίνει το 2,56 ευρώ ανά μετοχή που προσέφερε η Eurobank στους μετόχους της Ελληνικής. Το Δ.Σ. της Ελληνικής υιοθέτησε την άποψη του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα της Houlihan Lokey UK Limited ότι δεν ήταν δίκαιη και εύλογη η πρόταση για το 2,56 ευρώ ανά μετοχή της Ελληνικής που πρότεινε η Eurobank.

Σύμφωνα με τις αναλύσεις του Ανεξάρτητου Εμπειρογνώμονα της Houlihan Lokey UK Limited, τα εύρη αναφοράς της εκτίμησης (valuation reference ranges) ήταν 3,31 ευρώ - 4,12 ευρώ ανά μετοχή, δηλαδή 29,3% - 60,9% υψηλότερα από το 2,56 ευρώ ανά μετοχή της Eurobank. Ο Ανεξάρτητος Εμπειρογνώμονας επίσης εξέτασε ένα σενάριο όπου η Eurobank δεν θα διανείμει το εκτιμώμενο πλεονάζον διανεμητέο κεφάλαιο (excess distributable capital) στους μετόχους. Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης, παρουσίασαν τα εύρη αναφοράς εκτίμησης (valuation reference ranges) στο 2,78 ευρώ – 3,62 ευρώ ανά μετοχή, δηλαδή 8,6% - 41,4% υψηλότερα από το 2,56 ευρώ ανά μετοχή της Eurobank.

Τα κέρδη τριμήνου

Σύμφωνα με τα επίσημα αποτελέσματα της Eurobank για το πρώτο τρίμηνο του 2024, τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη της ανήλθαν σε 383 εκατ. ευρώ στο πρώτο τρίμηνο του 2024 και τα 92 εκατομμύρια από αυτά, τα έφεραν Eurobank Κύπρου και Ελληνική Τράπεζα. Αναλυτικότερα, από την επένδυσή της στην Ελληνική ο όμιλος έβγαλε προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη ύψους 41 εκατομμυρίων ευρώ και τα 52 εκατομμύρια προήλθαν από την Eurobank Κύπρου.

GoGordian REAL ESTATE

Go Land
ΓΗ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ!

Οικιστικό τεμάχιο στη Λακατάμια, Λευκωσία

- Βρίσκεται επί της λεωφόρου Γιάννου Κρανιδιώτη, σε πολύ κοντινή απόσταση από πολλά πάρκα, σχολεία, σούπερ μάρκετ, εστιατόρια και καφετέριες.
- Συνολικό εμβαδόν 7,428 τ.μ. και πρόσοψη δρόμου 87μ.
- Προσφέρει εύκολη πρόσβαση προς τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λεμεσού.
- Εντός του τεμαχίου υπάρχει μια εγκαταλελειμμένη - πεπαλαιωμένη ισόγεια κατοικία.

Ref: 8052

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€825,000

Φρούτα και φθαρτά από... χρυσό

Στα ύψη οι τιμές λιανικής πώλησης για τα εποχικά, επηρεάζοντας οριζόντια καταναλωτές αλλά και παραγωγούς

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Εξαιρετικά μεγάλη αύξηση παρατηρείται τους τελευταίους μήνες στις τιμές λιανικής πώλησης φρέσκων φρούτων και λαχανικών (φθαρτών) σε σχέση με την τιμή παραγωγής τους. Σύμφωνα με όσα επισημαίνει ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, οι εν λόγω πληθωριστικές τάσεις που σημειώνονται επηρεάζουν οριζόντια όχι μόνο το μέσο νοικοκυριό και τους τελικούς αποδέκτες (καταναλωτές), ιδίως το καλοκαίρι λόγω εποχικότητας, αλλά και τους φθαρτοπαραγωγούς που δεν αμείβονται σύμφωνα με την τιμή με την οποία τελικά καλείται να επωμιστεί ο καταναλωτής, αλλά σε τιμές κόστους.

Πεσμένοι και οι παραγωγοί

Σύμφωνα με όσα δημοσίευσε ο Σύνδεσμος Καταναλωτών (ΚΣΚ) σε έρευνα που καλύπτει 30 είδη φρούτων και λαχανικών με βασική θέση στον οικογενειακό προϋπολογισμό του μέσου νοικοκυριού, υπάρχουν ιδιαίτερα ανησυχητικά στοιχεία που δεικνύουν προς την υπέρμετρη αύξηση των λιανικών τιμών των φθαρτών που ξεπερνά το λογικό συνολικό ποσοστό μικτού κέρδους και για τον ίδιο τον παραγωγό.

Σε 27 από τα 30 είδη φρούτων και λαχανικών που εξετάζονται πιο συγκεκριμένα, το ποσοστό μικτού κέρδους στη τιμή με την οποία αμείβεται ο φθαρτοπαραγωγός ξεπερνά το 107% -ιδιαίτερα αυξημένο νοουμένου πως το μικτό κέρδος για τους τελευταίους ανέρχεται σε 50-60% επί της τιμής με την οποία πληρώνονται.

Η εποχικότητα, οι κλιματολογικές συνθήκες και οι εμπορικές πρακτικές (μεσάζοντες) επηρεάζουν άμεσα το φθαρτεμπόριο σε μια εποχή που υπάρχουν αυξημένες πληθωριστικές τάσεις στην Κύπρο και διεθνώς.

Μπανάνες... απλησίαστες

Οι μπανάνες εντόπιας παραγωγής, τα τοματίνια (ντομάτες cherry), οι πολύ δημοφιλείς φράουλες, και τα κυπριακά βαζάνια (μελιτζάνες) κατέχουν το ποσοστό-ρεκόρ διαφοράς μεταξύ της τιμής του παραγωγού και της τελικής διαμορφωθείσας τιμής στη λιανική πώληση σε φρουταρίες και υπεραγορές. Συγκεκριμένα, στις ντόπιες μπανάνες το ποσοστό διαφοράς μεταξύ της τιμής παραγωγού και της λιανικής τιμής φθάνει το 171% (!) και στις ντομάτες τύπου cherry στο 120% -δεδομένου πως τα εν λόγω προϊόντα έχουν και επιπλέον κόστη ωρίμανσης και συσκευασίας. Οι φράουλες (κυπριακές, πεδινής παραγωγής), τα καρότα, οι μελιτζάνες και τα κρεμμύδια (κεφαλές) διατηρούν επίσης μεγάλες διαφορές, με τη διαφορά να διαμορφώνεται σε 107%, 97%, 97% και 92% αντίστοιχα. Υπενθυμίζεται πως ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών υπολόγισε τα ως άνω στοιχεία σε ένα χρονικό διάστημα μεταξύ Απριλίου και Ιουλίου του 2024 (σ.σ. 18 Απριλίου με 4 Ιουλίου) όπως αυτά δημοσιεύτηκαν επίσημα στο app «e-κοφίνι» του υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Στις ντόπιες μπανάνες το ποσοστό διαφοράς μεταξύ της τιμής παραγωγού και της λιανικής τιμής φθάνει το 171% (!) και στις ντομάτες τύπου cherry στο 120%.

Θέμα ρύθμισης

Όπως διαφαίνεται, η εποχικότητα, οι κλιματολογικές συνθήκες και οι εμπορικές πρακτικές (μεσάζοντες) επηρεάζουν άμεσα το φθαρτεμπόριο, σε μια εποχή που υπάρχουν αυξημένες πληθωριστικές τάσεις στην Κύπρο και διεθνώς, με αποτέλεσμα την υπέρμετρη αύξηση των τιμών λιανικής. «Το πρόβλημα αυτό θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να αντιμετωπιστεί από τις αρμόδιες Αρχές» αναφέρει ο Σύνδεσμος Καταναλωτών, προσθέτοντας ότι «η λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων είναι επιβεβλημένη γιατί το πρόβλημα επηρεάζει όχι μόνο τους καταναλωτές σε μια παρατεταμένη περίοδο ακρίβειας, αλλά και τους παραγωγούς, οι οποίοι δεν αμείβονται σύμφωνα με την τιμή που πληρώνει ο καταναλωτής».

Το ιστορικό

Ενδεικτικά σύμφωνα με όσα παραθέτει ο Σύνδεσμος Καταναλωτών, από το 1969 μέχρι το 1998 τα ανώτατα ποσοστά κέρδους στη λιανική τιμή πώλησης των φρούτων και των λαχανικών καθορίζονταν από διατάγματα. Τα ποσοστά αυτά ήταν σε ισχύ για 29 συνεχή χρόνια χωρίς τροποποίησή τους. «Το γεγονός αυτό οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα ότι τα καθορισμένα τότε ανώτατα ποσοστά κέρδους λιανικής πώλησης τύγχαναν αποδοχής και θεωρούνταν λογικά από όλους τους ενδιαφερόμενους», επισημαίνεται. Επιπλέον, ο Σύνδεσμος αναφέρει ότι από το 1991 μέχρι το 1998, οι χονδροπώλες φθαρτών ήταν υποχρεωμένοι να εκδίδουν στον παραγωγό, μέσα σε τρεις μέρες από τη διάθεση των φθαρτών, απόδειξη που να δείχνει την ποσότητα και την τιμή που διατέθηκαν τα φθαρτά, το ολικό ποσό χρημάτων που εισπράχθηκε, όπως επίσης και το ποσό προμήθειας που αποκόπηκε για τις υπηρεσίες τους, το οποίο κατά μέσο όρο ανερχόταν -σταθερά σχετικά- στο 15%.

Σήκωσαν άγκυρα για τη μαρίνα Πάφου

Ενα έργο το οποίο αναμένεται ότι θα δώσει νέα δυναμική στην αναπτυξιακή προοπτική της πόλης

Της **ΑΝΝΑΣ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Στα πρώτα στάδια βρίσκεται η διαδικασία για τη μαρίνα Πάφου, με το υφυπουργείο Τουρισμού και την κοινοπραξία Deloitte Triton Paphos Marina Consortium να υπογράφουν τη Δευτέρα, 29 Ιουλίου, σύμβαση για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών αναφορικά με τη διεξαγωγή της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάπτυξη του έργου της μαρίνας. Όπως δήλωσε στην «Κ» ο υφυπουργός Τουρισμού, κ. Κώστας Κουμής, «Τη Δευτέρα έγινε το πρώτο βήμα για την υλοποίηση ενός βαρυσήμαντου έργου, που αναμφίβολα με την ολοκλήρωσή του θα εμπλουτίσει το τουριστικό προϊόν της επαρχίας Πάφου και όχι μόνο».

Στόχος της σύμβασης, είναι η προκήρυξη και η διεκπεραίωση διαγωνιστικής διαδικασίας για την επιλογή στρατηγικού επενδυτή, με σκοπό την ανάπτυξη του έργου της μαρίνας Πάφου με τη μέθοδο D.B.F.O.T. (Design, Built, Finance, Operate, Transfer).

Πού θα βρίσκεται

Η μαρίνα Πάφου προγραμματίζεται να κατασκευαστεί στην παραλιακή περιοχή Πότιμα, στην Κισσόνεργα, και ο επενδυτής ο οποίος θα αναλάβει την ανάπτυξή της θα έχει δυνατότητα είτε για την κατασκευή μαρίνας δυναμικότητας χιλίων σκαφών, η οποία θα περιλαμβάνει και οικιστική και εμπορική ανάπτυξη, είτε για συνδυαστική ανάπτυξη μαρίνας χιλίων σκαφών, με υποδομή για υποδοχή κρουαζιερόπλοιων, η οποία επίσης θα περιλαμβάνει οικιστική και εμπορική ανάπτυξη, με στόχο την προσέλκυση ντόπιων και ξένων επισκεπτών.

Η περιοχή όπου πρόκειται να κατασκευαστεί η μαρίνα Πάφου αποτελεί ένα σημαντικό παραλιακό σημείο του νησιού, καθώς τόσο η έκτασή της όσο και η τοποθεσία της, επιτρέπουν την ανάπτυξη μαρίνας, και κατ' επέκταση, την προσέλκυση επισκεπτών. Πρόκειται για το σημείο της Κύπρου που βρίσκεται κοντινότερα στην Ελλάδα, γεγονός το οποίο αποτελεί και σημείο-κλειδί για ανάπτυξη μαρίνας και υποδομή για υποδοχή κρουαζιερόπλοιων. Το τουριστικό τοπίο της περιοχής, και της επαρχίας Πάφου γενικότερα, θα αλλάξει ριζικά με την κατασκευή της μαρίνας, αναβαθμίζοντας το συνολικό τουριστικό προϊόν και την οικονομική βιωσιμότητα του νησιού. Χαρακτηριστικά, ο κ. Κουμής μάς ανέφερε πως η μαρίνα Πάφου είναι ένα έργο το οποίο οραματίζονται οι πολίτες της επαρχίας Πάφου εδώ και δεκαετίες, και αναμένεται ότι θα προσφέρει μια νέα δυναμική στην αναπτυξιακή προοπτική ολόκληρης της πόλης. «Αναμφίβολα, έργα τέτοιας εμβέλειας και δυναμικής, αναβαθμίζουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν της χώρας μας και ορίζουν την αναπτυξιακή πορεία του τουρισμού για τις επόμενες δεκαετίες» ανέφερε ο υφυπουργός. «Η ενίσχυση των παραλιακών θερέτρων της χώρας μας, ο εμπλουτισμός και η διαφοροποίηση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος είναι πλέον προτεραιότητα για το υφυπουργείο Τουρισμού και αυτοί οι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν μόνο με την ύπαρξη ποιοτικών υποδομών», συμπλήρωσε.

Κώστας Κουμής: «Έργα τέτοιας εμβέλειας και δυναμικής, αναβαθμίζουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν της χώρας μας, και ορίζουν την αναπτυξιακή πορεία του τουρισμού για τις επόμενες δεκαετίες».

Όπως σημειώνεται, η συνολική διάρκεια της σύμβασης είναι 30 μήνες. Η προκήρυξη του έργου αναμένεται να γίνει σε εννέα με δώδεκα μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, από τη Δευτέρα, 29 Ιουλίου δηλαδή, ενώ, η ανάθεση του έργου της μαρίνας στον επιτυχόντα επενδυτή, αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη του 2026. Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα που αφορά την πορεία υλοποίησης του έργου, ενώ τους επόμενους μήνες, προγραμματίζεται να γίνουν διαβουλεύσεις τόσο με δημόσιους όσο και με ιδιωτικούς φορείς, όπως προνοείται από τη σύμβαση, προκειμένου να οριστικοποιηθούν οι παράμετροι του έργου.

Πέρα από τη μαρίνα Πάφου όμως, όλα τα έργα θέτουν τις βάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του ναυτικού τουρισμού, ανέφερε ο κ. Κουμής, ενώ έκανε και αναφορά στο yachting tourism, που αποτελεί μία μορφή τουρισμού που χαρακτηρίζεται κατά κύριο λόγο από επισκέπτες ψηλής εισοδηματικής στάθμης.

Μέχρι σήμερα

Με σχεδόν 20 χρόνια καθυστέρηση, έγινε το πρώτο βήμα για τη μαρίνα Πάφου, με την υπογραφή της σύμβασης του υφυπουργείου Τουρισμού και της κοινοπραξίας Deloitte Triton Paphos Marina Consortium. Πρόκειται για την 4η μαρίνα η οποία βρίσκεται υπό την εποπτεία του υφυπουργείου Τουρισμού. Αν και η μαρίνα Πάφου -όταν πρωτοξεκίνησε η ιδέα για τη δημιουργία μαρίνων- ήταν η πρώτη που «είχε πέσει στο τραπέζι», ωστόσο, η υλοποίησή της έβρισκε εμπόδια, με το ζήτημα να βρίσκεται στα δικαστήρια και στα υπουργικά γραφεία λόγω των κοινοπραξιών που διεκδικούσαν το έργο. Πρόκειται για ένα ζήτημα το οποίο είχε μείνει στον πάγο εδώ και χρόνια, αν και το υφυπουργείο προσπάθησε να το βάλει σε πορεία υλοποίησης. Η μαρίνα, που αποφασίστηκε το 2006 να κατασκευαστεί στην τοποθεσία Πότιμα της Κισσόνεργας, έχει χαρακτηριστεί ένα αναπτυξιακό έργο σχεδόν απαραίτητο, που θα προσελκύσει ντόπιους και ξένους επενδυτές, και θα δώσει ώθηση στον οικονομικό, εμπορικό και τουριστικό κλάδο του τόπου, ενώ παράλληλα θα συμβάλλει θετικά στην εργασιακή απασχόληση.

Το υφυπουργείο Τουρισμού και η κοινοπραξία Deloitte Triton Paphos Marina Consortium στην υπογραφή της σύμβασης.

Σε σίριαλ εξελίσσεται η διαδοχή του Χριστόδουλου Καϊσή

Οι ενστάσεις για το σενάριο κατάργησης του Επιτρόπου Εποπτείας του ΓεΣΥ και οι διεργασίες στο υπουργείο Υγείας

Του **ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ**

Το πέπλο μυστηρίου που δημιουργήθηκε τις τελευταίες μέρες στο ζήτημα της διαδοχής του Επιτρόπου Εποπτείας του ΓεΣΥ και της κατάργησης του ίδιου του θεσμού μετά από νομοθετική τροποποίηση, ήταν αδύνατο να μην επισκιάσει χθες Τρίτη την εκδήλωση αποτίμησης του έργου του Γραφείου στα πέντε χρόνια λειτουργίας, με αφορμή την αφυπηρέτηση του Επιτρόπου Χριστόδουλου Καϊσή σήμερα, 31 Ιουλίου. Η φημολογία περί κατάργησης του θεσμού λόγω της τροχοδρομημένης ίδρυσης του θεσμού του Συνηγόρου του Ασθενή εντός του υπουργείου Υγείας ως διάδοχη κατάσταση, φημολογία η οποία ενισχύεται από την καθυστέρηση στον διορισμό νέου Επιτρόπου από το Υπουργικό Συμβούλιο, παρείσφρησε αναπόφευκτα στην ομιλία του Επιτρόπου και στο μέρος της συζήτησης με τους παρευρισκομένους, αλλά και στα πηγαδάκια πριν και μετά την εκδήλωση.

Πάντως εντός των επόμενων εβδομάδων θα υπάρξουν εξελίξεις, τόσο για τη συνέχεια του θεσμού του Επιτρόπου Εποπτείας του ΓεΣΥ, όσο και για το νομοσχέδιο για τον συνήγορο του ασθενή, όπως πληροφορείται η «Κ» από καλά ενημερωμένη πηγή εντός του υπουργείου Υγείας. Την ίδια ώρα χαρακτήρισε υπεραπλούστευση τις αναφορές που θέλουν τον ένα θεσμό να καταργεί τον άλλο. «Ο θεσμός του Επιτρόπου ασχολείται κατά κύριο λόγο με την εποπτεία του ΓεΣΥ, ενώ ο Συνήγορος του Ασθενή, ασχολείται, κατά κύριο λόγο, με τα δικαιώματα των ασθενών», τόνισε θέλοντας να δώσει ένα στίγμα των προσανατολισμών του υπουργείου. Επίσης η ίδια πηγή διαβεβαίωσε ότι οι διεργασίες και για τα δύο πολιτικά ζητήματα είναι πολύ κοντά στο να ολοκληρωθούν. Όσον αφορά το νομοσχέδιο του Συνηγόρου του Ασθενή, βρίσκεται στο στάδιο του νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία.

«Αναμένω να έρθει Επίτροπος»

Σε σημεία της εκδήλωσης για την αποτίμηση του έργου του Γραφείου του Επιτρόπου, που πραγματοποιήθηκε χθες Τρίτη στα γραφεία του ΟΑΥ, ήταν έκδηλος ο προβληματισμός του κ. Καϊσή. Σε μέρος της ομιλίας του, το οποίο του πρόσφερε την ευκαιρία για να κάνει μία νύξη, διότι ο ίδιος αναφερόταν στην ανάγκη παρακολούθησης των αριθμών παραπόνων ασθενών στο Γραφείο του σε βάθος δεκαετίας, ώστε να διαφανεί η πρόοδος στην επίλυσή τους, έθεσε ως προϋπόθεση το «αν εξακολουθήσει να υφίσταται ο θεσμός, παρόλο που σήμερα τα δημοσιεύματα είναι αλλιώς». Μάλιστα όταν ρωτήθηκε ευθέως για το αν υπάρχει ζήτημα κατάργησης του θεσμού του Επιτρόπου, ο κ. Καϊσής δήλωσε άγνοια. «Αναμένω αύριο [σ.σ. Τετάρτη] να έρθει Επίτροπος. Η δουλειά μου είναι να παραδώσω. Δεν γνωρίζω, δεν μου έχει ανακοινωθεί τίποτα. Φαντάζομαι αύριο [σ.σ. Τετάρτη] έχει Υπουργικό Συμβούλιο, δεν γνωρίζω αν θα διοριστεί Επίτροπος και αν θα έρθει να του παραδώσω», είπε χαρακτηριστικά.

Με σχόλια και νύξεις για τη φημολογία κατάργησης του θεσμού, σημαδεύτηκε η εκδήλωση αποτίμησης του έργου του Επιτρόπου Εποπτείας του ΓεΣΥ.

Κόκκινες γραμμές από τον ΠΙΣ

Από την πλευρά του ο πρόεδρος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, Πέτρος Αγαθαγγέλου, έκανε παρέμβαση και υπεραμύνθηκε της συνέχισης του θεσμού του Επιτρόπου Εποπτείας του ΓεΣΥ, τονίζοντας ότι δεν είναι απλή υπόθεση η τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε να καταργηθεί. Φωτογραφίζοντας το υπουργείο Υγείας, τόνισε ότι αποφάσεις που αφορούν είτε τη δημιουργία νομοσχεδίου είτε την τροποποίηση υφιστάμενης νομοθεσίας, δεν πρέπει να λαμβάνονται μονομερώς, αλλά υπάρχουν θεσμικοί φορείς οι οποίοι, είπε, έχουν συμμετοχή και απαιτούν να έχουν συμμετοχή στις δημόσιες διαβουλεύσεις. Γνωστοποιώντας τις κόκκινες γραμμές του ΠΙΣ, εξέφρασε τη θέση ότι η εποπτεία του ΓεΣΥ απαιτείται να γίνεται από ανεξάρτητη Αρχή, υπενθυμίζοντας ότι υπάρχει νομοθεσία πίσω από αυτό το θέμα. «Άρα, δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα, και η παρουσία του Επιτρόπου διασφαλίζει την αντικειμενική διαχείριση των παραπόνων και καταγγελιών μέσα στα πλαίσια της νομοθεσίας. Δεν μπορεί οποιοσδήποτε άλλος να διεκπεραιώσει διαδικασίες που αφορούν προσωπικά δεδομένα, καθώς δεν υπάρχει νομική κατοχύρωση. Άρα, αν κάτι θα μπορούσε κάποιος σήμερα να αναδείξει, είναι η σημαντική παρουσία του θεσμού του Επόπτη του ΓεΣΥ», είπε.

Την ίδια ώρα ο πρόεδρος του ΠΙΣ διερωτήθηκε τι θα γίνει μετά την αφυπηρέτηση του κ. Καϊσή σε ό,τι αφορά τη διεκπεραίωση εγγράφων, παραπόνων, απόρρητων εγγράφων και όχι μόνο, τονίζοντας ότι αυτό θα πρέπει να απασχολήσει εκείνους, τους οποίους θα λάβουν τις αποφάσεις, φωτογραφίζοντας το κυβερνητικό στρατόπεδο.

«Σπατάλη ευρωπαϊκών πόρων»

Ανακοίνωση εξέδωσε την περασμένη Δευτέρα η συντεχνία «Ισότητα» η οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι «παρά τη μείζονα σημασία του θεσμού για την εύρυθμη λειτουργία του Γενικού Συστήματος Υγείας της χώρας μας, το τελευταίο διάστημα κυκλοφορεί μια έντονη φημολογία περί κατάργησής του. Η φημολογία αυτή ενισχύεται από την καθυστέρηση στο διορισμό νέου Επιτρόπου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία». Η συντεχνία, υπενθυμίζει ότι «το Γραφείο του Επιτρόπου Εποπτείας ΓεΣΥ έχει λάβει από την Ευρωπαϊκή Ένωση τεχνική βοήθεια μέσω ενός προγράμματος της DG Reform, ύψους €500.000, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας του. Ως εκ τούτου, η ενδεχόμενη κατάργηση ενός τέτοιου θεσμού δεν θα συνεπαγόταν μόνο τη σπατάλη δημόσιου χρήματος της Κύπρου, δεδομένου ότι πρόκειται για μια υπηρεσία με δικό της προϋπολογισμό, εξοπλισμό και προσωπικό, αλλά και τη σπατάλη ευρωπαϊκών πόρων».

Ο ΟΑΥ δεν ελέγχει τους ιατρούς

Στην εκδήλωση της Τρίτης ο απερχόμενος Επίτροπος Ελέγχου του ΓεΣΥ, Χριστόδουλος Καϊσής, έθεσε ενώπιον του ΟΑΥ ζητήματα που τον προβληματίζουν στη λειτουργία του ΓεΣΥ. Μεταξύ άλλων, τόνισε την ανάγκη να προωθηθεί η δημιουργία Κέντρων (Group Practice) με τρεις ή περισσότερους προσωπικούς ιατρούς, οι οποίοι μεταξύ τους να είναι και αντικαταστάτες. «Ο δικαιούχος πρέπει να γνωρίζει το Κέντρο του, νιώθοντας ασφαλής, υπό την έννοια όταν χρειαστεί έκτακτα, να μπορεί να επισκεφθεί το Κέντρο και αν απουσιάζει ο γιατρός του να γνωρίζει ότι θα εξυπηρετηθεί από άλλο γιατρό του Κέντρου και όχι να χρειάζεται ραντεβού για να επισκεφθεί τον προσωπικό του ιατρό».

Για τους προσωπικούς ιατρούς είπε ότι υπάρχουν και άλλα θέματα, όπως ο αριθμός των ασθενών και η ηλικία των γιατρών, για τα οποία κατά την άποψή του πρέπει να τεθεί ένα όριο. Επιπλέον τόνισε το πρόβλημα της μη δήλωσης ωραρίου. Σημείωσε ότι τα πιο πάνω ισχύουν και για τους ειδικούς ιατρούς. «Τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια προτιμούν να μη νοσηλεύουν παθολογικά περιστατικά», τόνισε εξάλλου, διότι «είναι πιο χαμηλή η τιμή αποζημίωσης. Από την άλλη, για τους ειδικούς παθολόγους έχουν ενταχθεί δύο ή τρία άτομα εκτός ΟΚΥπΥ, τα οποία δεν προλαβαίνουν να νοσηλεύσουν ασθενείς σε ιδιωτικές κλινικές». Επίσης ζήτησε από τον ΟΑΥ να παρακολουθεί ότι όλοι συμβαδίζουν με τις οδηγίες, τους κανονισμούς και τις εγκυκλίους που εκδίδει. Εδώ αναφέρθηκε στο παράδειγμα της υποχρέωσης των προσωπικών ιατρών να δηλώνουν αντικαταστάτη όταν απουσιάζουν, για την τήρηση του οποίου, κατά την εκτίμησή του, δεν ελέγχονται από τον ΟΑΥ.

Ο λογαριασμός €101 εκατ. της Ε.Ε. στους καταναλωτές

Σε σκάνδαλο ολκής εξελίσσεται το τερματικό στο Βασιλικό μετά την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας

Ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Παπαναστασίου εμφανίσθηκε ανήσυχος στην Επιτροπή Ενέργειας για την πορεία της επιδιαιτησίας στο Λονδίνο μέσω της οποίας η κινεζική αντιπροσωπεία διεκδικεί από την ΕΤΥΦΑ επιπλέον €200 εκατ.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Τα κάστανα από τη φωτιά καλείται να βγάλει το υπουργείο Εμπορίου μετά την εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, την επιστολή της Κομισιόν αλλά και την ξεχασμένη έξοδο της κινέζικης κοινοπραξίας από το Βασιλικό. Ενώπιον της κυβέρνησης βρίσκονται τρείς προκλήσεις, ο χειρισμός των οποίων θα κρίνει το κόστος που όπως όλα δείχνουν θα επωμισθεί η Κυπριακή Δημοκρατία. Η πρώτη αφορά τις ποινικές έρευνες που βρίσκονται σε εξέλιξη από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, διαδικασία η οποία ενδεχομένως να οδηγήσει σε δικαστικές περιπέτειες πρόσωπα που χειρίστηκαν τη σύμβαση του ενεργειακού έργου. Η δεύτερη πρόκληση έχει να κάνει με την Κομισιόν η οποία όχι μόνο έκοψε μαχαίρι τη χρηματοδότηση του τερματικού (€101 εκατ.) αλλά ζητά να τις επιστραφούν €68 εκατ. τα οποία ήδη έχουν εκταμιευθεί. Η τρίτη πρόκληση αφορά τους πρώην συνεργάτες της Κυπριακής Δημοκρατίας στο τερματικό του Βασιλικού, οι οποίοι ναι μεν τα βρόντηξαν και έφυγαν, αλλά απ' ό,τι φαίνεται διεκδικούν να πάρουν ό,τι μπορούν. Οι Κινέζοι επέστρεψαν στον ιδιοκτήτη του έργου της ΕΤΥΦΑ το τερματικό στο Βασιλικό ωστόσο σε εκκρεμότητα βρίσκεται το πλοίο FSRU «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ» το οποίο αν και έχει πληρωθεί η μετατροπή του σε πλωτή μονάδα, η κυριότητά του δεν βρίσκεται στην Κυπριακή Δημοκρατία. Στο κομμάτι με τους Κινέζους προέκυψε χθες και ένα επιπλέον ζήτημα. Η διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου στο Λονδίνο στο οποίο έχουν προσφύγει οι Κινέζοι διεκδικώντας από την Κυπριακή Δημοκρατία επιπλέον €200 εκατ.

Πολύ μεγαλύτερος από τα €101 εκατ. που ζητά πίσω η Κομισιόν φαίνεται ότι θα είναι ο λογαριασμός για το τερματικό στο Βασιλικό, έργο το οποίο εγκαταλείφθηκε από τους Κινέζους.

Η επιδιαιτησία

Μετά την απόφαση να εγκαταλείψουν το έργο του τερματικού η κινεζική αντιπροσωπεία, σύμφωνα με πληροφορίες από την κυβέρνηση, επιδίωκαν να τερματιστεί η επιδιαιτησία στο Λονδίνο. Κάτι που απέρριψε η κυπριακή πλευρά θεωρώντας προφανώς πως το Δικαστήριο θα δικαιώσει την ΕΤΥΦΑ με ό,τι αυτό συνεπάγεται με την ποινή που θα επέβαλλε. Ωστόσο χθες κατά τη διάρκεια της Επιτροπής Ενέργειας που ασχολήθηκε εκ νέου με τα ανοικτά ενεργειακά θέματα, ο υπουργός ζήτησε ένα μέρος των εργασιών της Επιτροπής να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών, επικαλούμενος μια αρνητική εξέλιξη στο Λονδίνο την οποία δεν προσδιόρισε. Ο υπουργός Ενέργειας σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες είπε πως η προχθεσινή τοποθέτηση του Δικαστηρίου στο Λονδίνο είναι ενάντια στα συμφέροντα της Κύπρου, λέγοντας χαρακτηριστικά πως «θέτει τη χώρα σε κίνδυνο».

Η Κομισιόν

Από την περασμένη εβδομάδα η Κομισιόν χωρίς να αναμένει το πέρας των ερευνών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ενημέρωσε ήδη τη Λευκωσία πως πρέπει να επιστρέψει το ποσό που έχει εκταμιευθεί από τα €101 εκατ. που αποτελούν την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση του τερματικού στο Βασιλικό. Η κυβέρνηση αναμένεται να απαντήσει στην επιστολή της Κομισιόν, ωστόσο, όπως υποστηρίζουν πηγές από τις Βρυξέλλες, δεν φαίνεται να επηρεάζεται η απόφαση της Κομισιόν. Κοντά στα υπόλοιπα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με το τερματικό στο Βασιλικό, η κυβέρνηση θα πρέπει να κλείσει την τρύπα των €101 εκατ. με εθνικούς πόρους προκειμένου το έργο να ολοκληρωθεί, όπως είναι η διακηρυγμένη πρόθεσή της, και να γίνει πραγματικότητα ο στόχος για εισαγωγή Φ.Α. μέσα στο 2025. Η απαίτηση της Κομισιόν αποτελεί αρνητική εξέλιξη πρώτον, γιατί δημιουργεί προηγούμενο με ευρωπαϊκούς θεσμούς και δεύτερο -και πιο σημαντικό-, γιατί η κυβέρνηση θα αναγκασθεί να μετακυλήσει το κόστος στους συνήθεις ύποπτους που είναι οι καταναλωτές.

Ο λογαριασμός

Στην κυβέρνηση, λένε οι πληροφορίες της «Κ», υπάρχει έντονος πονοκέφαλος για τα €101 εκατ. της Κομισιόν, εξέλιξη που μπορεί να ανατρέψει τους σχεδιασμούς για μη επιβάρυνση των τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος. Πολιτική απόφαση η οποία εν πολλοίς επηρέασε την απόφαση της ΡΑΕΚ να πει όχι στην επιβολή τέλους στους λογαριασμούς ρεύματος από 1η Ιανουαρίου 2025 για το ηλεκτρικό καλώδιο. Στην περίπτωση του τερματικού τα περιθώρια ελιγμών είναι ασφυκτικά στενά, εκτιμούν στο κυβερνητικό επιτελείο, και οι επιλογές ελάχιστες. Όπως σημειώνουν πολιτικοί αναλυτές η κυβέρνηση είτε θα μετακυλήσει την απώλεια των €101 εκατ. στους καταναλωτές μόλις το έργο ολοκληρωθεί και γίνει πραγματικότητα η εισαγωγή Φ.Α., είτε θα αναθεωρήσει τους σχεδιασμούς της για το ίδιο το έργο.

Ωστόσο η κατάσταση φαίνεται να εξελίσσεται περισσότερο ανησυχητική αν λάβουμε υπόψη τη φειδωλή τοποθέτηση του υπουργού Ενέργειας στην Επιτροπή Ενέργειας της Βουλής. Τα περί τοποθέτησης του Δικαστηρίου στο Λονδίνο που «θέτει τη χώρα σε κίνδυνο» αφήνει περιθώρια ερμηνειών που αφορούν τη διεκδίκηση των €200 εκατ. από τους Κινέζους. Εάν οι εκτιμήσεις του υπουργού Ενέργειας δεν είναι υπερβολικές και το Δικαστήριο δικαιώσει την πρώην κοινοπραξία του τερματικού, σε αυτή την περίπτωση η οικονομική τρύπα στο Βασιλικό δεν θα κλείσει με το €101 εκατ. της Κομισιόν.

Στο κάδρο της Βουλής πολιτικά πρόσωπα

Η τροπή που έχει πάρει το τερματικό στο Βασιλικό βάζει στο κάδρο του δημόσιου διαλόγου και την πολιτική πτυχή του. Δηλαδή τη διαχείριση της δημόσιας σύμβασης από την κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη. Το θέμα έθιξε ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Στέφανος Στεφάνου, ο οποίος ζήτησε να κληθούν μέλη της προηγούμενης κυβέρνησης καθώς, όπως είπε, εμπλέκονται στο όλο θέμα του τερματικού. Συγκεκριμένα, ο γ.γ. του ΑΚΕΛ ζήτησε να κληθούν οι υπουργοί Ενέργειας Γιώργος Λακκοτρύπης και Νατάσα Πηλείδου, οι υπουργοί Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης και Κωνσταντίνος Πετρίδης, η τότε ηγεσία της Γενικής Εισαγγελίας και η τότε ηγεσία της ΔΕΦΑ. Επί του προκειμένου, ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Παπαναστασίου σημείωσε πως «εκείνοι που έπαιρναν τις αποφάσεις δεν είναι στο δωμάτιο». Στο ανοικτό κομμάτι της Επιτροπής Ενέργειας ο υπουργός Ενέργειας αποκάλυψε πως ο ιδιοκτήτης της πλωτής μονάδας FSRU, η ΕΤΥΦΑ, δεν έχει ξεκάθαρη εικόνα ποιος δεν αφήνει το πλοίο να αποπλεύσει από τη Σανγκάη. Ωστόσο αυτό που προκαλεί τεράστια ερωτηματικά είναι η παραδοχή του κ. Παπαναστασίου ότι υπάρχει σχεδιασμός για κατεπείγον διαδικασία προκειμένου να εντοπισθεί άλλο πλοίο (προφανώς μισθωμένο) που θα καλύψει το κενό του πλοίου που έχει πληρωθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία και βρίσκεται αγκυροβολημένο στη Σανγκάη.

Στο στόχαστρο και των ελεγκτών της Ε.Ε. το τερματικό

Βάσει ξεχωριστών ελέγχων από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο η ενημέρωση από την Κομισιόν πως προτίθεται να ζητήσει επιστροφή κονδυλίων

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες,
ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Από τους ελέγχους που διενεργεί το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο προέκυψε το αίτημα των Βρυξελλών για πιθανή επιστροφή 68,6 εκατ. ευρώ από την χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί για το τερματικό LNG στο Βασιλικό, σύμφωνα με τα όσα πληροφορείται η «Κ» από πηγές οι οποίες διευκρινίζουν πως πρόκειται για ξεχωριστή διαδικασία από την έρευνα που ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (ΕΡΡΟ).

Η έρευνα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΟΑ) αφορούσε τη διαδικασία προσφορών για την κατασκευή του τερματικού, και ειδικότερα πιθανές παρατυπίες που καθιστούν το έργο μη επιλέξιμο για χρηματοδότηση από την Ε.Ε. Υπενθυμίζεται πως έκθεση για τη διαδικασία προσφορών είχε δημοσιοποιήσει τον Ιανουάριο και η Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η επιστολή για την οποία εξέδωσε ανακοίνωση το Σάββατο το υπουργείο Ενέργειας προήλθε από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA), του οποίου αντικείμενο είναι η στήριξη της εφαρμογής προγραμμάτων της Ε.Ε. στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Αν και επίσημα οι δύο διαδικασίες δεν συνδέονται, σημειώνεται πως βάσει της ανακοίνωσης της ΕΡΡΟ, η έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας βασίζεται και στις εκθέσεις τόσο του ΕΟΑ όσο και του CINEA. Ο CINEA είναι υπεύθυνος μεταξύ άλλων και για την εφαρμογή του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», από τον οποίο έλαβε στήριξη 101 εκατομμυρίων το έργο του τερματικού στον Βασιλικό.

Σφίγγα η Κομισιόν

Πάντως όσον αφορά την ουσία της υπόθεσης και την έρευνα της ΕΡΡΟ, η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραμένει εξαιρετικά προσεκτική στο τι δηλώνει δημόσια. Εκπρόσωπος Τύπου περιορίστηκε να αναφέρει στην «Κ» πως «η Κομισιόν είναι ενήμερη για την έναρξη έρευνας από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (ΕΡΡΟ) στη Λευκωσία για το έργο LNG στο Βασιλικό, τερματικό υγροποιημένου φυσικού αερίου στην Κύπρο».

Η έρευνα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΟΑ) αφορούσε τη διαδικασία προσφορών για την κατασκευή του τερματικού, και ειδικότερα πιθανές παρατυπίες που καθιστούν το έργο μη επιλέξιμο για χρηματοδότηση από την Ε.Ε.

«Δεν έχουμε να κάνουμε κανένα σχόλιο για αυτό το θέμα. Η ΕΡΡΟ είναι ένας πλήρως ανεξάρτητος οργανισμός» προσθέτει ο εκπρόσωπος της Κομισιόν, υπογραμμίζοντας πως το γραφείο της Ευρωπαίας Εισαγγελέα είναι αρμόδιο για να απαντήσει τις όποιες ερωτήσεις.

Στις 23 Ιουλίου, μετά την ανακοίνωση της απόσυρσης της κοινοπραξίας CPP-Metron από το έργο και δύο ημέρες πριν την ανακοίνωση της έρευνας της ΕΡΡΟ, ο εκπρόσωπος της Κομισιόν Άνταλμπερτ Γιανς, είχε αναφέρει στην «Κ» πως η Κομισιόν θα εξέταζε ποιο αντίκτυπο θα είχε η εξέλιξη στην ολοκλήρωση των έργων.

«Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της υλοποίησης του έργου θα παρακολουθούμε επίσης τον αντίκτυπο της απόσυρσης της κινεζικής κοινοπραξίας ως του κύριου ανάδοχου, στην ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων που απομένουν, και θα αξιολογήσουμε τις επιπτώσεις της στην οικονομική στήριξη της Ε.Ε.» είχε δηλώσει ο κ. Γιανς, υπογραμμίζοντας εκ νέου πως η Κομισιόν «δεσμεύεται να τερματίσει την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου».

Ξεχωριστοί έλεγχοι

Οι έλεγχοι από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΟΑ), οι οποίοι είναι μέρος ξεχωριστής διαδικασίας από την έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, αφορούσαν και αυτοί όπως αντιλαμβάνεται η «Κ» τη διαδικασία για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης για την υπεράκτια μονάδα υγροποιημένου φυσικού αερίου, της χερσαίας μονάδας φυσικού αερίου και τα σχετικά κατασκευαστικά έργα.

Ανεξάρτητα από άλλες έρευνες και διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο, τα έργα ενεργειακών υποδομών που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση γίνονται τακτικά αντικείμενο ελέγχων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA).

Στο πλαίσιο αυτών των ελέγχων το ΕΟΑ εντόπισε πιθανές παρατυπίες, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα το κόστος της συγκεκριμένης σύμβασης να μην θεωρείται επιλέξιμο για χρηματοδότηση.

Σε συνέχεια των ευρημάτων του ΕΟΑ, ο CINEA προχώρησε βάσει των διαδικασιών του στην αποστολή προκαταρκτικής επιστολής ενημέρωσης στο υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ενημερώνοντάς το για την πρόθεση της Κομισιόν να διεκδικήσει επιστροφή του ποσού που έχει καταβληθεί μέχρι στιγμής.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του υπουργείου το Σάββατο, πρόκειται για ποσό 68,6 εκατ. ευρώ το οποίο αποτελεί τη χρηματοδότηση που έχει δοθεί μέχρι στιγμής για το έργο από την Ε.Ε. προς την ΕΤΥΦΑ (προβλέπεται κονδύλι 101 εκατομμυρίων ευρώ μέσω του Μηχανισμού «Συνδέουμε την Ευρώπη»). Πλέον οι Βρυξέλλες αναμένουν τις απαντήσεις και τα σχόλια του υπουργείου Ενέργειας, στα τέλη Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου.

Ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA) είναι ο οργανισμός της Ε.Ε. ο οποίος υποστηρίζει την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας μέσω της εφαρμογής διάφορων προγραμμάτων, όπως τον Μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη».

«Απούσα» η εξωτερική πολιτική Ε.Ε.

Αμηχανία και αλλοπρόσαλλες ενέργειες Μπορέλ στη Μέση Ανατολή – Σχεδιασμοί και ανησυχίες από Λευκωσία

Του **ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ**

Αμηχανία, αδυναμία ανάληψης ρόλου και αλλοπρόσαλλες κινήσεις χαρακτηρίζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία εμφανίζεται για άλλη μια φορά κατώτερη των περιστάσεων, εν μέσω του κινδύνου διάχυσης της κρίσης στη Μέση Ανατολή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται τόσο σε σχέση με την απώλεια ανθρωπίνων ζωών, όσο και σε σχέση με το πιθανό ενδεχόμενο δημιουργίας νέων ροών προσφύγων από τον Λίβανο. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ε.Ε. για θέματα εξωτερικής πολιτικής, Γιοσέπ Μπορέλ, περιόρισε τον ρόλο της Ένωσης στην τήρηση ίσων αποστάσεων και στην αόριστη καταδίκη της δολοφονικής επίθεσης στα Υψίπεδα Γκολάν, ενώ ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ Άντονι Μπλίνκεν μίλησε με τον πρόεδρο του Ισραήλ Ισαάκ Χέρτζογκ, τονίζοντας τη «σημασία αποτροπής της κλιμάκωσης», και ο εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου σημείωσε ότι το Ισραήλ έχει κάθε δικαίωμα να απαντήσει στην επίθεση στα Υψίπεδα Γκολάν, προσθέτοντας όμως ότι κανείς δεν θέλει γενίκευση του πολέμου.

Η Λευκωσία έχει κάθε λόγο να ανησυχεί από μια γενικευμένη σύρραξη, καθώς πέραν των απωλειών ανθρωπίνων ζωών, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε μια ανεξέλεγκτη ανθρωπιστική κρίση στην περιοχή και κατά συνέπεια σε νέες προσφυγικές ροές.

Εντονες επικρίσεις για τους χειρισμούς του δέχεται από διάφορες πλευρές ο Γιοσέπ Μπορέλ.

Την ίδια ώρα, αρκετές χώρες και δη κράτη-μέλη της Ε.Ε., περιλαμβανομένων της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Σουηδίας, της Δανίας και του Βελγίου καλούσαν τους πολίτες τους να εκκενώσουν τον Λίβανο. Η Λευκωσία έχει θέσει σε εφαρμογή το σχέδιο «Εστία», υπό το φως απομακρύνσεων πολιτών, οι οποίες εκτιμάται ότι θα προσλάβουν καθεστώς μαζικών εκκενώσεων, αναλόγως των εξελίξεων, με τον ΥΠΕΞ Κωνσταντίνο Κόμπο να δηλώνει ότι η Κύπρος θα συνεχίσει να λειτουργεί ως γέφυρα ασφάλειας για να διευκολύνει την ασφαλή απομάκρυνση/εκκένωση πολιτών από οποιανδήποτε εμπόλεμη ζώνη στην περιοχή. Πέραν τούτου πάντως, η Λευκωσία έχει κάθε λόγο να ανησυχεί από μια γενικευμένη σύρραξη, καθώς πέραν των απωλειών ανθρωπίνων ζωών, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε μια ανεξέλεγκτη ανθρωπιστική κρίση στην περιοχή και κατά συνέπεια σε νέες προσφυγικές ροές.

«Εκτός» η Ε.Ε.

Την ίδια ώρα, η Ε.Ε. βρίσκεται μεταξύ «αλλαγής φρουράς» στην ηγετική της πυραμίδα και θερινών διακοπών, καταδεικνύοντας αδυναμία να διαδραματίσει τον ρόλο που θα έπρεπε να της αναλογεί, στη διεθνή σκηνή. Ο Γιοσέπ Μπορέλ, με ανάρτησή του στην πλατφόρμα Χ, επέλεξε μάλιστα να τηρήσει ίσες αποστάσεις, ζητώντας διεξαγωγή «ανεξάρτητης έρευνας» για την επίθεση στα Υψίπεδα Γκολάν, που είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο δώδεκα ανθρώπων και η οποία σύμφωνα με τις ΗΠΑ, διενεργήθηκε από τη Χεζμπολάχ. Ο Λευκός Οίκος μάλιστα, σε γραπτή του δήλωση ανέφερε ότι «η επίθεση διενεργήθηκε από τη λιβανική Χεζμπολάχ. Ήταν η ρουκέτα τους και εκτοξεύθηκε από περιοχή την οποία ελέγχουν. Και θα πρέπει να καταδικαστεί καθολικά (universally)», αναφέρεται χαρακτηριστικά στη δήλωση του Λευκού Οίκου.

Κάτι όμως που προφανώς δεν άγγιξε τον επικεφαλής της εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε. Γιοσέπ Μπορέλ, που όχι μόνο αξίωσε «ανεξάρτητη έρευνα», αλλά την ίδια ώρα, σε μια άγαρμπη, αν μη τι άλλο πολιτική κίνηση, γνωστοποίησε ότι θα έστελνε χθες Τρίτη στην Τεχεράνη τον αναπληρωτή γενικό γραμματέα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Ενρίκε Μόρα, για την τελετή ανακήρυξης του Μασούντ Πεζεσκιάν (Masoud Pezeshkian), ως νέου προέδρου του Ιράν. Του κράτους που αποδεδειγμένα στηρίζει την τρομοκρατική οργάνωση Χεζμπολάχ, η οποία σύμφωνα με τις ΗΠΑ, βρίσκεται πίσω από τη δολοφονική επίθεση, στα Υψίπεδα Γκολάν, (αν και η ίδια η τρομοκρατική οργάνωση δεν επιβεβαιώνει την εμπλοκή της).

Αντιδράσεις και δυσφορία

Η κίνηση Μπορέλ προκάλεσε έντονες αντιδράσεις. Όπως πληροφορείται η «Κ», διπλωμάτες δύο κρατών-μελών δεν έκρυψαν τη δυσφορία τους για τον χειρισμό του ζητήματος στον Λίβανο από τον Γιοσέπ Μπορέλ, ως επίσης και για την παρουσία επισήμου της ΕΥΕΔ στην Τεχεράνη, «κυρίως δεδομένου του τάιμινγκ» εκδήλωσης της κίνησης του Υπάτου Εκπροσώπου της Ε.Ε. Πόσω μάλλον όταν ο ίδιος ο Μασούντ Πεζεσκιάν, σε ανοιχτή επιστολή του, εξέφρασε ευγνωμοσύνη προς τη Μόσχα και το Πεκίνο, ενώ επέκρινε την Ε.Ε. (και τις ΗΠΑ) για πρόκληση «ζημίας εκατοντάδων δισεκατομμυρίων δολαρίων» στην οικονομία του Ιράν και «ανείπωτα δεινά, θάνατο και καταστροφή στον ιρανικό λαό», κυρίως λόγω των κυρώσεων που έχουν επιβληθεί στη χώρα.

Οι ίσες αποστάσεις που τηρεί ο κ. Μπορέλ ζητώντας «ανεξάρτητη έρευνα» και κάνοντας λόγο για «απαράδεκτο περιστατικό», χωρίς να αποδίδει ευθύνη σε κανένα, μιλούν αφ' εαυτών», ανέφερε στην «Κ» κοινοτική πηγή, η οποία δεν παρέλειψε να επικρίνει τον Ύπατο Εκπρόσωπο για την απόφασή του να στείλει στην Τεχεράνη τον αναπληρωτή γ.γ. της ΕΥΕΔ, κάτι που όπως είπε, «ισοδυναμεί με επίσημη παρουσία της Ε.Ε. στην ανακήρυξη του νέου Ιρανού προέδρου, με ό,τι αυτό συνεπάγεται». Η ίδια πηγή, σχολιάζοντας με σκωπτικό ύφος τις δηλώσεις του Ύπατου Εκπροσώπου, ανέφερε ότι «δείχνει να βρίσκεται ήδη σε προαφυπηρετική άδεια», ενόψει της αλλαγής φρουράς στην ηγεσία της Ε.Ε., προς τα τέλη του έτους και της αντικατάστασής του από την τέως πρωθυπουργό της Εσθονίας, Κάγια Κάλας (υπό την αίρεση της ακρόασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο).

Επικρίσεις για τους χειρισμούς Μπορέλ διατυπώνονται και στο επίπεδο της Ευρωβουλής, η οποία φέρεται να έχει ζητήσει εξηγήσεις από τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ε.Ε. και να διαφωνεί έντονα με τη γενικότερη πολιτική του προσέγγιση στο ζήτημα. Όπως μάλιστα αναφέρει το Politico, ο πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών της Ευρωβουλής, Ντέιβιντ Μακ Άλιστερ, απέστειλε επιστολή στον Γιοσέπ Μπορέλ, αφήνοντας να διαρρεύσει ανησυχία για την παρουσία επισήμου της ΕΥΕΔ στην τελετή ανακήρυξης του νέου Ιρανού προέδρου, δεδομένης και της συστηματικής παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τη χώρα.

Την ίδια ώρα, ιρανικά ΜΜΕ, αντιμετωπίζουν διαφορετικά το ζήτημα με την εφημερίδα Etemad να εκλαμβάνει την παρουσία Μόρα στην Τεχεράνη ως «άνοιγμα», το οποίο θεωρεί μάλιστα ότι μπορεί να οδηγήσει στην εγκαθίδρυση ενός νέου πλαισίου και που, όπως λέει, «στέλνει αναμφίβολα ένα θετικό σήμα».

Ανησυχία για Τουρκία-Ισραήλ

Η ανταλλαγή πυρών μεταξύ Ισραήλ και Τουρκίας, με φόντο την Μέση Ανατολή και νέο επίκεντρο τον Λίβανο, «προκαλεί ανησυχία στην Ε.Ε., η οποία παρακολουθεί τις εξελίξεις», υπό το φως και της ευθείας απειλής Ερντογάν για εισβολή στο Ισραήλ. Ξένη διπλωματική πηγή επεσήμανε ότι παρά την εμφανή ανησυχία που υπάρχει, «δεν θα ανέμενα κάποιου είδους ουσιαστική παρέμβαση από τις Βρυξέλλες, τουλάχιστον με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα». «Προς αποφυγή παρεξηγήσεων, δεν λέω ότι παρεμβάσεις δεν εκδηλώνονται και δεν θα εκδηλωθούν κι άλλες, αλλά εξ όσων είμαι σε θέση να γνωρίζω, ο πρώτος λόγος στο επίπεδο αυτό, δεν ανήκει στην Ε.Ε., αλλά στις ΗΠΑ», σημείωσε με νόημα η ίδια πηγή. «Θεωρώ ότι γίνονται προσπάθειες να επιδειχθεί αυτοσυγκράτηση και ευελπιστώ ότι θα φέρουν αποτέλεσμα», πρόσθεσε.

Αρκετές χώρες και δη κράτη-μέλη της Ε.Ε., περιλαμβανομένων της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Σουηδίας, της Δανίας και του Βελγίου καλούσαν τους πολίτες τους να εκκενώσουν τον Λίβανο.

Υπενθυμίζεται ότι ο Ταγίπ Ερντογάν απείλησε με εισβολή το Ισραήλ, υποστηρίζοντας ότι «όπως μπήκαμε στο Καραμπάχ, ακριβώς όπως μπήκαμε στη Λιβύη, θα μπορούσαμε να κάνουμε το ίδιο σε αυτούς» δηλαδή τους Ισραηλινούς. Επικαλούμενος τις απειλές Ερντογάν, ο υπουργός Εξωτερικών της χώρας Ισραέλ Κατς, ζήτησε σύμφωνα με γραπτή ανακοίνωση την καταδίκη της Τουρκίας και την αποβολή της από το ΝΑΤΟ. Την ίδια ώρα πάντως, η Άγκυρα, με ανακοίνωση του δικού της υπουργείου Εξωτερικών, παρομοίασε τον Ισραηλινό πρωθυπουργό Βενιαμίν Νετανιάχου με τον Αδόλφο Χίτλερ. «Ακριβώς όπως ο γενοκτόνος Χίτλερ βρήκε το τέλος του, το ίδιο θα συμβεί και με τον γενοκτόνο Νετανιάχου», αναφέρεται στην επίσημη ανακοίνωση του τουρκικού ΥΠΕΞ.

Πυραυλική επίθεση του Ισραήλ στη Βηρυτό με στόχο ηγετικό στέλεχος της Χεζμπολάχ

Δεν υπάρχουν πληροφορίες για την τύχη του αξιωματούχου της σιιτικής οργάνωσης - Τουλάχιστον δύο νεκροί

Πολύ ισχυρή έκρηξη ακούστηκε από τα νότια προάστια της Βηρυτού, περιοχή που θεωρείται προπύργιο της λιβανέζικης οργάνωσης Χεζμπολάχ. Σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες, που μίλησαν στο πρακτορείο Reuters, πυκνός καπνός υψώθηκε από την περιοχή. Οι πρώτες πληροφορίες αναφέρουν δύο νεκρούς.

Πηγή στις υπηρεσίες ασφαλείας του Λιβάνου ανέφερε ότι το πλήγμα, που ήρθε λίγες ώρες από πυραυλική επίθεση της Χεζμπολάχ στο Ισραήλ, είχε στόχο υψηλόβαθμο διοικητή της σιιτικής οργάνωσης, η τύχη του οποίου παραμένει προς το παρόν αδιευκρίνιστη. Επίσης, πηγή προσκείμενη στη Χεζμπολάχ είπε ότι επρόκειτο για «ισραηλινό πλήγμα». Το εθνικό πρακτορείο ειδήσεων του Λιβάνου μετέδωσε ότι το ισραηλινό πλήγμα είχε ως στόχο την περιοχή όπου εδρεύει το Συμβούλιο Σούρα (Πολιτικό Γραφείο) της Χεζμπολάχ, στη συνοικία Χαρέτ Χρέιτ. Όπως ανέφερε, έχουν καταρρεύσει δύο όροφοι του κτιρίου.

Πηγή του ισραηλινού στρατού φέρεται να επιβεβαίωσε ότι το πλήγμα είχε στόχο αξιωματούχο της λιβανέζικης οργάνωσης, λέγοντας ότι ήταν αυτός που ευθύνεται για την επίθεση στο Ματζάλ Σαμς του Γκολάν «και τη δολοφονία πολλών επιπλέον Ισραηλινών αμάχων».

Είπε ότι οι ένοπλες δυνάμεις του Ισραήλ (IDF) στόχευσαν τον Φουάντ Σουκάρ, που θεωρείται ο νούμερο δύο στην ιεραρχία της Χεζμπολάχ και υπεύθυνος για τις στρατιωτικές δραστηριότητες της οργάνωσης. Ο Φουάντ Σουκρ είναι γνωστός και ως Χατζ Μουχασίν.

Το συμβάν αυτό έχει αυξήσει την ανησυχία για τον κίνδυνο κλιμάκωσης της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή, με τα μέτωπα του πολέμου, που εξακολουθεί να μαίνεται τη Λωρίδα της Γάζας, να αυξάνονται και να συμπεριλαμβάνουν τον Λίβανο. Πολλές δυτικές χώρες έχουν καλέσει τους πολίτες τους να φύγουν από τον Λίβανο.

Το ισραηλινό πλήγμα είχε ως στόχο την περιοχή όπου εδρεύει το Συμβούλιο Σούρα (Πολιτικό Γραφείο) της Χεζμπολάχ, στη συνοικία Χαρέτ Χρέιτ. Εχουν καταρρεύσει δύο όροφοι του κτιρίου.

ΗΠΑ: «Ουδέν σχόλιο»

Για την επίθεση στη Βηρυτό ρωτήθηκε ο αναπληρωτής εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, Βεντάτ Πατέλ, που υποστήριξε ότι δεν υπήρξε ενημέρωση «για κάποια συγκεκριμένη δραστηριότητα», παραπέμποντας για το συγκεκριμένο περιστατικό «σε εταίρους στην περιοχή».

Όταν ρωτήθηκε εάν το Ισραήλ είχε ενημερώσει τις ΗΠΑ για ενδεχόμενο χτύπημα στη Βηρυτό, ο Πατέλ αρνήθηκε να σχολιάσει «συγκεκριμένες διπλωματικές συζητήσεις. Θα αφήσω στους Ισραηλινούς να μιλήσουν για οποιονδήποτε σχεδιασμό ή απάντηση μπορεί να έχουν».

Ο εκπρόσωπος του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών πρόσθεσε ότι οι ΗΠΑ συνεχίζουν να εργάζονται «για μια διπλωματική λύση που θα επιτρέψει σε Ισραηλινούς και Λιβανέζους πολίτες να επιστρέψουν στα σπίτια τους και να ζήσουν με ειρήνη και ασφάλεια. Σίγουρα θέλουμε να αποφύγουμε κάθε είδους κλιμάκωση».

Η Ρωσία από την πλευρά της χαρακτήρισε την επίθεση στη Βηρυτό «σκανδαλώδη παραβίαση του διεθνούς δικαίου».

ΑΡΘΡΟ / Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Γιατί έρχεται το τέλος των μετρητών

Οδεύουμε όλο και πιο κοντά στην κατάργηση των μετρητών από την πλευρά των καταναλωτών και των επιχειρήσεων. Έρευνα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζα έδειξε ότι 7 στους 10 καταναλωτές στην Κύπρο και στην Ελλάδα χρησιμοποιούν κάρτες αντί για μετρητά στις συναλλαγές τους. Πριν μερικά χρόνια κάτι τέτοιο θα φάνταζε πολύ μακρινό, αλλά η πανδημία φαίνεται να βοήθησε ώστε να έρθει πιο γρήγορα. Η εξέλιξη της τεχνολογίας σε ό,τι αφορά τις ηλεκτρονικές συναλλαγές βελτίωσε πολλούς τομείς στη χρήση από τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις. Τομείς όπως είναι η χρηστική εμπειρία, η ευκολία, η ασφάλεια και η ταχύτητα, καλυτέρευσαν με αποτέλεσμα να αυξηθεί η χρήση έναντι των μετρητών. Υπάρχουν πολλές νέες τεχνολογίες πλέον, όπως είναι για παράδειγμα οι άμεσες πληρωμές όπου σε πραγματικό χρόνο μέσω ψηφιακών εφαρμογών μπορούμε να πραγματοποιήσουμε μεταφορές χρημάτων οπουδήποτε θέλουμε. Πολύ εύκολα και γρήγορα μέσω NFC (near field communication) μπορούμε να πραγματοποιούμε πληρωμές απλά φέρνοντας κοντά την κάρτα μας ή το κινητό μας σε ένα τερματικό μηχάνημα POS. Αν χρησιμοποιούμε το κινητό μας δεν χρειάζεται να θυμόμαστε το PIN μας αφού η ταυτοποίηση γίνεται εύκολα μέσω βιομετρικών στοιχείων που «διαβάζει» η εφαρμογή που χρησιμοποιούμε στο τηλέφωνό μας. Αυτές οι εφαρμογές μπορεί να είναι ψηφιακά πορτοφόλια όπως της Apple Pay ή της Google Pay όπου μπορούμε να αποθηκεύουμε και να διαχειριζόμαστε διαφορετικές κάρτες από διάφορες τράπεζες και ιδρύματα πληρωμών. Το κερασάκι είναι η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης, όπου λόγω της ευκολίας στη διαχείριση και την ανάλυση τεράστιου όγκου δεδομένων μπορούμε να έχουμε προσωποποιημένες υπηρεσίες που βελτιώνουν την εμπειρία μας ως χρήστες του ηλεκτρονικού χρήματος. Με την έλευση του ψηφιακού ευρώ σύντομα θα έρθει και το τέλος των μετρητών –όπως τα ξέρουμε μέχρι σήμερα. Αυτό θα βελτιώσει τη διαφάνεια και θα μειώσει ακόμα περισσότερο τις απάτες. Με λίγα λόγια η εξέλιξη της τεχνολογίας είναι αυτή που θα φέρει και το τέλος των μετρητών προς όφελος των καταναλωτών και των επιχειρήσεων.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Η ΣΦΑΓΗ ΣΤΟ ΔΙΣΤΟΜΟ

10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1944

«Οι πυροβολισμοί ακούγονταν πυκνοί και ακατάπαυστοι, λες και ξέρναγε η γη από τα σπλάχνα της φωτιά και μολύβι».

80 χρόνια μετά, οι συγκλονιστικές αφηγήσεις των κατοίκων που επέζησαν και το πλούσιο φωτογραφικό υλικό ζωντανεύουν ένα από τα πιο ειδεχθή εγκλήματα των γερμανικών δυνάμεων κατοχής στην Ελλάδα.

ΚΥΡΙΑΚΗ

4/8

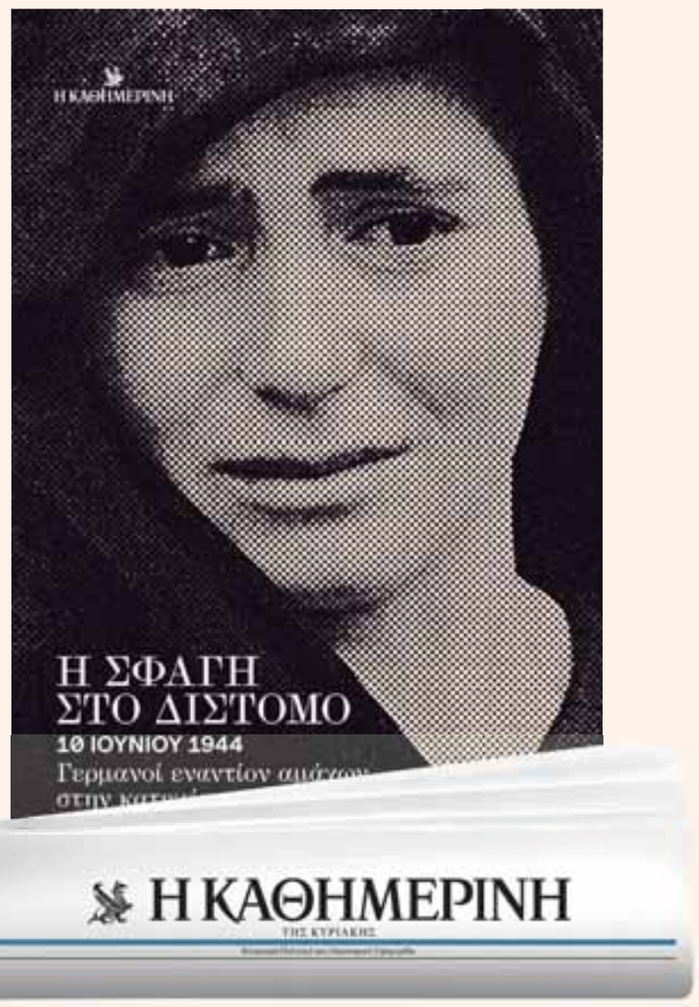

ΑΝΑΛΥΣΗ

Με το βλέμμα στραμμένο σε Ιαπωνία και γιεν

Του **ΤΖΟ ΡΕΝΙΣΟΝ / THE NEW YORK TIMES**

Οι αξιωματούχοι της Τράπεζας της Ιαπωνίας συναντώνται αύριο και αυτό που θα αποφασίσουν δυνητικά θα κινήσει τις αγορές σε όλο τον κόσμο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Ιαπωνία είναι πιο ακραία μεταξύ των μεγάλων οικονομιών. Κι ενώ τα στελέχη της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και άλλων κεντρικών τραπεζών ετοιμάζονται να μειώσουν τα επιτόκια, είτε το έχουν ήδη κάνει, η Τράπεζα της Ιαπωνίας μόλις αρχίζει να τα αυξάνει. «Η Ιαπωνία βρίσκεται σε έναν διαφορετικό κόσμο», δηλώνει ο Κέι Οκαμούρα, διαχειριστής χαρτοφυλακίου με έδρα την Ιαπωνία στην επενδυτική εταιρεία Neuberger Berman. Η Τράπεζα της Ιαπωνίας μείωσε τα επιτόκια κάτω από το μηδέν το 2016 και τα κράτησε εκεί μέχρι φέτος τον Μάρτιο. Τότε ανακοίνωσε την πρώτη αύξηση επιτοκίων σε 17 χρόνια, καθώς η οικονομία είχε ενδείξεις ανάκαμψης από την α-

Ο αντίκτυπος μιας νέας αύξησης επιτοκίων από την ιαπωνική κεντρική τράπεζα.

ναιμική ανάπτυξη και τον χαμηλό πληθωρισμό. Οι οικονομολόγοι πιστεύουν ότι η κεντρική τράπεζα ενδέχεται να αυξήσει ξανά τα επιτόκια στην αυριανή συνεδρίαση. Οι αξιωματούχοι της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ θα συναντηθούν αργότερα την ίδια ημέρα για να εξετάσουν τη μείωση των επιτοκίων. Ο συνδυασμός μιας αύξησης των ιαπωνικών επιτοκίων και της πτώσης των επιτοκίων των ΗΠΑ θα συμπίεζε ένα μεγάλο χάσμα –ή σπρεντ, στη γλώσσα της αγοράς– που οι επενδυτές προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν. Πολλά χρήματα κινούνται σε όλο τον κόσμο με βάση μικροσκοπικές αλλαγές στις διαφορές των επιτοκίων. Το δολάριο - γιεν είναι το δεύτερο πιο συχνά διαπραγματεύσιμο ζεύγος νομισμάτων στον κόσμο μετά το δολάριο - ευρώ, αντιπροσωπεύοντας περισσότερα από 1 τρισ. δολάρια σε συναλλαγές συναλλάγματος ανά ημέρα.

Τα σχετικά χαμηλά επιτόκια στην Ιαπωνία ήταν ο κύριος λόγος για την επίμονη αδυναμία του γιεν, το οποίο πρόσφατα καταβυθίστηκε στα χαμηλότερα επίπεδά του έναντι του δολαρίου εδώ και δεκαετίες. Αυτό επέτρεψε στους επενδυτές, και δη στους Ιάπωνες επενδυτές, να χρησιμοποιούν φθηνό γιεν για να επενδύσουν σε περιουσιακά στοιχεία υψηλότερης απόδοσης στο εξωτερικό, σε αυτό που είναι γνωστό ως «carry trade». Εντούτοις, καθώς τα επιτόκια στην Ιαπωνία και αλλού αλλάζουν, αυτό το εμπόριο θα μπορούσε να χαλαρώσει και να επηρεάσει τις μετοχές, τα ομόλογα και άλλες αγορές. Το γιεν έχει ανακάμψει απότομα έναντι του δολαρίου τις τελευταίες δύο εβδομάδες. Τα κεφάλαια θα μπορούσαν να μεταφερθούν εκτός ΗΠΑ, όπου οι Ιάπωνες επενδυτές είναι μερικοί από τους μεγαλύτερους κατόχους αμερικανικού χρέους και μεγάλοι δανειστές σε εταιρείες, δυνητικά θέτοντας τη Γουόλ Στριτ υπό πίεση. Η άνοδος του γιεν πλήττει, επίσης, τα χρηματιστήρια της Ιαπωνίας, όπου κυριαρχούν εταιρείες με εξαγωγικό προσανατολισμό. Ο δείκτης Nikkei 225 του Χρηματιστηρίου του Τόκιο σημείωσε μια σειρά από υψηλά ρεκόρ φέτος, αλλά είχε κάμψη τις τελευταίες εβδομάδες, υποχωρώντας περισσότερο από 10% από την κορύφωσή του στα μέσα Ιουλίου. Οι κινήσεις της αγοράς θα μπορούσαν να είναι ιδιαίτερα έντονες τους καλοκαιρινούς μήνες, όταν οι όγκοι συναλλαγών είναι συνήθως χαμηλότεροι, ενισχύοντας τις πράξεις που όντως πραγματοποιούνται. Ο Τζορτζ Γκονσάλβες, επικεφαλής της μακροοικονομικής στρατηγικής των ΗΠΑ στη MUFG Securities, προειδοποίησε για αναταράξεις τον επόμενο μήνα, ειδικά στις αγορές συναλλάγματος, διότι το γιεν ενισχύεται μαζί με τα υψηλότερα ιαπωνικά επιτόκια. Ωστόσο, άλλοι προειδοποιούν ότι οι κεντρικές τράπεζες στο Τόκιο και στην Ουάσιγκτον δεν βιάζονται να αλλάξουν πολιτική, όντας επιφυλακτικές για την πιθανή αποδυνάμωση της ανάπτυξης –με τις αυξήσεις των επιτοκίων στην Ιαπωνία– ή την αναζωπύρωση του πληθωρισμού –με τις μειώσεις επιτοκίων στις Ηνωμένες Πολιτείες. «Θα είναι μια πολύ σταδιακή διαδικασία», είπε, τέλος, ο κ. Οκαμούρα, προσθέτοντας ότι «οι παγκόσμιοι επενδυτές επιθυμούν να δουν πώς θα εξελιχθεί αυτό».

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες προσελκύουν φιλάθλους, «διώχνουν» τουρίστες

Μειωμένη κατά 10% σε σχέση με πέρυσι η πληρότητα στα ξενοδοχεία του Παρισιού

Στο Παρίσι, ξενοδόχοι, εστιάτορες και γενικώς όλοι όσοι προσέβλεπαν στο μπόνους των Ολυμπιακών Αγώνων, σε μεγάλη αύξηση κερδών σε σύγκριση με τις άλλες χρονιές, είχαν προεξοφλήσει εκτόξευση των αφίξεων και κοσμοσυρροή στη γαλλική πρωτεύουσα. Εχουν, ωστόσο, διαψευσθεί είτε επειδή οι Παριζιάνοι διεμήνυσαν στους επίδοξους τουρίστες πως καλύτερα να αποφύγουν το Παρίσι στη διάρκεια των Ολυμπιακών, είτε επειδή οι τιμές των ξενοδοχείων βρίσκονται στη στρατόσφαιρα όπως και των ενοικίων και των εισιτηρίων σε εκδηλώσεις. Οπως αποδεικνύεται τελικά, οι Ολυμπιακοί Αγώνες ναι μεν προσελκύουν ορδές φιλάθλων στις πόλεις που τους διοργανώνουν, αλλά ταυτοχρόνως αποθαρρύνουν πολλούς από όσους θα τις επισκέπτονταν υπό άλλες συνθήκες. Και το ισοζύγιο μπορεί και στο τέλος να είναι αρνητικό.

«Η Αθήνα, το Λονδίνο και η Ατλάντα κατέγραψαν μείωση των τουριστών όταν διεξήγαγαν τους Ολυμπιακούς Αγώνες», τονίζει ο Τζον Γκραντ, αναλυτής της συμβουλευτικής για θέματα αερο-

Η Air France-KLM προεξοφλεί πτώση των εσόδων της από το γ΄ τρίμηνο του έτους κατά 150 έως 170 εκατ. επειδή μειώνονται οι αφίξεις στη γαλλική πρωτεύουσα.

Οι τιμές των ξενοδοχείων στο Παρίσι παραμένουν σε δυσθεώρητα επίπεδα, καθώς έχουν αυξηθεί σχεδόν 70% σε σύγκριση με το περασμένο έτος, και από 202 ευρώ το βράδυ έχουν εκτοξευθεί στα 342 ευρώ.

πορίας OAG, σχολιάζοντας τη δυσάρεστη έκπληξη που περίμενε φέτος τη γαλλική οικονομία. Η Air France-KLM προεξοφλεί πτώση των εσόδων της από το γ΄ τρίμηνο του έτους κατά 150 έως 170 εκατ. ευρώ επειδή μειώνονται οι αφίξεις στο Παρίσι εξαιτίας των Ολυμπιακών Αγώνων. Σύμφωνα με τον οργανισμό τουρισμού της γαλλικής πρωτεύουσας, υπολογίζεται ότι τον Ιούνιο οι αφίξεις μειώθηκαν κατά 8% σε σύγκριση με το περασμένο έτος και σχεδόν κατά 15% τον Ιούλιο. Στο μεταξύ, με στοιχεία που κατεγράφησαν λίγες ημέρες πριν από την έναρξη των Ολυμπιακών, τα ξενοδοχεία στο Παρίσι έχουν πληρότητα μόνον 60%, δηλαδή μειωμένη κατά 10 μονάδες σε σύγκριση με το 2023. Και το παράδοξο είναι πως ακόμη και το Airbnb έχει αναγκαστεί να μειώσει το κόστος της διανυκτέρευσης σε ορισμένες περιπτώσεις έως και 50%. Πρώτη εβδομάδα των Ολυμπιακών και ένα διαμέρισμα δύο δωματίων κοντά στη Νοτρ Νταμ κοστίζει 683 δολ. το βράδυ, ενώ πριν είχε φτάσει στα 1.407 δολ. το βράδυ.

Μιλώντας στο αμερικανικό δίκτυο CNBC, ο Τζον Γκραντ σχολιάζει την εσφαλμένη εντύπωση που επικρατεί πως «όσες πόλεις αναλαμβάνουν τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών γνωρίζουν μια εκρηκτική αύξηση των επισκεπτών στη διάρκεια των Αγώνων» και επισημαίνει πως μεταξύ άλλων ένα από τα φαινόμενα του κορυφαίου αθλητικού γεγονότος είναι το «πάγωμα» των επαγγελματικών ταξιδιών αλλά και γενικότερα το «πάγωμα» της εγχώριας ταξιδιωτικής αγοράς. Η Air France ανακοίνωσε προ ημερών πως από την 1η Ιουλίου η κίνηση από και προς το Παρίσι είναι μειωμένη σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές πόλεις και ότι «όχι μόνον είναι μειωμένο το ενδιαφέρον αλλά οι διεθνείς αγορές αποφεύγουν τη γαλλική πρωτεύουσα». Ομοίως η Delta Air Lines προβλέπει μείωση των εσόδων της εξαιτίας της πτώσης που σημειώνουν τα ταξίδια προς τη Γαλλία λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων. Υπογραμμίζοντας το παράδοξο, ο Εντ Μπάστιαν, διευθύνων σύμβουλος της εν λόγω αεροπορικής, τονίζει πως «εκτός από όσους έρχονται για τους Ολυμπιακούς, ο κόσμος δεν επισκέπτεται το Παρίσι αυτή την εποχή».

Κι ενώ πρόκειται για συνήθη εξέλιξη στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις κάνουν το λάθος να προσβλέπουν σε μεγάλες πωλήσεις και κέρδη. Οπως τονίζει ο Εντ Μπάστιαν, «οι αεροπορικές εταιρείες προσπάθησαν να ανεβάσουν τις τιμές των εισιτηρίων περισσότερο από όσο θα υποστήριζε η αγορά» και τελικά αναγκάστηκαν να προσφέρουν εκπτώσεις όταν από την άνοιξη άρχισαν να διαπιστώνουν μειωμένη ζήτηση. Κάτι ανάλογο έπαθαν και πολλά ξενοδοχεία που θέλησαν να εκμεταλλευτούν το ενδιαφέρον για τους Ολυμπιακούς αυξάνοντας το κόστος της διανυκτέρευσης και κατέληξαν να μειώσουν ραγδαία τις τιμές όταν διαπίστωσαν πόσο μειωμένες ήταν οι κρατήσεις. Και πάλι βέβαια οι τιμές των ξενοδοχείων παραμένουν σε δυσθεώρητα επίπεδα καθώς έχουν αυξηθεί σχεδόν 70% σε σύγκριση με το περασμένο έτος και από 202 ευρώ το βράδυ έχουν εκτοξευθεί στα 342 ευρώ στη διάρκεια των Ολυμπιακών. Σε ό,τι αφορά γενικά τα εισιτήρια αεροπορικών, είναι αυξημένα κατά 85% για το Παρίσι.

CNBC

Προς αλλαγή μοντέλου οι αεροπορικές χαμηλού κόστους

Τα πάνω κάτω έχουν φέρει οι αεροπορικές χαμηλού κόστους στα επιχειρηματικά τους σχέδια, δοκιμάζοντας νέες πολιτικές και στρατηγικές καθώς τα αυξημένα κόστη ροκανίζουν τους ισολογισμούς τους. Την περασμένη εβδομάδα, η αμερικανική low cost Southwest Airlines ανακοίνωσε ότι βάζει τέλος στην πολιτική των ελεύθερων θέσεων που ακολουθεί τα τελευταία 50 χρόνια. Η πολιτική αυτή επιτρέπει στους επιβάτες να επιλέγουν τις θέσεις τους όσο επιβιβάζονται στο αεροσκάφος, ένας λόγος για τον οποίο και χαρακτηριζόταν ανέκαθεν ως «η αεροπορική του λαού». Τώρα, η Southwest θα

Βάζουν τέλος στην πολιτική ελεύθερων θέσεων, καταργούν τις χρεώσεις ακύρωσης, σε μια προσπάθεια να αυξήσουν τα έσοδά τους.

δίνει συγκεκριμένη θέση σε κάθε επιβάτη, που θα της επιτρέπει και να χρεώνει περισσότερο για τις θέσεις με μεγαλύτερο χώρο για τα πόδια ή με άλλα προνόμια.

Η αλλαγή αυτή ήταν μεν αναμενόμενη, αλλά και πάλι εντυπωσιακή, καθώς επρόκειτο για την τελευταία αμερικανική χαμηλού κόστους που δεν είχε ακόμα ενδώσει στις τάσεις των ανταγωνιστών της. Είναι μια ακόμα απόδειξη της πίεσης που ασκείται στον κλάδο λόγω του υψηλότερου κόστους εργασίας, των τιμών των καυσίμων και της υπερπροσφοράς. Παρά την εκρηκτική ζήτηση για ταξίδια, αεροπορικές όπως η Southwest δυσκολεύονται από τη συρρίκνωση της κερδοφορίας τους και αναζητούν εναλλακτικές λύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, οι αεροπορικές χαμηλού κόστους προχωρούν σε μεγάλες αλλαγές πολιτικής, καθώς προσπαθούν να αυξήσουν τα έσοδά τους και να προσαρμοστούν στις νέες προτιμήσεις των ταξιδιωτών, χωρίς όμως να απομακρύνουν τους πελάτες τους. Ενδεικτικά, οι αμερικανικές low cost Frontier Airline και η Spirit Airlines κατήργησαν τις χρεώσεις ακύρωσης ή αλλαγής εισιτηρίων, οι οποίες έφερναν μεν κάποια έσοδα, αλλά προκαλούσαν έντονη αντίδραση των πελατών τους.

Πριν από μερικές εβδομάδες, η Spirit προειδοποίησε για μειωμένα έσοδα, υποστηρίζοντας ότι λιγότεροι πελάτες αγοράζουν πια τις επιπλέον παροχές της, όπως χειραποσκευές ή αναψυκτικά εν πτήσει, που είναι κρίσιμες για το επιχειρηματικό μοντέλο των low cost. Επίσης, χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της αεροπορικής χαμηλού κόστους JetBlue, η οποία πλέον χρεώνει έως και 50 δολάρια για τις προτιμώμενες θέσεις στο αεροσκάφος, που είναι στο παράθυρο και στον διάδρομο στο μπροστινό μέρος της οικονομικής θέσης. Τέλος, η Frontier προσέθεσε πρόσφατα θέσεις business, όπου η μεσαία θέση είναι κενή, ώστε να προσελκύει πελάτες διατεθειμένους να πληρώσουν λίγο παραπάνω. Στις αρχές Ιουνίου, ο Σκοτ Κίρμπι, διευθύνων σύμβουλος της United Airlines, της μεγαλύτερης σε στόλο αεροπορικής εταιρείας στον κόσμο, σχολιάζοντας τις εξελίξεις στον κλάδο, ήταν ιδιαίτερα δηκτικός. Στο πλαίσιο συνέντευξής του δήλωσε μεταξύ άλλων ότι τα πρόσφατα γεγονότα είναι απόδειξη του προβληματικού επιχειρηματικού μοντέλου των αεροπορικών χαμηλού κόστους. «Οι πελάτες το μισούν», υποστήριξε.

Ρεκόρ περιστατικών απάτης και νοθείας ελαιολάδου στην Ευρώπη

Με τις τιμές στα ύψη, αυξήθηκαν το α΄ τρίμηνο και οι υποθέσεις απάτης

Ρεκόρ σημείωσαν στην Ε.Ε. τα περιστατικά απάτης και νοθείας στο ελαιόλαδο, μετά την εκτόξευση της τιμής του «υγρού χρυσού». Η Ε.Ε. κατέγραψε κατακόρυφη αύξηση στις περιπτώσεις με ψευδείς ετικέτες ελαιολάδου το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, καθώς οι πληθωριστικές πιέσεις τροφοδότησαν αύξηση σε βασικά είδη εστίασης. Το κόστος του ελαιολάδου έχει υπερδιπλασιαστεί από το 2018, με την παραγωγή να πλήττεται από τα ακραία καιρικά φαινόμενα που προκλήθηκαν από την κλιματική κρίση και άλλους παράγοντες. Καθώς η τιμή εκτοξεύθηκε, αυξήθηκε παράλληλα ο αριθμός των «διασυνοριακών ειδοποιήσεων στην Ε.Ε.», οι οποίες περιλαμβάνουν εσφαλμένη σήμανση, πιθανή απάτη και περιπτώσεις που αφορούν μολυσμένα λάδια. Το πρώτο τρίμηνο του 2018 καταγράφηκαν μόλις 15 τέτοιες περιπτώσεις, αριθμός που ανήλθε σε 50 περιπτώσεις το πρώτο τρίμηνο του 2024, σε μια υπερτριπλάσια αύξηση, σύμφωνα με τον Guardian.

Οι εν λόγω περιπτώσεις, ωστόσο, είναι μόνο εκείνες που έχουν εντοπιστεί και αναφερθεί από τα κράτη-μέλη στη Γενική Διεύθυνση Υγείας της Ε.Ε. και οι ειδικοί λένε ότι το πραγματικό μέγεθος της απάτης είναι πιθανόν πολύ υψηλότερο. Στη λίστα περιλαμβάνονται λάδια μολυσμένα με μη εγκεκριμένες ουσίες, όπως φυτοφάρμακα και ορυκτέλαια, μία περίπτωση κατά την οποία ανακαλύφθηκαν θραύσματα γυαλιού αλλά και περιστατικά όπου το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο βρέθηκε νοθευμένο με λάδια φτωχότερης ή φθηνότερης ποιότητας και αρκετές περιπτώσεις παραπλανητικής ή ψευδούς επισήμανσης στη χώρα προέλευσης. Τον Φεβρουάριο, σε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, η Γερμανία ανέφερε ένα περιστατικό «ελαίου λαμπάντε» (βιομηχανικό) από το Ισραήλ, ποιότητας που θεωρείται ακατάλληλη για ανθρώπινη κατανάλωση χωρίς περαιτέρω διύλιση, το οποίο διατέθηκε στο εμπόριο ως «εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο».

Η Ε.Ε. εισήγαγε νέους κανόνες εμπορίας για το ελαιόλαδο, καθώς και μεθόδους ανάλυσής του, τον Ιούλιο του 2022. Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είπε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός ειδοποιήσεων στο σύστημα δεν υποδηλώνει επιδείνωση του κινδύνου για τους καταναλωτές, αλλά είναι απόδειξη καλύτερης συνεργασίας έναντι της απάτης στην αλυσίδα αγροδιατροφής.

Ορισμένα λάδια διέσχισαν πολλά σύνορα, με τη Γερμανία να αναφέρει μια περίπτωση «παραπλανητικής σήμανσης ελαιολάδου από τη Συρία, μέσω Ολλανδίας», τον Μάρτιο. Από τις 182 ειδοποιήσεις απάτης και μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της Ε.Ε. από τις αρχές του 2023, οι 54 αφορούσαν προϊόντα από την Ιταλία, 41 από την Ισπανία και 39 από την Ελλάδα. Η Ε.Ε. εισήγαγε νέους κανόνες εμπορίας για το ελαιόλαδο, καθώς και μεθόδους ανάλυσής του, τον Ιούλιο του 2022. Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είπε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός ειδοποιήσεων στο σύστημα δεν υποδηλώνει επιδείνωση του κινδύνου για τους καταναλωτές, αλλά είναι απόδειξη καλύτερης συνεργασίας έναντι της απάτης στην αλυσίδα αγροδιατροφής. Ο Κρις Ελιοτ, καθηγητής ασφάλειας τροφίμων στο Queen's University του Μπέλφαστ, είπε ότι ενώ οι συνέπειες της κατανάλωσης μολυσμένου ελαιολάδου μπορεί να είναι σοβαρές, είναι απίθανο να εμφανιστεί στα ράφια μεγάλων σούπερ μάρκετ. «Οι περισσότεροι άνθρωποι που καταφεύγουν σε απάτη είναι πιθανό να το κάνουν σε περιοχές όπου δεν υπάρχει καμία παρακολούθηση ή επιτήρηση. Οι μικρές επιχειρήσεις ή οι υπηρεσίες τροφίμων είναι πιο ευάλωτες», τόνισε.

Η παγκόσμια υπερθέρμανση οδήγησε σε πτώση της παραγωγής ελαιολάδου τα τελευταία χρόνια. Η Ισπανία, η οποία παρήγαγε περισσότερο από το μισό ελαιόλαδο στον κόσμο το 2018-19, έχει πληγεί από πρωτοφανή ξηρασία και καύσωνες άνω των 40 βαθμών Κελσίου. Τα προσωρινά στοιχεία του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου (IOC) δείχνουν ότι τα παγκόσμια επίπεδα παραγωγής αναμένεται να μειωθούν σε 2,4 εκατ. τόνους το 2023-24, μειωμένα κατά 27% από το 2018-19.

Ως αποτέλεσμα, οι τιμές έχουν εκτοξευθεί. Εκατό κιλά έξτρα παρθένου ελαιολάδου από τη Χαέν της Ισπανίας κόστιζαν 787 ευρώ τον Νοέμβριο του περασμένου έτους, από 262,50 ευρώ πέντε χρόνια νωρίτερα, με αποτέλεσμα το ελαιόλαδο να γίνει πιο ελκυστική αγορά για τους απατεώνες. Η ιταλική κεντρική επιθεώρηση ποιοτικής προστασίας και πρόληψης της απάτης των αγροδιατροφικών προϊόντων (ICQRF) κατάσχεσε πέρυσι 380 τόνους ελαιουργικών προϊόντων αξίας άνω των 2 εκατ. ευρώ και κατήγγειλε 17 άτομα στις Αρχές για σοβαρές παραβάσεις. Τον Νοέμβριο, οι ιταλικές αρχές κατάσχεσαν 550.000 κιλά ελαιών που δηλώθηκαν ως ελαιόλαδο αλλά στην πραγματικότητα αποτελούνταν από ένα μείγμα φυτικών ελαίων. Η αξία των κατασχεθέντων εμπορευμάτων ήταν περίπου 250.000 ευρώ.

THE GUARDIAN

ΑΝΑΛΥΣΗ

«Χάρισέ μου αγνότητα, αλλά όχι ακόμα, Κύριε»

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Θεωρητικά, ισχυροί παράγοντες της χρηματιστηριακής αγοράς είναι οι κεφαλαιούχοι, οι επενδυτικοί οργανισμοί που διαχειρίζονται κεφάλαια δικά τους ή άλλων (ασφαλιστικών ταμείων κ.λπ.) και επηρεάζουν τα πράγματα. Η «ελληνική ιδιαιτερότητα», όπως ωραιοποιούμε συνήθως την πραγματικότητα, ορίζει να είναι πανίσχυροι οι βασικοί μέτοχοι των εισηγμένων εταιρειών, οι ιδιοκτήτες. Κι αυτό μπορεί να είναι καλό για τους ίδιους, αλλά όχι για την αγορά. Γιατί; Επειδή η τιμή μιας μετοχής γίνεται δευτερεύουσα υπόθεση. Συνήθως διακυβεύονται άλλα, ο έλεγχος της εταιρείας, μεγάλες αποφάσεις, ποιος κάνει κουμάντο, οι συμφωνίες κορυφής. Εχουμε χρηματιστηριακή αγορά των μεγάλων αφεντικών.

Αυτό είναι ένα από τα θέματα που επιχειρεί να διορθώσει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, που ήδη ενέκρινε τον νέο κανονισμό λειτουρ-

Οι ισχυροί παράγοντες της αγοράς και ο νέος Κανονισμός του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

γίας του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Βέβαια, μεταξύ μας, κανείς δεν επιθυμεί γρήγορες κινήσεις εξυγίανσης. Το είχε διατυπώσει εύστοχα ο Ιερός Αυγουστίνος: «Κύριε, χάρισέ μου εγκράτεια και αγνότητα, αλλά όχι ακόμα». Κι αυτό δεν αφορά μόνον τις αμαρτίες, αλλά και το χρηματιστήριο, φυσικά και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Το πρόβλημα που συνήθως αποφεύγουμε είναι ότι το ελληνικό χρηματιστήριο είναι πολύ... τακτοποιημένο! Το ένα τρίτο των εισηγμένων εταιρειών έχει μετοχές που ανήκουν, σχεδόν πλήρως, σε μεγαλομετόχους οι οποίοι χαίρονται τη ζωή περιμένοντας το μεγάλο ντιλ. Δεν τους ενδιαφέρει άμεσα η διαμόρφωση της τιμής της μετοχής από την αγορά. Αλλωστε, πολύ λίγες είναι σε ελεύθερη κυκλοφορία, σε διασπορά όπως λέγεται.

Ο νέος Κανονισμός του Χρηματιστηρίου Αθηνών προβλέπει ότι οι εισηγμένες εταιρείες πρέπει να έχουν σε ελεύθερη διασπορά το 25% των μετοχών τους, όπως είναι κατά την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο. Ο νέος κανονισμός ήταν γνωστός από το φθινόπωρο του 2023, αλλά θα έχει έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου του 2025. Πρέπει οι εταιρείες να έχουν προσαρμοστεί έως τότε; Οχι. Στις εταιρείες που δεν θα πληρούν τότε τα ελάχιστα απαιτούμενα όρια διασποράς θα δοθεί χρονική προθεσμία συμμόρφωσης έξι μηνών, η οποία θα μπορεί να παραταθεί στους δώδεκα μήνες (πάμε δηλαδή για την 1η Ιανουαρίου του 2026). Οσες εταιρείες δεν ανταποκριθούν θα μεταταχθούν στη «μικρή αγορά», που έχει λιγότερο αυστηρές προϋποθέσεις. Αν για κάποιο λόγο μπουν στην κατηγορία της επιτήρησης, μπορούν να μείνουν εκεί δύο χρόνια, οπότε οι ενδεχόμενες διαγραφές εισηγμένων θα γίνουν από την 1η Ιανουαρίου 2028 και μετά.

Σήμερα, πάνω από 55 εταιρείες ελέγχονται σε ποσοστό άνω του 75% από τους βασικούς μετόχους. Δεν είναι τυχαίο ότι ανάμεσά τους είναι χρεοκοπημένες εταιρείες, όπως η Βαράγκης που είναι σε αναστολή και η εκδοτική Λιβάνης που είναι σε επιτήρηση. Κανείς δεν θα μπορούσε να προστατεύσει τους ιδιοκτήτες από τα λάθη τους, όταν ήταν παντοδύναμοι...

Υπάρχουν όμως και οικογενειακές επιχειρήσεις που είναι υγιείς και κερδοφόρες, όπως η καπνοβιομηχανία Καρέλια στην οποία οι βασικοί μέτοχοι έχουν το 94,48% των μετοχών. Η θυγατρική της Alpha Bank, Alpha Αστικά Ακίνητα, έχει σε διασπορά μόλις το 8,5% των μετοχών γιατί οι υπόλοιπες ανήκουν στην τράπεζα. Η ακτοπλοϊκή Attica ανήκει κατά 91,23% στον μέτοχό της που συνδέεται με άλλη τράπεζα. Η Ελλάκτωρ ανήκει κατά 85,82% στους δύο ιδιοκτήτες και σε έναν φίλο τους. Η ΣΙΔΜΑ Μεταλλουργική ανήκει 81,19% στους ιδιοκτήτες της, η Λάμψα των καλών ξενοδοχείων 87,15% στους βασικούς μετόχους, αλλά και μικρότερες εταιρείες όπως η Βογιατζόγλου ανήκουν κατά 82,29% στους ιδιοκτήτες, και το ερώτημα είναι γιατί αυτές οι εταιρείες θέλουν να είναι στο Χρηματιστήριο. Το πρόβλημα όμως δεν είναι δικό τους. Είναι των σοβαρών επενδυτών, που αποφεύγουν μετοχές στις οποίες κινδυνεύουν να παγιδευτούν.

«Κύμα» κινεζικών ηλεκτρικών οχημάτων made in Europe

Εταιρείες από την Κίνα αναπτύσσουν εργοστάσια από την Ισπανία έως την Πολωνία

Η νέα μεγάλη απειλή για τις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες είναι τα κινεζικά ηλεκτρικά οχήματα (EV) «made in Europe». Καθώς η Ε.Ε. αυξάνει τους δασμούς έως και 48%, η νέα γενιά κατασκευαστών «πράσινων» αυτοκινήτων της Κίνας συνεργάζεται με την τοπική βιομηχανία της Γηραιάς Ηπείρου, που μοιάζει πλέον αντιμέτωπη με έναν φαύλο κύκλο.

Το Omoda E5, το νέο αμιγώς ηλεκτρικό SUV μοντέλο της κινεζικής Chery, η οποία συνεργάζεται με την ισπανική Ebro-EV Motors, άρχισε να διατίθεται στην Ισπανία. Στην Πολωνία, τα αυτοκίνητα πόλης T03 της κινεζικής εταιρείας Leapmotor «βγαίνουν» από μια γραμμή συναρμολόγησης που ανήκει στην κατασκευάστρια Jeep και Fiat Stellantis NV. Ο κινεζικός κολοσσός BYD ανακοίνωσε σχέδια για δικό του εργοστάσιο στην Ουγγαρία και εν συνεχεία και στην Τουρκία. Φέτος το καλοκαίρι, η Leapmotor ξεκίνησε τη συναρμολόγηση του πλήρως ηλεκτρικού T03 σε εργοστάσιο της Stellantis στην Πολωνία, μόλις έξι μήνες μετά την ανακοίνωση της συνεργασίας τους.

Μέχρι το τέλος του έτους, η Chery ελπίζει να ξεκινήσει την παραγωγή στο πρώην εργοστάσιο της Nissan κοντά στο λιμάνι της Βαρκελώνης, με στόχο

Στόχος, να αποφύγουν τους νέους δασμούς εισαγωγής που έχει επιβάλει η Ε.Ε.

Το Omoda E5, το νέο αμιγώς ηλεκτρικό SUV μοντέλο της κινεζικής Chery, η οποία συνεργάζεται με την ισπανική Ebro-EV Motors, άρχισε να διατίθεται στην Ισπανία, ενώ ο κινεζικός κολοσσός BYD ανακοίνωσε σχέδια για δικό του εργοστάσιο στην Ουγγαρία και εν συνεχεία και στην Τουρκία.

την παραγωγή 150.000 αυτοκινήτων έως το 2029. Επιπλέον, αναζητάει μια δεύτερη ευρωπαϊκή τοποθεσία. «Είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε τη λειτουργία μας στην Ευρώπη βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα», δήλωσε ο Τσάρλι Ζανγκ, πρόεδρος της Chery Europe, προσθέτοντας ότι στόχος είναι να ενισχυθεί η τοπική έρευνα, κατασκευή και διανομή «ώστε να γίνουμε μια πραγματικά ευρωπαϊκή εταιρεία».

Η μαζική άφιξη των Κινέζων κατασκευαστών αποτελεί κίνδυνο για τους ευρωπαϊκούς «γίγαντες» αυτοκινήτων, οι οποίοι ωστόσο συχνά δεν έχουν άλλη επιλογή από το να συνεργαστούν με τους αντιπάλους τους, την ώρα που βάζουν λουκέτο σε δικές τους εγκαταστάσεις για να προσαρμοστούν στην πτώση των παγκόσμιων πωλήσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολουθεί να διερευνά την εφαρμογή δασμών ανάλογα με τις κρατικές επιδοτήσεις από το Πεκίνο, την ώρα που η Κίνα έχει ήδη ξεκινήσει μια έρευνα αντιποίνων για υποτιθέμενη πρακτική ντάμπινγκ προϊόντων χοιρινού κρέατος από την Ε.Ε. Κι αυτό είναι μόνο ένα σκέλος μιας παγκόσμιας εμπορικής διαμάχης, καθώς οι δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου ερίζουν για έναν κλάδο που αναπτύσσεται γρήγορα, εν μέρει χάρη και στις επιδοτήσεις του Πεκίνου.

Η Ε.Ε. χρειάζεται φθηνά ηλεκτρικά οχήματα για να επιτύχει τον στόχο του 2035 να καταργήσει σταδιακά τις πωλήσεις αυτοκινήτων εσωτερικής καύσης, ενώ οι Κινέζοι κατασκευαστές ηλεκτρικών οχημάτων, που έχουν κατακτήσει λιγότερο από το 10% της ευρωπαϊκής αγοράς μέχρι στιγμής, επενδύουν στην περιοχή καθώς πολλοί έχουν περάσει από την ταχεία επέκταση στις τοπικές αγορές τους σε πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα.

Πολλές κυβερνήσεις των «27», πάντως, παρακολουθούν στενά τις προσπάθειες κατασκευής κινεζικών οχημάτων στην Ε.Ε. Τον Ιούνιο, η αντιμονοπωλιακή αρχή της Ιταλίας επέβαλε στην DR Automobiles πρόστιμο ύψους 6 εκατ. ευρώ, αφού διαπίστωσε ότι είχε βαφτίσει παράνομα ως ιταλικά, οχήματα από Κινέζους κατασκευαστές. Η DR σχεδιάζει να ασκήσει έφεση, σημειώνοντας ότι τα οχήματα είναι κατά 60%-70% προσυναρμολογημένα στην Κίνα.

«Είναι λογικό χώρες όπως η Ιταλία να ανησυχούν για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας και να παρακολουθούν στενά τι συμβαίνει στην αγορά τους», τονίζει ο Αλεξάντρ Μαριάν, συνεργάτης και διευθύνων σύμβουλος της AlixPartners. Ο ίδιος είναι πεπεισμένος, ωστόσο, ότι οι κινεζικές εταιρείες θα συνεχίσουν να επεκτείνονται στην Ευρώπη, ενδεχομένως με την απόκτηση εργοστασίων που οι τοπικοί κατασκευαστές θέλουν να κλείσουν ή να πουλήσουν. «Οι Κινέζοι κατασκευαστές είναι εξαιρετικά αποφασισμένοι. Βρίσκουν πάντα έναν τρόπο να παρακάμψουν ένα πρόβλημα και μόλις θέσουν ένα στόχο, βρίσκουν τρόπο να τον πραγματοποιήσουν», καταλήγει.

BLOOMBERG

Σημαντική πτώση πωλήσεων για LVMH, Burberry, Swatch, Richemont και Hugo Boss.

Κάμψη στην Κίνα για τους πολυτελείς οίκους

«Λυγίζουν» οι οίκοι ειδών πολυτελείας υπό το βάρος της καταναλωτικής αβεβαιότητας στην Κίνα, η οποία ανέκαθεν στήριζε τις πωλήσεις στον κλάδο. Επιπλέον επιβάρυνση για μερικές από τις κορυφαίες μάρκες πολυτελείας διεθνώς αποτελεί η νέα πολιτική του Πεκίνου, που έχει στόχο να καταπνίξει τις συνήθειες επίδειξης πλούτου. Ενδεικτικά, ο οίκος LVMH, που κρατάει τα σκήπτρα στον διεθνή κλάδο της πολυτέλειας, είδε πτώση των πωλήσεων το β΄ τρίμηνο κατά 14% στην Ασία, έπειτα από συρρίκνωση 6% το α΄ τρίμηνο κυρίως λόγω της Κίνας. Και βέβαια πρόκειται για πρόβλημα σε ολόκληρο τον σχετικό τομέα, αφού οι Κινέζοι καταναλωτές περιορίζουν τις ακριβές αγορές, ενώ χάρη στα νέα μέτρα της κυβέρνησης κλείνουν πολλοί λογαριασμοί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επειδή επιδίδονταν σε επίδειξη πλούτου.

Η μετοχή του οίκου, υπό την ομπρέλα του οποίου βρίσκονται 75 μεγάλες μάρκες, συμπεριλαμβανομένων των Louis Vuitton, Dior και Tiffany, έχει υποχωρήσει κατά σχεδόν 20% τον τελευταίο χρόνο. Αξιοσημείωτη ζημία έχει υποστεί και η βρετανική Burberry, η οποία κατέγραψε πτώση τουλάχιστον 20% στις πωλήσεις στην ηπειρωτική Κίνα σε σύγκριση με έναν χρόνο νωρίτερα. Επίσης, η ελβετική ωρολογοποιία Swatch Group (Blancpain, Longines και Omega) επικαλέστηκε την ασθενή ζήτηση στην Κίνα για την πτώση των πωλήσεών της κατά 14,4% το πρώτο εξάμηνο. Η Richemont, στην οποία ανήκει η Cartier, είχε πτώση 27% στις πωλήσεις της στην Κίνα, στο Χονγκ Κονγκ και στο Μακάο το β΄ τρίμηνο. Τέλος, ο γερμανικός γίγαντας της μόδας, Hugo Boss, υποβάθμισε τις προβλέψεις του για τις πωλήσεις του 2024, επικαλούμενος ασθενή καταναλωτική ζήτηση σε μεγάλες αγορές, όπως η Κίνα και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Οπως δείχνουν και τα τελευταία στοιχεία, η κινεζική οικονομία προσπαθεί ακόμη να ανακάμψει από την ύφεση της πανδημίας, καθώς τόσο η ανάπτυξη του δεύτερου τριμήνου όσο και τα στοιχεία για τις λιανικές πωλήσεις του Ιουνίου ήταν χαμηλότερα των προσδοκιών. Εν μέσω αβεβαιότητας και αλλαγής των καταναλωτικών τάσεων, οι κινεζικές αρχές προσπαθούν να καταστείλουν το φαινόμενο της υπερφίαλης επίδειξης πλούτου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

«Βουτιά» κερδοφορίας και μείωση πωλήσεων το β΄ τρίμηνο για Tesla

Κινδυνεύει να χάσει την πρωτιά από την κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία BYD

Αντιμέτωπος με δύσκολα διλήμματα και προκλήσεις βρίσκεται ο πολυπράγμων δισεκατομμυριούχος Έλον Μασκ, καθώς η Tesla κλυδωνίζεται για πολλοστή φορά από την ίδρυσή της το 2003. Η εταιρεία πουλάει πλέον λιγότερα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και οι μεγάλες επενδύσεις της σε αυτοκινούμενα οχήματα και τεχνητή νοημοσύνη θα χρειαστούν χρόνια για να αποδώσουν. Η Tesla ανέφερε πτώση ύψους 45% στα κέρδη της το τρίμηνο μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου, με τη μετοχή της να υποχωρεί πάνω από 8%. Οι πωλήσεις EV μειώθηκαν κατά 7% στα 19,9 δισ. δολάρια από 21,27 δισ. το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, την ώρα που ο κολοσσός έχει ήδη αναγκαστεί να μειώσει τις τιμές παγκοσμίως και να προσφέρει εκπτώσεις και κίνητρα

Τα απογοητευτικά αποτελέσματα και οι καθυστερήσεις σε επενδύσεις, όπως αυτή στα ρομποταξί, αυξάνουν την πίεση στον Ελον Μασκ.

Η Tesla ανέφερε πτώση ύψους 45% στα κέρδη της το τρίμηνο μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου. Οι πωλήσεις EV μειώθηκαν κατά 7% στα 19,9 δισ. δολάρια από 21,27 δισ. δολάρια το ίδιο τρίμηνο του προηγουμένου έτους.

εν μέσω του αυξανόμενου ανταγωνισμού, ειδικά στην Κίνα, μια από τις βασικές αγορές της. Τα αποτελέσματα πιθανότατα θα αυξήσουν την πίεση στον ίδιο τον διευθύνοντα σύμβουλο Έλον Μασκ, να δείξει ότι η εταιρεία μπορεί να βρει νέους τρόπους για να αναπτυχθεί και να κερδίσει χρήματα.

Μάλιστα η εταιρεία κινδυνεύει να χάσει φέτος την πρωτοκαθεδρία από την κινεζική ανταγωνίστρια BYD στις ετήσιες πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς η ζήτηση αυξάνεται στην Κίνα, αλλά μειώνεται στις ΗΠΑ και την Ευρώπη, σύμφωνα με το Bloomberg. Η αυτοκινητοβιομηχανία απέχει πολύ από τον ρυθμό των 1,8 εκατ. αυτοκινήτων που πούλησε πέρυσι και προειδοποίησε ότι αναμένει «σημαντικά χαμηλότερο» ρυθμό ανάπτυξης το 2024. Η BYD την ίδια στιγμή ξεπέρασε για λίγο την Tesla σε πωλήσεις αμιγώς EV το τέταρτο τρίμηνο του περασμένου έτους στις ΗΠΑ (με 526.409 οχήματα έναντι 484.507). Φέτος διατήρησε τη δυναμική της, αποστέλλοντας στην αμερικανική αγορά σχεδόν 1 εκατ. ηλεκτρικά και υβριδικά αυτοκίνητα το δεύτερο τρίμηνο, βοηθούμενη από τις εκπτώσεις στην εγχώρια αγορά της. Μακροπρόθεσμα, η BYD προβλέπεται να διατηρήσει το προβάδισμα στις πωλήσεις της έναντι της Tesla έως το 2027, προτού η αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία ανακτήσει και πάλι το στέμμα το 2028, ενώ η τρίτη στην παγκόσμια κατάταξη VW θα μειώσει σιγά σιγά τη διαφορά με τους μεγαλύτερους αντιπάλους της. Η Tesla εξακολουθεί να είναι η μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία παγκοσμίως με βάση την κεφαλαιοποίηση, με αξία 786 δισ. δολαρίων στο κλείσιμο της Τρίτης 23 Ιουλίου.

Δεν είναι σαφές εάν η νέα πολυδιαφημισμένη επιχείρηση ρομποταξί της εταιρείας, που έχει ήδη καθυστερήσει, θα μπορέσει να αντισταθμίσει τις εξασθενημένες πωλήσεις αυτοκινήτων της Tesla. Αρκετές εταιρείες, άλλωστε, συμπεριλαμβανομένης της μητρικής της Google, Alphabet, έχουν αναπτύξει ταξί χωρίς οδηγό εδώ και πολλά χρόνια, αλλά προσφέρουν μόνο περιορισμένες υπηρεσίες σε λίγες πόλεις. Το ίδιο ισχύει και με τα σχέδια της Tesla για ένα νέο εργοστάσιο στο Μεξικό, που έχουν αναβληθεί για την επομένη των προεδρικών εκλογών στις ΗΠΑ. Ο Ντόναλντ Τραμπ, ο υποψήφιος των Ρεπουμπλικανών, τον οποίο στήριξε πρόσφατα ο Μασκ, ενδέχεται να επιβάλει δασμούς σε αυτοκίνητα που εισάγονται από τη χώρα αυτή της Λατινικής Αμερικής. «Δεν έχει νόημα να επενδύσουμε στο Μεξικό αν ισχύσει κάτι τέτοιο», είπε ο Μασκ.

Ο Νοτιοαφρικανός μεγιστάνας γνωστοποίησε εν τω μεταξύ ότι η νεοφυής εταιρεία του τεχνητής νοημοσύνης, xAI, άρχισε να εκπαιδεύει τον υπερυπολογιστή Memphis, που σύμφωνα με τον ίδιο είναι το πιο ισχυρό υπολογιστικό σύστημα εκπαίδευσης τεχνητής νοημοσύνης στον κόσμο. Οταν τεθεί σε πλήρη λειτουργία θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία του πιο «ισχυρού προγράμματος τεχνητής νοημοσύνης στον κόσμο», το οποίο θα κάνει την εμφάνισή του μέχρι τον προσεχή Δεκέμβριο, είπε.

Η xAI έχει παρουσιάσει το δικό της ανταγωνιστικό πρόγραμμα γενετικής νοημοσύνης Grok και πιθανολογείται ότι το νέο πρόγραμμα θα είναι η τρίτη έκδοση του προγράμματος, το Grok3. Ταυτόχρονα, ο Μασκ διοργάνωσε online ψηφοφορία ζητώντας τη γνώμη των χρηστών του X για το αν πρέπει η Tesla να χρηματοδοτήσει τη xAI για τους ερευνητικούς σκοπούς της.

Αυξάνεται η οικονομική αβεβαιότητα στις ΗΠΑ

Οι ανατροπές στην προεδρική κούρσα και το μεγάλο χάσμα μεταξύ των προτάσεων της Κάμαλα Χάρις και του Ντόναλντ Τραμπ

Η αποχώρηση του υποψηφίου των Δημοκρατικών από την κούρσα για τις προεδρικές εκλογές των ΗΠΑ, λιγότερο από τέσσερις μήνες πριν ανοίξουν οι κάλπες, εισήγαγε ένα νέο στοιχείο αβεβαιότητας σχετικά με τις προοπτικές της οικονομίας το 2025 και μετά. Ο πρώτος μεγάλος «άγνωστος Χ» είναι αν η υποψήφια διάδοχος του προέδρου Τζο Μπάιντεν, η αντιπρόεδρος Κάμαλα Χάρις, θα επαναπροσδιορίσει την οικονομική ατζέντα των Δημοκρατικών. Ενώ πολλοί παράγοντες της αγοράς υπέθεταν ότι ο τέως πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ήταν το φαβορί για τη νίκη στις εκλογές, ένα ανανεωμένο κύμα ενθουσιασμού για τη Χάρις ανάγκασε τους ειδήμονες να επανεξετάσουν τις πιθανότητες. Οι οικονομολόγοι της Wells Fargo δήλωσαν ότι υπάρχει τώρα «τεράστια αβεβαιότητα», ενώ η εταιρεία ερευνών Gavekal Research χαρακτήρισε την πολιτική κατάσταση στις ΗΠΑ «συνταρακτικά απρόβλεπτη». Αν και η Χάρις δεν έχει παρουσιάσει ακόμη τις προτάσεις της, οι οικονομολόγοι αναμένουν ότι θα τηρήσει ευρέως το τρέχον μείγμα οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης Μπάιντεν. Αυτό περιλαμβάνει σημαντικές επιδοτήσεις για την πράσινη ενέργεια, εστίαση στην αντιμετώπιση του υψηλού κόστους διαβίωσης και διατήρηση των

Η αντιπρόεδρος αναμένεται να αφήσει το δικό της αποτύπωμα σε τομείς όπως οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος, το κλίμα και η προστασία των καταναλωτών.

Τα δείγματα γραφής και το προφίλ της πρώτης γυναίκας που αναμένεται να διεκδικήσει τον Λευκό Οίκο.

φοροελαφρύνσεων για οικογένειες χαμηλού εισοδήματος. Υπάρχουν όμως και τομείς όπου αναμένεται να αφήσει το δικό της αποτύπωμα, όπως οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος, το κλίμα και η προστασία των καταναλωτών. Στην πρώτη της προεκλογική συγκέντρωση μετά την αποχώρηση Μπάιντεν, η Χάρις μίλησε για θέματα που συχνά τονίζονται από την τρέχουσα κυβέρνηση, όπως η υποστήριξη των εργαζομένων και η επένδυση στην οικονομία της περίθαλψης. «Η μεγάλη εικόνα είναι ότι είναι μια κλασική προοδευτική», εξηγεί ο Μπεν Χάρις, πρώην αξιωματούχος στο υπουργείο Οικονομικών στην κυβέρνηση Μπάιντεν.

Οσον αφορά την ιδέα της φορολόγησης του κεφαλαίου, η αντιπρόεδρος τοποθετείται προφανώς «στα αριστερά του Μπάιντεν», είπε ο Χάρις, ο οποίος βρίσκεται τώρα στο Ινστιτούτο Brookings. Αναφορικά με το εμπόριο, το ιστορικό της υποδηλώνει μια προσέγγιση, περισσότερο σύμφωνη με τον Μπάιντεν, ο οποίος διατήρησε τις αυξήσεις δασμών που επέβαλε ο Τραμπ στην Κίνα. Οσον αφορά το κλίμα, η Χάρις πρότεινε ένα πακέτο 10 τρισ. δολαρίων για τη μείωση των εκπομπών αερίων όταν ήταν υπο-

Πιο αισιόδοξοι επί Τραμπ

Η Κάμαλα Χάρις δεν έχει εν γένει ταυτιστεί με την εκτίναξη των τιμών. Οπότε, δεν αναμένεται να την πλήξει πολιτικά το γεγονός ότι οι Αμερικανοί και οι Αμερικανίδες δεν αισθάνονται ικανοποιημένοι για τα οικονομικά τους επί Μπάϊντεν.

ΠΗΓΗ: Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν, Ιούνιος 2024

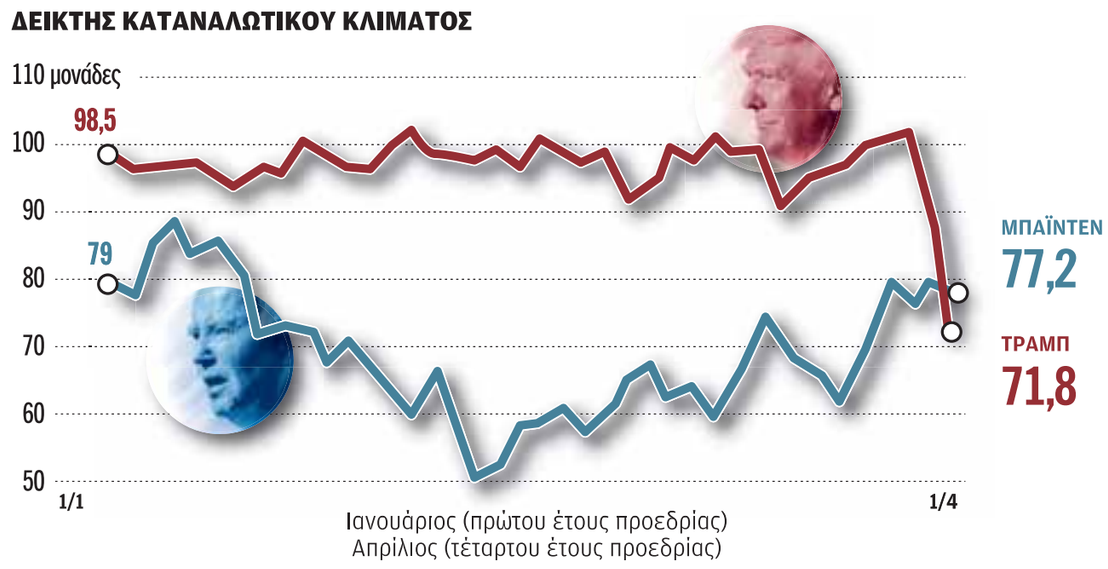

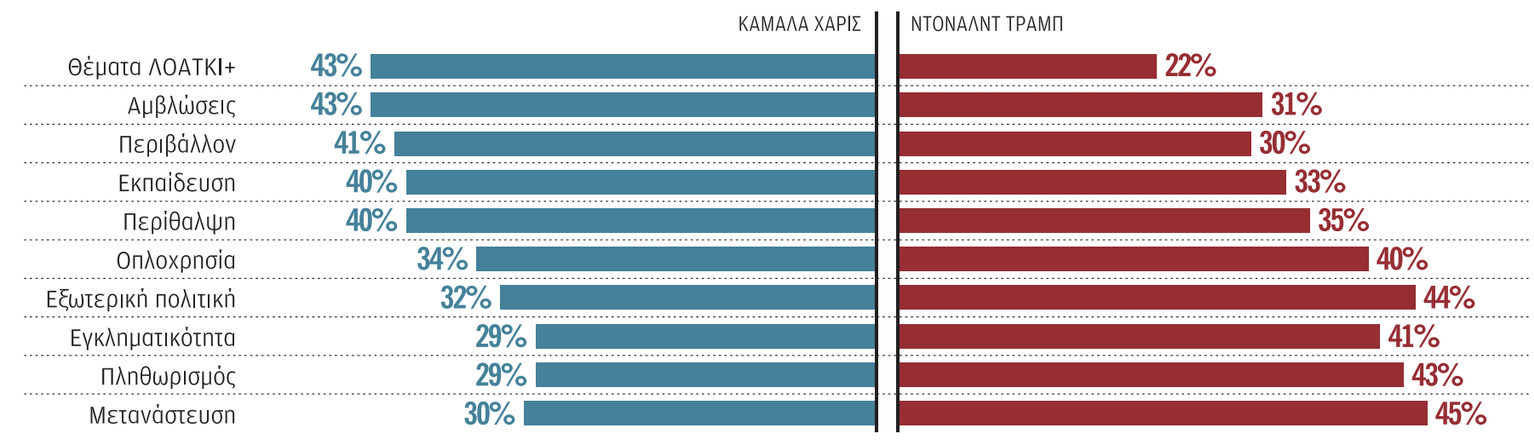

ΠΗΓΗ: YouGov, 19-21 Ιουλίου 2024

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ψήφια για το χρίσμα των Δημοκρατικών το 2019. Μια κυβέρνηση υπό την Κάμαλα Χάρις θα μπορούσε να λάβει «πρόσθετες ρυθμιστικές ενέργειες που σχετίζονται με τους καταναλωτές», έγραψαν οι αναλυτές του Bloomberg Intelligence, Νέιθαν Ντιν και Αντριου Σίλβερμαν. Αναμένουν επίσης μια συνεχή δέσμευση για επιδοτήσεις όσον αφορά την πράσινη βιομηχανία και τον έλεγχο της «Big Tech» μέσω αντιμονοπωλιακών ενεργειών. Μια σημαντική προτεραιότητα που απέτυχε να εξασφαλίσει η απερχόμενη διοίκηση, αφορούσε προσπάθειες όπως να γίνουν μόνιμες οι διευρυμένες φορολογικές πιστώσεις για τα παιδιά και να ενισχυθεί η φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων. Αυτός θα ήταν ένας τομέας όπου θα μπορούσε να αφήσει το στίγμα της.

Το μεγάλο χάσμα παραμένει μεταξύ των προτάσεων πολιτικής της Χάρις και του Τραμπ, γεγονός που αυξάνει το ενδιαφέρον για τις ολοένα και πιο αμφίρροπες εκλογές. «Η πιο σημαντική και αναπόφευκτη συνέπεια των εκλογών στις ΗΠΑ όσον αφορά τις αγορές είναι η μεγάλη αύξηση της αβεβαιότητας για το αποτέλεσμα», τονίζει ο Ανατόλ Καλέτσκι, επικεφαλής οικονομολόγος και συνιδρυτής της Gavekal. «Δεδομένης της ηγεμονίας των ΗΠΑ στη γεωπολιτική και την παγκόσμια οικονομία, αυτό το αποτέλεσμα θα επισκιάσει το σύνολο της παγκόσμιας οικονομίας».

Εμπόδιο η κληρονομιά Μπάιντεν

Το 2019 στο πρώτο προεδρικό ντιμπέιτ των Δημοκρατικών, η τότε γερουσιαστής από την Καλιφόρνια, Κάμαλα Χάρις, είχε επικρίνει δριμύτατα την οικονομική πολιτική Τραμπ. Η μελλοντική αντιπρόεδρος των ΗΠΑ χαρακτήρισε τις φορολογικές περικοπές του τότε προέδρου των ΗΠΑ «δώρο στους πλουσίους» και προειδοποίησε ότι η απερίσκεπτη εμπορική του ατζέντα «γονάτιζε» την αγροτική τάξη. «Ειλικρινά, αυτή η οικονομία δεν λειτουργεί για τους εργαζομένους. Εδώ και καιρό οι κανόνες γράφονται υπέρ των ανθρώπων που έχουν τα περισσότερα και όχι υπέρ των ανθρώπων που εργάζονται περισσότερο», έλεγε.

Καθώς η Κάμαλα Χάρις ετοιμάζεται να παραλάβει το χρίσμα των Δημοκρατικών ως η πρώτη γυναίκα και μάλιστα η πρώτη μαύρη Αμερικανίδα με καταγωγή από τη Νότια Ασία που διεκδικεί τον Λευκό Οίκο, καλείται να διατυπώσει ξεκάθαρα το όραμά της για την οικονομία, αν και οι επικριτές της τονίζουν ότι δεν είναι το δυνατό της σημείο. Παρά το γεγονός ότι έχει πτυχίο οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Χάουαρντ, ο πατέρας της είναι ομότιμος καθηγητής οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Στάνφορντ και η ίδια εντρύφησε στα περίφημα «Bidenomics», την οικονομική ατζέντα του Μπάιντεν που εν πολλοίς θα κρίνει την υστεροφημία του.

Λίγο μετά την ορκωμοσία της κυβέρνησης Μπάιντεν το 2021, η αντιπρόεδρος πλέον Κάμαλα Χάρις κάλεσε τους διευθυντές μεγάλων τραπεζών, από την JP Morgan Chase μέχρι την Bank of America, ζητώντας τους να δανείσουν άμεσα τις μικρές επιχειρήσεις για να τις διατηρήσουν στη ζωή κατά τη διάρκεια της πανδημικής ύφεσης. Ηταν ένα από τα πρώτα και πιο ορατά δείγματα γραφής της. Νυν και πρώην αξιωματούχοι της κυβέρνησης, προοδευτικοί ηγέτες εκτός Λευκού Οίκου και συνεργάτες της συμφωνούν ότι δεν έπαιξε σημαντικό ρόλο στη δημιουργία της οικονομικής ατζέντας του Μπάιντεν. Σπάνια έπαιρνε τον λόγο σε κρίσιμες οικονομικές συζητήσεις και δεν συνέβαλε σε οικονομικές ενημερώσεις. Ο Μπάιντεν αντ' αυτού της είχε αναθέσει να ασχοληθεί με άλλα κεντρικά ζητήματα της ατζέντας του, όπως η προστασία των αναπαραγωγικών δικαιωμάτων και η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της αύξησης των μεταναστών από την Κεντρική Αμερική. Το πιο άμεσο εμπόδιο για την ίδια θα είναι ίσως να ξεπεράσει τα μελανά σημεία της οικονομικής κληρονομιάς της δικής της κυβέρνησης. Επί Μπάιντεν, ο πληθωρισμός εκτινάχθηκε το 2022 σε υψηλό 40 ετών. Οι επιπτώσεις κυμαίνονταν από την άνοδο των τιμών στο σούπερ μάρκετ, έως τις αυξήσεις επιτοκίων της Fed που δυσκόλεψαν τους Αμερικανούς να λάβουν προσιτά στεγαστικά δάνεια και να αγοράσουν σπίτια. Ο πληθωρισμός έχει μειωθεί πλέον και πολλοί οικονομολόγοι αναμένουν ότι η Fed θα μειώσει τα επιτόκια μέχρι τον Σεπτέμβριο.

Ωστόσο οι Αμερικανοί εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις. Η αντιπρόεδρος κατανοεί πως οι υψηλές τιμές επηρεάζουν τους εργαζόμενους Αμερικανούς και έχει επικεντρωθεί εδώ και καιρό σε μέτρα που στοχεύουν στην ελάφρυνση αυτών των βαρών, διαβεβαιώνει το επιτελείο της.

BLOOMBERG

Αισιοδοξία

«Με απέραντη υπερηφάνεια και απεριόριστη αισιοδοξία για το μέλλον της χώρας μας υποστηρίζω την αντιπρόεδρο Κάμαλα Χάρις για πρόεδρο των ΗΠΑ. Η ενθουσιώδης υποστήριξή μου προς την Κάμαλα Χάρις για πρόεδρο είναι επίσημη, προσωπική και πολιτική», είπε η πρώην πρόεδρος της Βουλής Νάνσι Πελόζι.

2,8%

αναπτύχθηκε η αμερικανική οικονομία στο β΄ τρίμηνο του 2024, ενισχυμένη από την ισχυρή κατανάλωση και τις δημόσιες δαπάνες.

Πυρά

«Το να περνάς κάποια καλοκαίρια ή Σαββατοκύριακα και μετά να ισχυρίζεσαι ότι γνωρίζεις τους ανθρώπους και την κουλτούρα του ανατολικού Κεντάκι ώστε να βγάλεις χρήματα από αυτό και μετά να φωνάζεις τους ανθρώπους μας με τα μικρά τους, είναι απαράδεκτο», είπε ο κυβερνήτης του Κεντάκι Αντι Μπέσεαρ, στρέφοντας τα πυρά του εναντίον του υποψηφίου αντιπροέδρου του Τραμπ, Τζ. Ντ. Βανς.

300 εκατ.

δολάρια έχει προτείνει να δοθούν για την αύξηση των μισθών των δασκάλων η Κάμαλα Χάρις.

Οι μετανάστες

«Η Χάρις επέτρεψε σε 20 εκατ. παράνομους αλλοδαπούς να εισέλθουν στη χώρα μας από όλο τον κόσμο. Χάνουμε 300.000 ανθρώπους ετησίως εξαιτίας της φαιντανύλης που περνάει από τα σύνορά μας», είπε ο υποψήφιος των Ρεπουμπλικανών Ντόναλντ Τραμπ, στρέφοντας τα πυρά του στην αντιπρόεδρο των ΗΠΑ, Κάμαλα Χάρις, το πρόσωπο της μεταναστευτικής πολιτικής του Μπάιντεν.

Προειδοποίηση για μεγαλύτερη αστάθεια στις αγορές

Η έξοδος του προέδρου Μπάιντεν από την προεδρική κούρσα και η κίνηση να υποστηρίξει την αντιπρόεδρο Κάμαλα Χάρις ως υποψήφια του Δημοκρατικού Κόμματος υποχρέωσε το επενδυτικό κοινό και τους οικονομολόγους να αξιολογήσουν εκ νέου τα δεδομένα. Οι πρώτες αντιδράσεις των αγορών τη Δευτέρα ήταν θετικές και οι δείκτες S&P 500 και Nasdaq σημείωσαν άνοδο, ενώ η δραστική πτώση στα μέσα της εβδομάδας σχετιζόταν με τα απογοητευτικά αποτελέσματα της Tesla, της Alphabet και άλλων αμερικανικών ομίλων. Παρά ταύτα, σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, όπως αναφέρει το ενημερωτικό δίκτυο CBSNews, οι επενδυτές προειδοποιούν ότι θα μπο-

Πτωτικές πιέσεις προς τα περισσότερα περιουσιακά στοιχεία «βλέπουν» οι επενδυτές.

ρούσε να υπάρξει μεγαλύτερη αστάθεια στις αγορές των ΗΠΑ, ειδικά εφόσον εισέρχεται η Κάμαλα Χάρις ως νέο πρόσωπο των Δημοκρατικών. Κι αυτό διότι όσοι δραστηριοποιούνται στις αμερικανικές αγορές προσπαθούν να διακρίνουν ποιο από τα δύο κόμματα θα αναδειχθεί νικητής στις εκλογές του Νοεμβρίου. «Η πολιτική των ΗΠΑ θα είναι πολύ πιο απρόβλεπτη τουλάχιστον τους επόμενους τρεις μήνες από ό,τι περίμεναν οι επενδυτές. Αυτή η αυξημένη αβεβαιότητα θα μεταφραστεί σε πτωτικές πιέσεις προς τα περισσότερα περιουσιακά στοιχεία, ειδικά εκείνα των οποίων οι αποτιμήσεις προϋποθέτουν πως τα πράγματα είναι προβλέψιμα σε έναν κόσμο όπου θα έπρεπε να περιμένουμε το απροσδόκητο», δήλωσε ο Ανατόλε Καλέτσκι, συνιδρυτής και επικεφαλής οικονομολόγος της εταιρείας επενδυτικών συμβούλων Gavekal.

Εν ολίγοις, ορισμένοι επενδυτές προειδοποιούν ότι ο S&P 500, ο οποίος έχει συνολικά σημειώσει άνοδο 22% τους τελευταίους 12 μήνες, ενδέχεται να ακολουθήσει καθοδική πορεία. «Η παραίτηση του Τζο Μπάιντεν διαμορφώνει ένα εντελώς νέο τοπίο πολιτικής αβεβαιότητας, που ίσως αποδειχθεί καταλύτης για την αστάθεια της αγοράς», σημειώνει η Τζίνα Μπόλβιν, πρόεδρος του ομίλου διαχείρισης πλούτου, Bolvin Wealth Management. Εξετάζοντας πολλές παραμέτρους, πάντως, η οικονομία των ΗΠΑ αναμένεται να παραμείνει ισχυρή το 2024, ενώ η Goldman Sachs προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5% το δεύτερο εξάμηνο του 2024, δηλαδή ένας ρυθμός εναρμονισμένος με την ανάπτυξη του 2023. «Οι επενδυτές θα πρέπει να θυμούνται ότι τα εκλογικά αποτελέσματα των ΗΠΑ απέχουν πολύ από τον σοβαρότερο μοχλό απόδοσης των αγορών ή ακόμη και των επιδόσεών τους», δήλωσε η Σόλιτα Μαρσέλι, επικεφαλής επενδύσεων στην Αμερική για την UBS Global Wealth Management. «Τα οικονομικά στοιχεία και οι προσδοκίες μείωσης των επιτοκίων παραμένουν τουλάχιστον εξίσου σημαντικά ζητήματα». Τέλος, η Γουόλ Στριτ εστιάζει και στις οικονομικές θέσεις της Κάμαλα Χάρις, η οποία πιθανώς θα συνεχίσει τις πολιτικές Μπάιντεν για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τη στήριξη της πράσινης ενέργειας και τον έλεγχο των αθέμιτων πρακτικών από μεγάλες εταιρείες, ενώ παρατηρείται ελάχιστη απόκλιση στο θέμα του εμπορίου, διότι, λόγου χάριν, η αντιπρόεδρος των ΗΠΑ δεν είχε υπογράψει πολυμερείς συμφωνίες λόγω περιβαλλοντικών θεμάτων.

pwc
PwC Foundation
Ενδυναμώνουμε την τοπική κοινωνία
Ανακαλύψτε τις δράσεις μας

Πολ Κρούγκμαν, *οικονομολόγος*

Ο Τραμπ έχει εμμονή με τους δασμούς

Μια νίκη του θα διαλύσει το παγκόσμιο εμπορικό σύστημα, πλήττοντας τις μικρότερες χώρες που εξαρτώνται από τις διεθνείς αγορές

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΤΣΙΚΙΔΗ**

Ο Πολ Κρούγκμαν δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις. Βραβευμένος με Νομπέλ Οικονομικών (2008) και τακτικός αρθρογράφος των The New York Times, ο Κρούγκμαν θεωρείται από τους «σπεσιαλίστες» στην αποκρυπτογράφηση των διεθνών πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο συγγραφέας του βιβλίου «Arguing with Zombies: Economics, Politics, and the Fight for a Better Future», Πολ Κρούγκμαν, εκτιμάει ότι μια πιθανή νίκη Τραμπ θα οδηγήσει τις ΗΠΑ στην επιβολή υπερβολικών δασμών, ενώ το μοντέλο του «εμπορικού προστατευτισμού» θα πλήξει τις μικρότερες χώρες. Συζητώντας για την Ελλάδα και κατ' επέκταση για τις πολιτικές της Ε.Ε., ο «αιρετικός» διανοούμενος που είχε ταχθεί υπέρ του Grexit εμμένει στις παλαιότερες εκτιμήσεις του και προσθέτει ότι η ιδεολογική προσκόλληση ορισμένων Ευρωπαίων ηγετών παρέτεινε τη δημοσιονομική κρίση.

Το μοντέλο της κινεζικής οικονομίας δεν είναι βιώσιμο και το Πεκίνο δεν φαίνεται να είναι πρόθυμο να το αλλάξει.

Εάν εκλεγεί πρόεδρος ο Τραμπ, θα δούμε μια πολύ μεγάλη «προστατευτική» στροφή των ΗΠΑ, λέει ο κ. Κρούγκμαν.

– Με τις δημοσκοπήσεις να διαβλέπουν τη νίκη του τέως προέδρου Τραμπ και με το «Σχέδιο 2025» κατά νου, τι αντίκτυπο πιστεύετε ότι θα έχουν οι οικονομικές πολιτικές του στην αμερικανική και την παγκόσμια οικονομία;

– Είναι πολύ άσχημο για τις ΗΠΑ. Είναι πολλά πραγματικά «κακά» οικονομικά, όπως πολλοί δασμοί, πιθανώς απώλεια της ανεξαρτησίας της νομισματικής πολιτικής και σοβαροί κίνδυνοι πληθωρισμού. Αλλά κατά κάποιον τρόπο στις Ηνωμένες Πολιτείες, ακριβώς επειδή είναι μια τόσο μεγάλη οικονομία, μπορεί να γίνουν πολλά πράγματα λάθος και η οικονομία να τα αντέξει. Ομως, ο αντίκτυπος σε πολλές χώρες, ιδίως στις μικρότερες, θα ήταν καταστροφικός, διότι ο Τραμπ θα διαλύσει ουσιαστικά το παγκόσμιο εμπορικό σύστημα και τότε κάθε χώρα που εξαρτάται από την πρόσβαση στις παγκόσμιες αγορές, δηλαδή που δεν είναι μέλος της Ε.Ε. ή οι ΗΠΑ, σε μεγάλο βαθμό κινδυνεύει.

– Πιστεύετε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες θα προχωρήσουν στο μοντέλο του «εμπορικού προστατευτισμού» θέτοντας υπερβολικούς δασμούς στις εισαγωγές;

– Ναι. Θέλω να πω ότι ο Τραμπ έχει λίγο πολύ εμμονή με αυτούς. Εχει ανθρώπους μέσα στο ίδιο του το κόμμα που αντιτάχθηκαν στους υπερβολικούς δασμούς την προηγούμενη φορά και πλέον έχουν ουσιαστικά αποσυρθεί από το πεδίο. Ετσι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό που θα συμβεί είναι ότι ο Τραμπ θα ξεκινήσει με κάποιους οριζόντιους δασμούς περιμένοντας ότι θα εξαφανιστεί το εμπορικό έλλειμμα. Οταν αυτό δεν συμβεί, θα αυξήσει περαιτέρω τους δασμούς και έτσι θα δούμε μια πολύ μεγάλη «προστατευτική» στροφή των Ηνωμένων Πολιτειών και πιθανώς μια μείωση κατά το ένα τρίτο έως το ήμισυ του συνολικού εμπορίου των ΗΠΑ.

– Μπορούν οι δυτικές κοινωνίες να ανταγωνιστούν πραγματικά την παραγωγική ικανότητα χωρών όπως της Κίνας ή της Ινδίας;

– Δεν είναι η παραγωγική ικανότητα αυτή καθαυτή. Η ανησυχία μας είναι ότι σε συγκεκριμένους τομείς, όπως στα αυτοκίνητα, υπάρχει μια τεράστια πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, που ιδιαίτερα οι Κινέζοι προσπαθούν να την αντιμετωπίσουν εξάγοντας το πλεόνασμα, το οποίο δεν πρόκειται να συμβεί καθώς δεν θα επιτραπεί. Υπάρχουν πάρα πολλές κοινότητες που θα καταστραφούν από αυτή την πλημμύρα εισαγωγών και γι' αυτό δεν θα συμβεί.

Οι Κινέζοι πιστεύουν ότι μπορούν εξάγοντας προϊόντα να ξεπεράσουν τα οικονομικά τους προβλήματα. Θα ξυπνήσουν απότομα, τονίζει ο βραβευμένος με Νομπέλ Οικονομικών και τακτικός αρθρογράφος των The New York Times Πολ Κρούγκμαν.

Πριν από 15 χρόνια είχαμε ένα σοκ από την Κίνα το οποίο ήταν πολύ καταστροφικό πολιτικά και αυτό για το οποίο συζητάμε σήμερα είναι πολύ μεγαλύτερο. Ενα τέτοιο σοκ, «Κίνα 2.0», δεν πρόκειται να επιτραπεί να διαδραματιστεί. Οι Κινέζοι πιστεύουν ότι μπορούν εξάγοντας προϊόντα να ξεπεράσουν τα οικονομικά τους προβλήματα. Θα ξυπνήσουν απότομα.

– Οπότε προβλέπετε ότι ο κινεζικός «γίγαντας» θα ξεφουσκώσει;

– Δεν ξέρω ακριβώς πώς θα εξελιχθεί αυτό, αλλά η Κίνα είναι μια οικονομία που είναι εξαιρετικά ανισόρροπη, έχει πολύ λίγες καταναλωτικές δαπάνες για να στηρίξει το επίπεδο των επενδύσεων που προσπαθούν να δημιουργήσουν και για κάποιον λόγο αρνούνται να αυξήσουν το εισόδημα των καταναλωτών για να καλύψουν αυτό το έλλειμμα. Ετσι, προσπαθούν να λύσουν το όλο θέμα με τις εξαγωγές. Το πρόβλημα είναι ότι ο κόσμος δεν πρόκειται να δεχθεί αυτές τις εξαγωγές. Από μακροοικονομική άποψη νομίζω ότι σε πολλά σημεία η Κίνα μοιάζει με την Ιαπωνία των αρχών του '90 και έχει τις ίδιες αποπληθωριστικές δυνάμεις. Οι Ιάπωνες, στο τέλος, το διαχειρίστηκαν αρκετά καλά, υποστήριξαν τη ζήτηση με δημόσια έργα, αύξησαν το εισόδημα στον πληθυσμό και, επίσης, η Ιαπωνία είχε μεγάλη κοινωνική και πολιτική συνοχή. Ετσι, τα χειρίστηκε όλα αυτά με αρκετή χάρη. Η Κίνα έχει τα ίδια αρχικά μακροοικονομικά προβλήματα, αλλά μάλλον χωρίς τη συνοχή. Οπότε, μπορεί η κινεζική οικονομία να έχει τεράστιο σθένος και επιχειρηματικότητα, αλλά το σημερινό τους μοντέλο δεν είναι βιώσιμο και δεν φαίνεται να

Η τεχνητή νοημοσύνη

– Κοιτάζοντας μπροστά και με την τεχνητή νοημοσύνη να επιταχύνει τον ρυθμό παραγωγής, ποιες είναι οι παρατηρήσεις σας σχετικά με τον αντίκτυπο της AI στην οικονομία; Και, δεύτερον, πιστεύετε ότι θα εξαφανιστούν οι θέσεις εργασίας «λευκού κολάρου» (white-collar jobs);

– Μέχρι στιγμής κανείς δεν ξέρει τι πρόκειται να κάνει η τεχνητή νοημοσύνη. Είναι ένα από τα πράγματα τα οποία έχουν τεράστιο ενδιαφέρον από τους επενδυτές.

Οι εταιρείες ξοδεύουν πολλά χρήματα και μέχρι στιγμής υπάρχουν πολύ λίγα «ισχυρά» δεδομένα ότι πρόκειται να κάνει πολλά. Ισως στο μέλλον να κάνει, αλλά σ' αυτό το σημείο αυτό που ξέρουμε είναι ότι δεν είναι πραγματικά «τεχνητή νοημοσύνη». Στην πραγματικότητα πρόκειται για μεγάλα «γλωσσικά μοντέλα», τα οποία, υπό μια απορριπτική περιγραφή, θα καλούσαμε την AI μια αναβαθμισμένη «αυτόματη διόρθωση (autocorrect)».

Και υπάρχουν πολλά προβλήματα με αυτήν, όπως ότι θα επινοήσουν και θα σας δώσουν εκτεταμένες απαντήσεις σε ερωτήσεις, πολλές εκ των οποίων είναι ψεύτικες. Ετσι δεν είναι καθόλου ξεκάθαρο ακόμη αν η AI είναι πραγματικά μια σημαντική τεχνολογία ή αν πρόκειται για μια διαφημιστική εκστρατεία. Και δεν προσποιούμαι ότι ξέρω την απάντηση σε αυτό, αλλά οι άνθρωποι είναι σίγουροι ότι η AI είναι επαναστατική και δεν είμαι καθόλου σίγουρος γι' αυτό, όπως και δεν είμαι σίγουρος ότι δεν είναι. είναι πρόθυμοι να το αλλάξουν.

Συνεχίζω να πιστεύω ότι η Ελλάδα εκτός Ευρωζώνης θα ήταν καλύτερα

– Σε ένα άλλο κεφάλαιο, πριν από χρόνια εκτιμούσατε ότι η Ελλάδα θα ήταν καλύτερα εκτός Ευρωζώνης, με τη χώρα να ξεπερνάει σήμερα το 2% αύξησης του ΑΕΠ και την προσδοκία ότι ο πληθωρισμός θα πέσει στο 2,1%. Θα αναθεωρούσατε τις προηγούμενες εκτιμήσεις σας;

– Οχι, καθόλου. Το επιχείρημα δεν ήταν ότι η Ελλάδα δεν θα μπορούσε να αναπτυχθεί ξανά, αλλά ότι θα βίωνε χρόνια εξαιρετικά επώδυνου αποπληθωρισμού και υψηλής ανεργίας και στη συνέχεια θα ήταν τελικά σε θέση να έχει κάποια πολύ αργή και καθυστερημένη οικονομική ανάκαμψη, πράγμα που συμβαίνει. Συγκρίνετε το σημείο στο οποίο βρίσκεται η Ελλάδα σήμερα με την τάση πριν από την κρίση. Και ξέρετε, είναι τραγικό, καθώς η Ελλάδα έχει πληρώσει και εξακολουθεί να πληρώνει ένα τεράστιο τίμημα για όσα έπρεπε να κάνει για να παραμείνει στο ευρώ.

– Το 2015, επισημάνατε στους The New York Times ότι «οι αυτοαποκαλούμενοι τεχνοκράτες της Ευρώπης είναι σαν τους μεσαιωνικούς γιατρούς που επέμεναν να αιμορραγούν τους ασθενείς τους και όταν η θεραπεία έκανε τους ασθενείς τους περισσότερο άρρωστους, απαιτούσαν ακόμη περισσότερο αίμα». Κατά τη γνώμη σας, χρησιμοποιήθηκε η Ελλάδα ως «αποδιοπομπαίος τράγος» για τη δημοσιονομική διάσωση της Ευρώπης;

Η Ελλάδα είχε πραγματικά υπερβολικό χρέος. Αλλά αυτό που συνέβη ήταν ότι η βόρεια Ευρώπη κατηγορούσε τη νότια για τα δικά της προβλήματα.

– Η Ελλάδα δεν είναι εντελώς άμοιρη ευθυνών. Η Ελλάδα είχε πραγματικά υπερβολικό χρέος και απαιτούνταν μια δύσκολη προσαρμογή, ανεξάρτητα από αυτό. Αλλά σε γενικές γραμμές, αυτό που συνέβη ήταν ότι η βόρεια Ευρώπη κατηγορούσε τη νότια για τα δικά της προβλήματα, ενώ πολλά από αυτά που συνέβησαν ήταν απλώς ότι το «ευρώ» ήταν ένα κακοσχεδιασμένο σχέδιο. Και συνέχισαν να επιμένουν ότι όλο και περισσότερες θυσίες ήταν απαραίτητες και η Ελλάδα βρισκόταν σε μια άσχημη κατάσταση. Ομως, υπήρχαν πολλοί που έλεγαν ότι άλλες χώρες της νότιας Ευρώπης είναι απελπιστικά υπερχρεωμένες και ότι δεν θα μπορούσαν να ανακάμψουν αν δεν έκαναν τεράστιες θυσίες και τότε ο Μάριο Ντράγκι είπε τρεις λέξεις: «Λοιπόν, ό,τι χρειαστεί». Και ξαφνικά, οι «διαφορές αποδόσεων (yield-spreads)» εξαφανίστηκαν και η κρίση υποχώρησε. Ετσι, αυτό δεν ήταν μια σαφής ένδειξη ότι δεν επρόκειτο για τις αμαρτίες της νότιας Ευρώπης, αλλά ότι επρόκειτο απλώς για ένα κακό σύστημα.

Η Ελλάδα έχει ανακτήσει μεγάλο μέρος της ανταγωνιστικότητάς της και πιθανότατα το καλύτερο στοίχημα είναι να ελπίζεις σε μια ανάκαμψη που θα καθοδηγείται από τις εξαγωγές, κάνοντας ό,τι μπορείς για να τις διευκολύνεις. Και απ' όσο μπορώ να πω, η Ελλάδα δεν τα πάει άσχημα σε αυτές, λέει ο κ. Κρούγκμαν.

– Πιστεύετε λοιπόν ότι η έλλειψη ικανής ηγεσίας και οράματος στην Ευρώπη οδήγησε σε αυτό το επίσημο αδιέξοδο;

– Δεν νομίζω ότι φταίει η έλλειψη ικανότητας. Νομίζω ότι το πρόβλημα ήταν ιδεολογικό. Υπήρχε κόσμος που ερωτεύτηκε την ιδέα του ευρώ και επίσης υπάρχουν κάποιες χώρες και ειδικότερα η Γερμανία που έχουν εμμονή με τη δημοσιονομική σύνεση, που υπερισχύει όλων των άλλων. Οπότε, δεν είναι ότι είναι ανίκανες, αλλά ότι έχουν κακές ιδέες και αρνήθηκαν να αναθεωρήσουν αυτές τις ιδέες μπροστά στην εμπειρία.

– Με την Ελλάδα να έχει διαβεί τον «Ρουβίκωνα» των μνημονίων, ποιες πολιτικές θα προτείνατε να ακολουθήσει και ποιες παγίδες πρέπει να αποφύγει;

– Σε αυτό το σημείο που βρίσκεται η Ελλάδα δεν πρόκειται να εγκαταλείψει το ευρώ, εκτός αν υπάρξει μια άλλη ακόμη χειρότερη κρίση. Η Ελλάδα έχει ανακτήσει μεγάλο μέρος της ανταγωνιστικότητάς της και πιθανότατα το καλύτερο στοίχημα είναι να ελπίζεις σε μια ανάκαμψη που θα καθοδηγείται από τις εξαγωγές, κάνοντας ό,τι μπορείς για να τις διευκολύνεις. Και απ' όσο μπορώ να πω, η Ελλάδα δεν τα πάει άσχημα σε αυτές. Βέβαια, μερικές από τις άλλες χώρες που βίωσαν κρίση έχουν ακολουθήσει αυτή την πορεία και έχουν προχωρήσει περισσότερο. Για παράδειγμα, κοιτάξτε την Πορτογαλία, η οποία κάποια στιγμή θεωρούνταν σχεδόν εξίσου κακή με την Ελλάδα και πλέον η ανάκαμψή της βασίζεται σε ανταγωνιστικές εξαγωγές, τεράστια έσοδα από τον τουρισμό και φυσικά η Ελλάδα μπορεί να ακολουθήσει αυτό το μονοπάτι.

Τα ταξί χωρίς οδηγό κατακτούν την Ουχάν της Κίνας

Η Ουχάν στην κεντρική Κίνα, μία μητρόπολη με 11 και πλέον εκατομμύρια κατοίκους, φιλοδοξεί να γίνει η πρώτη πόλη στον κόσμο χωρίς οδηγούς. Τα αυτο-οδηγούμενα αυτοκίνητα, που συνήθως ονομάζονται «ρομποταξί», έχουν την τιμητική τους εδώ, όπου μία «κούρσα» περίπου δέκα χιλιομέτρων στοιχίζει μόλις 50 σεντς. «Δεν θα χρειαστεί ποτέ να αγοράσετε αυτοκίνητο», είπε ένας επιβάτης μέσα σε ένα από τα λευκά ρομποταξί σε ένα βίντεο που έχει προβληθεί πάνω από 80 εκατομμύρια φορές στην κινεζική πλατφόρμα Weibo.

Ο στόλος των 500 οχημάτων που δραστηριοποιείται στην πόλη ανήκει στην Apollo Go, μονάδα του κινεζικού τεχνολογικού κολοσσού Baidu και εξυπηρετεί μια περιοχή που καλύπτει περίπου το ήμισυ του πληθυσμού της Ουχάν. Οι βασικοί ναύλοι ξεκινούν από 4 γουάν (55 σεντς), σε σύγκριση με τα 18 γουάν (2,48 δολάρια) για ένα ταξί που οδηγείται από άνθρωπο, γράφουν οι Global Times, για την υπηρεσία που ξεκίνησε το 2022 και άρχισε να κερδίζει έδαφος κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους. Η εταιρεία στοχεύει να διπλασιάσει τον στόλο της στα 1.000 αυτοκίνητα μέχρι το τέλος του 2024, σε μία πόλη που διαθέτει περίπου 17.000 κανονικά ταξί. Κι ενώ το εγχείρημα μοιάζει εντυπωσιακό, η ταχεία υιοθέτηση των ταξί χωρίς οδηγό προκαλεί αναστάτωση στο εργατικό δυναμικό της Κίνας, το οποίο υποφέρει ήδη, έπειτα από χρόνια αυστηρών περιορισμών και στάσιμων μισθών με φόντο την πανδημία και την κρίση των ακινήτων. Το Εθνικό Γραφείο Στατιστικής ανέφερε ότι το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της χώρας αυξήθηκε κατά μόλις 4,7% τους μήνες Απρίλιο έως Ιούνιο, με πολύ βραδύτερο ρυθμό ανάπτυξης από το αναμενόμενο 5,1%. «Καθώς η κινεζική οικονομία δυσκολεύεται, οι Κινέζοι πιθανότατα φοβούνται πολύ περισσότερο μήπως χάσουν τη δουλειά τους», δήλωσε στο CNN ο Του Λε, διευθύνων σύμβουλος της Sino Auto Insights.

Υπήρξαν επίσης παράπονα από κατοίκους της Ουχάν για μποτιλιαρίσματα, καθώς τα αυτοκίνητα χωρίς οδηγό δεν ανταποκρίνονται στα φανάρια. Νωρίτερα αυτόν τον μήνα, ένα ρομποταξί πέρασε με κόκκινο και έπεσε πάνω σε έναν πεζό, έγραψε η κρατική εφημερίδα People's Daily. «Αυτό είναι το λιγότερο. Θα σου κλέψουν το μπολ με το ρύζι», σχολιάζουν πολίτες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τα αυτόνομα ταξί λειτουργούν επί του παρόντος σε σχετικά μικρή κλίμακα σε πολλές πόλεις σε όλο τον κόσμο, κυρίως στις ΗΠΑ και την Κίνα, ενώ τα ΗΑΕ καλωσορίζουν επίσης εταιρείες που δοκιμάζουν οχήματα χωρίς οδηγό. Αρκετές αμερικανικές εταιρείες, συμπεριλαμβανομένης της Waymo, θυγατρικής της μητρικής της Google, Alphabet, αναπτύσσουν αυτόνομες υπηρεσίες οδήγησης και μεταφοράς, αλλά πρόσφατα αντιμετώπισαν αποτυχίες.

Ο στόλος των «ρομποταξί» που δραστηριοποιείται στην πόλη ανήκει στην Apollo Go, μονάδα του κινεζικού τεχνολογικού κολοσσού Baidu.

Κρυφό χρέος έως 11 τρισ. δολ. απειλεί την Κίνα

Πρόκειται για χρήματα που έχουν δανειστεί τοπικές κυβερνήσεις

Υπολογίζεται ότι 800 δισ. δολάρια βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο χρεοκοπίας και αν τα χρηματοδοτικά οχήματα δεν μπορέσουν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, το Πεκίνο θα κληθεί να λάβει δύσκολες αποφάσεις.

Για χρόνια, πολλές κινεζικές πόλεις συγκέντρωναν τρισ. δολάρια σε χρέη -εκτός βιβλίων- για έργα οικονομικής ανάπτυξης. Σήμερα τα εργοτάξια, οι ημιτελείς αυτοκινητόδρομοι και τα εγκαταλελειμμένα αξιοθέατα κάνουν μεγάλο μέρος αυτής της ανάπτυξης που τροφοδοτείται από το χρέος να φαίνεται απατηλό και υποδηλώνουν ότι το μέλλον της Κίνας δεν είναι καθόλου εξασφαλισμένο.

Το «κρυφό χρέος» της Κίνας αποτέλεσε επί δεκαετίες κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη του Κόκκινου Δράκου, ωστόσο πλέον απειλεί το ίδιο το μέλλον της χώρας. Στις αρχές του 2019 οι τοπικοί αξιωματούχοι στην πόλη Λιουζού ήταν αισιόδοξοι: Η οικονομία ευημερούσε, μια νέα βιομηχανική περιοχή ολοκληρωνόταν και ένα νέο σιδηροδρομικό δίκτυο βρισκόταν στα σκαριά. «Τα επιτεύγματα του περασμένου έτους δεν σημειώθηκαν εύκολα», έλεγε ο τότε δήμαρχος Γου Γουέι χωρίς καμία αναφορά στον κρυφό άσο στο μανίκι, που έχει μετατραπεί σήμερα σε μπούμερανγκ για το Πεκίνο. Για χρόνια, η Λιουζού όπως και άλλες κινεζικές πόλεις συγκέντρωναν τρισ. δολάρια σε χρέη –εκτός βιβλίων– για έργα οικονομικής ανάπτυξης.

Σήμερα, τα εργοτάξια, οι ημιτελείς αυτοκινητόδρομοι και τα εγκαταλελειμμένα αξιοθέατα κάνουν μεγάλο μέρος αυτής της ανάπτυξης που τροφοδοτείται από το χρέος να φαίνεται απατηλό και υποδηλώνουν ότι το μέλλον της Κίνας δεν είναι καθόλου εξασφαλισμένο. Η πόλη στη νότια περιοχή του Γκουανγκσί χρεώθηκε με δισ. δολάρια για μια νέα βιομηχανική περιοχή, όπου ένας κρατικός χρηματοδοτικός όμιλος απέκτησε γη και άνοιξε ξενοδοχεία και ένα πάρκο ψυχαγωγίας. Πλέον πολλές εκτάσεις γης που αγοράστηκαν μένουν αναξιοποίητες και πολλοί δρόμοι φαίνονται σχεδόν έρημοι.

Στο επίκεντρο του χάους βρίσκονται τα σύνθετα κρατικά οχήματα χρηματοδότησης που δανείζονταν για λογαριασμό των τοπικών κυβερνήσεων, συχνά για αναπτυξιακά έργα με μικρές οικονομικές αποδόσεις. Η κρίση στην αγορά ακινήτων της Κίνας την τελευταία τριετία σήμαινε ότι οι τοπικές κυβερνήσεις δεν μπορούσαν πλέον να βασίζονται σε πωλήσεις γης σε κατασκευαστές ακινήτων, μια σημαντική πηγή εσόδων.

Οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι το μέγεθος του χρέους της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι μεταξύ 7 και 11 τρισ. δολαρίων, περίπου διπλάσιο από το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης της Κίνας. Το συνολικό ποσό δεν είναι γνωστό –πιθανότατα ούτε για το Πεκίνο, λένε τραπεζίτες και οικονομολόγοι– λόγω της αδιαφάνειας που περιβάλλει τις οικονομικές ρυθμίσεις που επέτρεψαν τη διόγκωση του χρέους. Υπολογίζεται ότι 800 δισ. δολάρια βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο χρεοκοπίας και αν τα χρηματοδοτικά οχήματα δεν μπορέσουν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, το Πεκίνο θα κληθεί να λάβει δύσκολες αποφάσεις, προεξοφλούν οι οικονομολόγοι. Είτε θα κληθεί να πληρώσει για προγράμματα διάσωσης, κάτι που μπορεί να δημιουργήσει μεγαλύτερο πρόβλημα ενθαρρύνοντας τον ακατάλληλο δανεισμό. Είτε θα επιτρέψει σε αφερέγγυα οχήματα χρηματοδότησης να αυξηθούν, εκθέτοντας τις κινεζικές τράπεζες σε σοβαρές απώλειες και δυνητικά υποκινώντας μια πιστωτική κρίση που θα υπονομεύσει περαιτέρω την οικονομική ανάπτυξη.

Η κινεζική ηγεσία επρόκειτο να θίξει το θέμα της διαφαινόμενης απειλής σε μια σύνοδο κορυφής που ξεκίνησε στις 15/7 και θα χαράξει πορεία για την οικονομία της Κίνας. Αυτό που θεωρείται ξεκάθαρο είναι ότι όλο αυτό το συσσωρευμένο χρέος εμποδίζει μεταξύ άλλων την Κίνα να κάνει περισσότερα για να τονώσει την οικονομία της. Η ετήσια ανάπτυξη επιβραδύνθηκε στο 5,2% πέρυσι από 7,8% την προηγούμενη δεκαετία. Προς το παρόν, οι τοπικοί αξιωματούχοι γίνονται αποδιοπομπαίοι τράγοι. Ο κυβερνήτης της Λιουζού αποπέμφθηκε τον Νοέμβριο κατηγορούμενος για κατάχρηση εξουσίας και άλλα εγκλήματα, με τους υπευθύνους του Κομμουνιστικού Κόμματος να καταγγέλλουν ότι προσέφυγε σε σπάταλα «προγράμματα πολιτικής ματαιοδοξίας». Την ίδια στιγμή, οι οίκοι αξιολόγησης Moody's και Fitch μείωσαν την προοπτική τους για την πιστοληπτική ικανότητα της Κίνας σε αρνητική από σταθερή κυρίως λόγω των αμφιβολιών ότι οι τοπικές κυβερνήσεις μπορούν να εξυπηρετήσουν το χρέος τους. «Η ώρα του απολογισμού έφτασε», λέει ο Βίκτορ Σιχ, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στο Σαν Ντιέγκο, ο οποίος ερευνά το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Κίνας.

Η κρίση του τοπικού χρέους προέκυψε από μια θεμελιώδη αδυναμία στον τρόπο χρηματοδότησης των κινεζικών πόλεων. Το Πεκίνο ελέγχει τα «πορτοφόλια» και θέτει όρια στα ομόλογα των τοπικών κυβερνήσεων. Την ίδια στιγμή η Κίνα αναμένει από τις πόλεις να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη και να προσφέρουν υπηρεσίες με περιορισμένους προϋπολογισμούς. Οι ελλειμματικές δαπάνες έδωσαν μια λύση. Οι κινεζικές πόλεις ανακάλυψαν πριν από δεκαετίες ότι μπορούν να αναλάβουν χρέη μέσω κρατικών φορέων, των γνωστών οχημάτων χρηματοδότησης της τοπικής αυτοδιοίκησης ή LGFV, για τη χρηματοδότηση αποχετεύσεων, δρόμων κ.ο.κ.

Επειδή τα χρέη δεν εμφανίζονται στα κρατικά βιβλία –μόνο στα βιβλία των LGFV– οι πόλεις μπόρεσαν να παρακάμψουν τα όρια δανεισμού. Τα ομόλογα ήταν ελκυστικά για τις κινεζικές τράπεζες και άλλους θεσμικούς επενδυτές που υπέθεσαν ότι οι τοπικές αρχές θα μπορούσαν να ανταποκριθούν. Η κατάσταση όμως ξέφυγε. Η Rhodium Group, μια εταιρεία ερευνών, διαπίστωσε ότι μόνο το ένα πέμπτο από τα σχεδόν 2.900 LGFV που εξέτασε πέρυσι είχε αρκετά μετρητά για να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του και τις πληρωμές τόκων, με αποτέλεσμα να συνεχίσει να δανείζεται. Έρευνα του ΔΝΤ το 2022 διαπίστωσε ότι το 80%-90% των ετήσιων δαπανών των LGFV προήλθε από νέα χρηματοδότηση και πως το χρέος τους σε ολόκληρη την Κίνα θα αυξηθεί κατά 60% έως το 2028 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2022.

Η Ιταλία επανεξετάζει την παραγωγή ρεύματος από πυρηνικούς σταθμούς

Στόχος, να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 11% της συνολικής κατανάλωσης της χώρας έως το 2050.

Η Ιταλία σφράγισε την τελευταία πυρηνική της μονάδα πριν από 35 χρόνια.

Εχουν περάσει 35 χρόνια από τότε που η Ιταλία σφράγισε την τελευταία ατομική της μονάδα, αλλά το ζήτημα της παραγωγής ενέργειας είναι πιο φλέγον από ποτέ εξαιτίας του στόχου μηδενικών ρύπων. Εξ ου και η κυβέρνηση της πρωθυπουργού Τζώρτζια Μελόνι επανεξετάζει να θέσει σε χρήση ξανά τους σταθμούς πυρηνικής ενέργειας, όπως αναφέρει η εφημερίδα Financial Times. Ειδικότερα, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενεργειακής Ασφάλειας Γκιλμπέρτο Πιτσέτο Φρατίν ανέφερε στην εφημερίδα ότι η Ρώμη σχεδιάζει να καταρτίσει νόμο, ο οποίος θα δώσει τη δυνατότητα επενδύσεων σε μικρούς αρθρωτούς πυρηνικούς αντιδραστήρες που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν εντός 10 ετών. Προσέθεσε δε πως η ατομική ενέργεια θα πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 11% της συνολικής κατανάλωσης της χώρας έως το 2050, διότι η Ιταλία προσπαθεί να μειώσει την εξάρτησή της από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα. «Για να έχουμε εγγύηση συνέχειας στην καθαρή ενέργεια, πρέπει να εισάγουμε ποσόστωση στο πεδίο της πυρηνικής», είπε ο υπουργός. Αναφερόμενος δε στην τεχνολογία ανανεώσιμων πηγών, όπως ο ήλιος και ο άνεμος, τόνισε ότι «δεν μπορούν να παρέχουν την ασφάλεια που χρειαζόμαστε», απηχώντας τον σκεπτικισμό της κυβέρνησής του απέναντι σε αυτές τις επιλογές.

Κάνοντας μία ιστορική αναδρομή, θα διαπιστώσουμε ότι η χώρα είχε κατασκευάσει τέσσερις πυρηνικούς σταθμούς ήδη τη δεκαετία του 1960 και του 1970 και είχε σχεδιάσει μια φιλόδοξη ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας των αντιδραστήρων της. Ωστόσο, αποτέλεσε σημείο καμπής το σοβαρότατο πυρηνικό ατύχημα του Τσερνόμπιλ το 1986 στην τότε Σοβιετική Ενωση. Στο πλαίσιο εθνικού δημοψηφίσματος, το οποίο διεξήχθη κατόπιν, οι Ιταλοί ψήφισαν με συντριπτική πλειοψηφία υπέρ του να τερματιστούν οι επιδοτήσεις για την κατασκευή νέων αντιδραστήρων. Επιπλέον, λόγω του έντονου κλίματος κατά της πυρηνικής ενέργειας, η Ιταλία αποφάσισε στη συνέχεια να κλείσει όλους τους υπάρχοντες πυρηνικούς σταθμούς της, ο τελευταίος από τους οποίους έπαυσε να λειτουργεί το 1990. Είκοσι χρόνια μετά, ο τότε πρωθυπουργός Σίλβιο Μπερλουσκόνι αποπειράθηκε να επανεκκινήσει το πυρηνικό πρόγραμμα της Ιταλίας, ψηφίζοντας νέο νόμο και καταρτίζοντας συμβάσεις για την κατασκευή αντιδραστήρων. Η προσπάθειά του ναυάγησε εξαιτίας δημοψηφίσματος του 2011, όπου άνω του 90% όσων συμμετείχαν απέρριψαν το σχέδιό του.

Σε πρόσφατη έρευνα για τη χρήση της ατομικής ενέργειας, την οποία ανέλαβε η μεγάλη περιβαλλοντική οργάνωση της Ιταλίας Legambiente, το 75% των 1.000 ερωτηθέντων εξέφρασε τις ενστάσεις του ως προς το εάν όντως αυτή συνιστά λύση στα ενεργειακά δεινά της Ιταλίας. Το δε 25% αντιτίθεται σθεναρά για λόγους ασφαλείας, αν και το 37% είπε ότι η πυρηνική ενέργεια θα βοηθούσε την Ιταλία, εάν η τεχνολογία ήταν ασφαλέστερη. Κατά τον Πιτσέτο Φρατίν, «η ιστορική αποστροφή των Ιταλών για την πυρηνική ενέργεια μπορεί να υπερσκελιστεί, εφόσον η σημερινή τεχνολογία έχει διαφορετικά επίπεδα ασφάλειας και ωφελεί οικογένειες και επιχειρήσεις». Συν τοις άλλοις, η Ιταλία έχει υψηλή εξειδίκευση στον τομέα, διαθέτοντας ερευνητικά ιδρύματα αιχμής και ιταλικές επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα εφοδιασμού πυρηνικών σε ξένες αγορές. Η προώθηση της πυρηνικής ενέργειας εκ μέρους της Ρώμης συμπίπτει με τους νέους περιορισμούς στην εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών, ενώ η πρωθυπουργός Τζόρτζια Μελόνι προειδοποιεί ότι ο πολλαπλασιασμός τους απειλεί την επισιτιστική ασφάλεια της Ιταλίας.

Πολλοί Ιταλοί διαμαρτύρονται επίσης ότι τα φωτοβολταϊκά χαλάνε τη θέα στη γραφική ύπαιθρο. Αντίθετα, τέλος, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενεργειακής Ασφάλειας Γκιλμπέρτο Πιτσέτο Φρατίν υποστήριξε ότι οι μικροί πυρηνικοί σταθμοί είναι αποδοτικότεροι, επειδή η παραγωγή 300 μεγαβάτ, λόγου χάριν, θα απαιτούσε μόλις τέσσερα εκτάρια γης, ένα κλάσμα της γης, που χρειάζονται τα ηλιακά πάρκα.

Επιβράδυνση της αύξησης μισθών στην Ε.Ε.

Τους επόμενους 12 μήνες αναμένεται να ενισχυθούν κατά 3,3% από 3,8% που ήταν η εκτίμηση πριν από ένα τρίμηνο.

Επιβράδυνση στις αυξήσεις των αμοιβών των εργαζομένων τους επόμενους 12 μήνες προβλέπουν οι επιχειρήσεις της Ευρωζώνης, σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Οι μισθοί αναμένεται να αυξηθούν κατά 3,3% –από 3,8% που ήταν η εκτίμηση πριν από τρεις μήνες– ανέφερε η ΕΚΤ τη Δευτέρα στην έρευνα για την πρόσβαση των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση. Οι επιχειρήσεις αναθεώρησαν επίσης προς τα κάτω τις εκτιμήσεις τους για τις τιμές πώλησης – στο 3% από 3,3% προηγουμένως. Οι αξιωματούχοι της ΕΚΤ επικεντρώνονται σε αυτές τις μετρήσεις για να προσδιορίσουν πόσο γρήγορα ο πληθωρισμός θα υποχωρήσει προς τον στόχο του 2%. Η αναμενόμενη μείωση της αύξησης των μισθών εκλαμβάνεται ως θετικό σημάδι, καθώς το 3% είναι ένα επίπεδο που γενικά θεωρείται ότι συμβαδίζει με τον στόχο για την αύξηση των τιμών καταναλωτή. Παρότι ο γενικός πληθωρισμός έχει επιβραδυνθεί στο 2,5%, στον τομέα των υπηρεσιών –όπου οι μισθοί παίζουν συγκριτικά πιο σημαντικό ρόλο– παραμένει υψηλός στο 4,1%. Στην έρευνά της, η ΕΚΤ προειδοποιεί ότι οι εταιρείες σε αυτόν τον κλάδο της οικονομίας «αναμένουν μεγαλύτερη αύξηση των τιμών πώλησης, του μισθολογικού κόστους, του κόστους μη εργατικών εισροών και της απασχόλησης τους επόμενους 12 μήνες σε σύγκριση με άλλους τομείς». Η έρευνα της ΕΚΤ έδειξε επίσης ότι οι επιχειρήσεις προβλέπουν πιο θετικές εξελίξεις όσον αφορά την προσφορά τραπεζικών δανείων. Οι επιχειρήσεις ανέφεραν ελαφρά μείωση της ανάγκης για τραπεζικά δάνεια και βελτίωση της διαθεσιμότητας τραπεζικών δανείων.

Η ΕΚΤ προειδοποιεί ότι στον τομέα των υπηρεσιών αναμένεται μεγαλύτερη αύξηση των τιμών πώλησης, του μισθολογικού κόστους και της απασχόλησης το επόμενο δωδεκάνηνο σε σύγκριση με άλλους τομείς.

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΟΝΙΣΕΤΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΣΑΣ

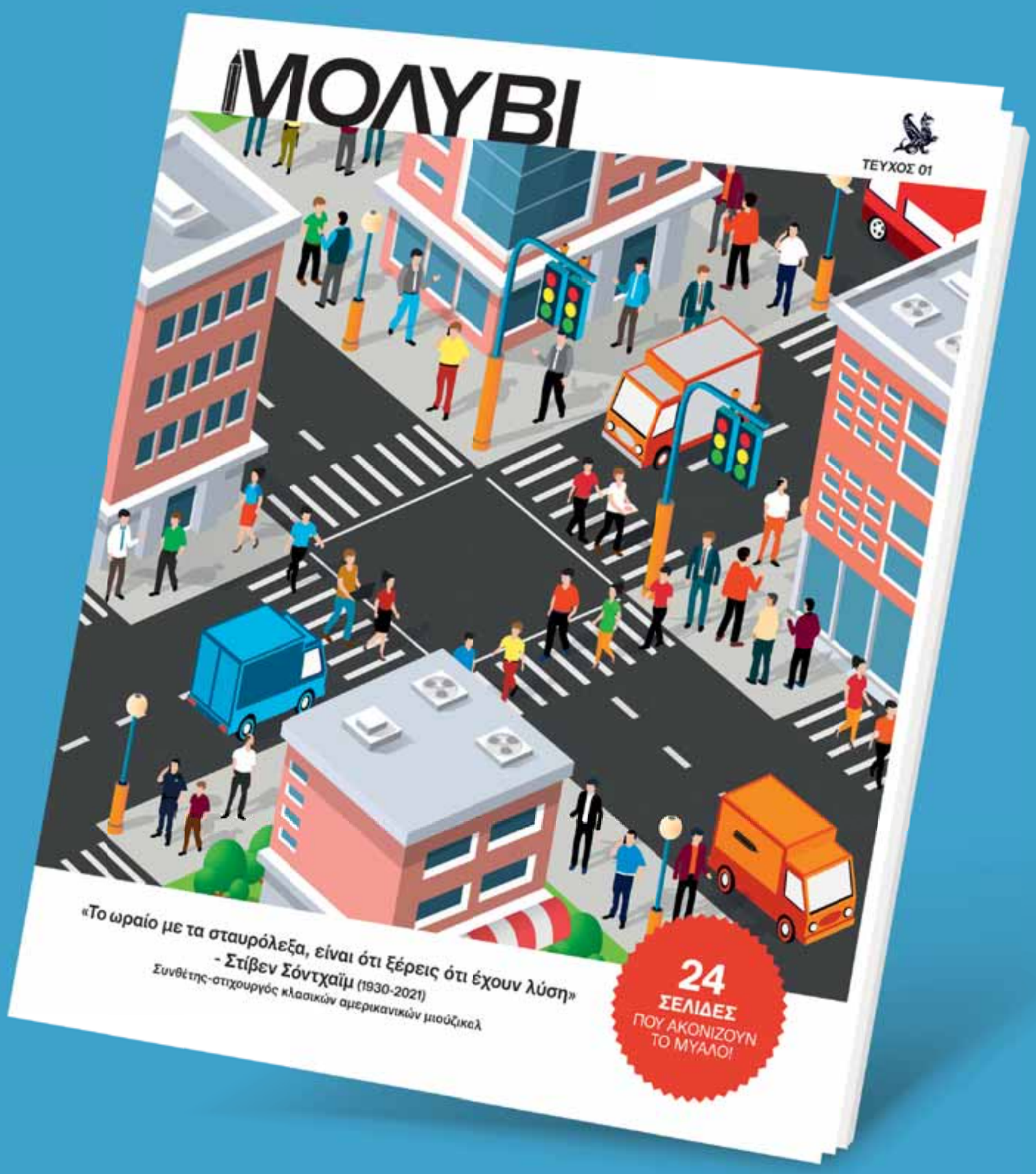

Ένθετο με σταυρόλεξα, sudoku, κουίζ, γρίφους και άλλα

ΚΥΡΙΑΚΗ 4/8

Αυξήθηκαν κατά 17% τα κεφάλαια που συγκέντρωσαν το δεύτερο τρίμηνο οι ευρωπαϊκές νεοφυείς επιχειρήσεις σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι.

Ενισχύονται οι ευρωπαϊκές startups

Σε τεχνητή νοημοσύνη αλλά και σε εταιρείες από κλάδους όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατευθύνθηκε μεγάλος όγκος κεφαλαίων προς τις ευρωπαϊκές startups κατά το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, με τον κλάδο να σημειώνει συνολικά άνοδο 17% σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο. Η χορήγηση κεφαλαίων αποτελεί μία ένδειξη της σταδιακής ανάκαμψης του κλάδου, ύστερα από μία περίοδο όπου ο πληθωρισμός και η άνοδος του κόστους δανεισμού είχαν ανακόψει την όρεξη των επενδυτών για επενδύσεις σε assets υψηλού ρίσκου, όπως είναι οι startups. Σε ό,τι αφορά τις νεοφυείς εταιρείες με έδρα ή παρουσία στην Ελλάδα, η επενδυτική δραστηριότητα σταδιακά αποκαθίσταται έχοντας αντλήσει κοντά στα 290 εκατ. δολ. από τις αρχές της χρονιάς. Αυτά τα κεφάλαια έχουν επενδυθεί από 28 διεθνείς και Έλληνες επενδυτές, που συμμετείχαν σε 35 γύρους χρηματοδότησης.

Μεγάλες κερδισμένες οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην τεχνητή νοημοσύνη και στις ΑΠΕ.

Πρόκειται βέβαια για ανακοινωμένες χρηματοδοτήσεις. Στη σχετική λίστα εντοπίζονται εταιρείες όπως η iCOMAT στην οποία επένδυσε το NATO 22,5 εκατ. δολ. καθώς και εταιρείες όπως η PolyModels Hub που ψηφιοποιεί τις διαδικασίες ανάπτυξης νέων θεραπειών με τη χρήση μοντέλων προσομοίωσης. Η εταιρεία άντλησε πριν από λίγες μέρες 1,3 εκατ. ευρώ από το Marathon Venture Capital. Πάντως, με τη δημιουργία νέων επενδυτικών κεφαλαίων, αρκετά στελέχη της αγοράς θεωρούν πως θα αρχίσει να δημιουργείται και η επόμενη γενιά ελληνικών startups. «Πλέον νομίζω πως υπάρχει στροφή στην ποιότητα και όχι τόσο στην ποσότητα», λένε επενδυτές στην «Κ», δίνοντας μια εικόνα για την τάση που δημιουργείται αυτή την περίοδο στον κλάδο. Σύμφωνα με στοιχεία της πλατφόρμας δεδομένων Crunchbase, οι χρηματοδοτήσεις των επενδυτών προς τις ευρωπαϊκές startups ανήλθαν κατά το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους στα 16 δισ. δολ., σημειώνοντας άνοδο 31% σε σύγκριση με το τρίμηνο που προηγήθηκε και 17% από το αντίστοιχο τρίμηνο του 2023. Για πρώτη φορά μέσα στη δεκαετία, η χρηματοδότηση που έλαβαν το τρίμηνο αυτό οι ευρωπαϊκές startups ήταν υψηλότερη από τα κεφάλαια που χορηγήθηκαν στην Ασία. Οπως σχολιάζει και το Crunchbase οι τεταμένες σχέσεις μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ επηρεάζουν και την επενδυτική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα το δεύτερο τρίμηνο του 2024 να αναδεικνύεται ως το χειρότερο τρίμηνο από το 2015.

Στην Ευρώπη τα περισσότερα κεφάλαια κατευθύνθηκαν σε εταιρείες με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο αντλώντας συνολικά 6,7 δισ. δολ. Ακολουθεί η Γαλλία, με τις εταιρείες να συγκεντρώνουν κεφάλαια ύψους 2,9 δισ. δολ., ενώ, εάν και μειωμένα σε σύγκριση με πέρυσι, τα κεφάλαια που εξασφάλισαν εταιρείες με έδρα τη Γερμανία άγγιξαν το 1,8 δισ. δολ. Από τα 16 δισ. δολ. συνολικά, 3,3 δισ. κατευθύνθηκαν σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην τεχνητή νοημοσύνη, ενώ 3 δισ. δολ. κατευθύνθηκαν σε εταιρείες που προσφέρουν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, όπως η περίπτωση της ψηφιακής τράπεζας Monzo. Παράλληλα, εταιρείες με επίκεντρο τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συγκέντρωσαν 2,5 δισ.

Δ. ΚΟΝΤΗ

Εκταμιεύθηκε η 4η δόση δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, ύψους 2,3 δισ.

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Την 4η δόση δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, ύψους 2,3 δισ. ευρώ, εκταμίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην Ελλάδα, όπως ανακοίνωσε η ίδια χθες, σε συνέχεια του σχετικού ελληνικού αιτήματος τον Απρίλιο, ανεβάζοντας έτσι το συνολικό ποσό των εκταμιεύσεων του Ταμείου προς τη χώρα σε 17,2 δισ. ευρώ ή στο 48,4% του συνόλου. Η Ελλάδα έχει υποβάλει χωριστά, τον Ιούνιο, το 4ο αίτημα για επιχορηγήσεις 1 δισ. ευρώ, το οποίο ο αρμόδιος αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας Νίκος Παπαθανάσης εκτιμά ότι θα εκταμιευθεί τον Οκτώβριο, σύμφωνα με σχετική χθεσινή ανακοίνωσή του.

Σε ό,τι αφορά την 5η δόση για τις επιχορηγήσεις, υπάρχουν 30 ορόσημα και στόχοι που πρέπει να ικανοποιηθούν.

Η πίεση, πάντως, αυξάνεται καθώς περνάει ο χρόνος και γίνονται όλο και πιο απαιτητικά τα ορόσημα και οι στόχοι που πρέπει να ικανοποιηθούν, κάτι που οδηγεί σε καθυστερήσεις. Ετσι, τώρα οι αρμόδιες ελληνικές αρχές εκτιμούν ότι το 5ο αίτημα για επιχορηγήσεις και δάνεια θα υποβληθεί (από κοινού) κάπου μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου, οπότε είναι αμφίβολο αν η δόση θα εισπραχθεί φέτος ή το 2025. Και ενώ δημοσιονομικά αυτό δεν έχει σημασία, οι σχετικοί πόροι θα καθυστερήσουν να φτάσουν στην πραγματική οικονομία για να επιταχυνθεί η ανάπτυξη. Αλλωστε, ακόμη κι όταν εκταμιεύονται από την Ε.Ε. οι σχετικοί πόροι, δεν διοχετεύονται άμεσα στις επιχειρήσεις, Από τα δάνεια που είχαν εκταμιευθεί τον Ιούνιο, ύψους 7,3 δισ. ευρώ, στις επιχειρήσεις είχε φτάσει 1,9 δισ. ευρώ, το 26%.

Για την εκταμίευση της 4ης δόσης των δανείων, προαπαιτούμενο ήταν η συμβασιοποίηση δανείων από προηγούμενες δόσεις, ύψους 4,5 δισ. ευρώ. Για την υποβολή του 5ου αιτήματος σε ό,τι αφορά τα δάνεια, ο στόχος είναι να αυξηθούν οι συμβασιοποιήσεις στα 8,5 δισ., ανεβάζοντας πολύ υψηλά τον πήχυ. Σε ό,τι αφορά δε την 5η δόση για τις επιχορηγήσεις, υπάρχουν 30 ορόσημα και στόχοι που πρέπει να ικανοποιηθούν. Για τις επιχορηγήσεις, οι διοικητικές δυσκολίες έχουν οδηγήσει σε καθυστερήσεις των δόσεων όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες.

Ο κ. Παπαθανάσης επεσήμανε χθες ότι «η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες χώρες ως προς τις εκταμιεύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης». Ο διοικητής του ΤΑΑ Ορέστης Καβαλάκης προσέθεσε ότι η χθεσινή εκταμίευση «υπογραμμίζει τη συνεχιζόμενη επιτυχία του προγράμματος στην υλοποίηση των στόχων του».

Από τα 35,95 δισ. ευρώ του ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, τα 18,2 δισ. ευρώ αφορούν σε επιχορηγήσεις και 17,7 δισ. ευρώ σε δάνεια.

Οι διακοπές έγιναν μίνι αποδράσεις

Διαρκούν μία εβδομάδα, ενώ ολοένα και περισσότεροι Ελληνες μένουν σε σπίτια φίλων ή συγγενών

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Διακοπές σε φιλικά ή συγγενικά σπίτια, διακοπές μικρής διάρκειας, με τη μετάβαση στον προορισμό να γίνεται κυρίως με το αυτοκίνητο και ολοένα και λιγότερο με το πλοίο της γραμμής, λόγω της εκτόξευσης στα ύψη των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων ήδη από την περυσινή άνοιξη, είναι οι τάσεις που φαίνεται να παγιώνονται τα τελευταία χρόνια.

Μετά την COVID-19, ήρθε η πληθωριστική κρίση να αλλάξει δραστικά τον τρόπο και τη διάρκεια των διακοπών των Ελλήνων, κάτι που πλέον επιβεβαιώνει και η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ). Κάθε άλλο παρά τυχαίο είναι, λοιπόν, ότι το 30% των συνολικών διανυκτερεύσεων έγινε το 2023 σε κάποιο φιλικό ή συγγενικό σπίτι, ότι τα ταξίδια με πλοίο ήταν αυτά που σημείωσαν διψήφιο ποσοστό μείωσης σε σύγκριση με το 2022, αλλά και ότι αυξάνονται τα ταξίδια στο εξωτερικό, καθώς ολοένα και περισσότεροι γυρνούν την πλάτη σε ακριβούς και κορεσμένους προορισμούς της Ελλάδας. Οι οικογενειακοί προϋπολογισμοί αντέχουν διακοπές το πολύ μιας εβδομάδας, ενώ δεν είναι λίγοι εκείνοι που τελικά δεν έκαναν διακοπές την περασμένη χρονιά, όχι από... άποψη – δεν είχε επινοηθεί το staycation πέρυσι– αλλά κυρίως για οικονομικούς λόγους (το 55,1% ανέφερε οικονομικούς λόγους ως αιτία μη πραγματοποίησης προσωπικών ταξιδιών).

Τα ταξίδια με πλοίο μειώθηκαν το 2023 σε σχέση με το 2022 κατά 21,6% λόγω της εκτόξευσης των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την Ερευνα Ποιοτικών Χαρακτηριστικών Ημεδαπών Τουριστών για το έτος 2023, που δημοσιοποίησε η ΕΛΣΤΑΤ, τα άτομα όλων των ηλικιών που πραγματοποίησαν τουλάχιστον ένα ταξίδι ανήλθαν σε 4,9 εκατ. και πραγματοποιήθηκαν 8,3 εκατ. ταξίδια, σημειώνοντας αύξηση 1,7% και 0,6%, αντιστοίχως, σε σύγκριση με τα στοιχεία του έτους 2022. Αν και οι διανυκτερεύσεις ήταν λιγότερες κατά 1,7 εκατ., οι δαπάνες ήταν περισσότερες, κάτι που κυρίως σχετίζεται με τις μεγάλες αυξήσεις που καταγράφηκαν πέρυσι – και συνεχίζονται και φέτος– στις τιμές των καταλυμάτων, των εισιτηρίων, αλλά και της εστίασης. Συγκεκριμένα, οι διανυκτερεύσεις το 2023 ήταν 77,8 εκατ. έναντι 79,5 εκατ. διανυκτερεύσεων το 2022 –μείωση δηλαδή κατά 2,2%–, όμως οι δαπάνες αυξήθηκαν το 2023 κατά 3,6% σε σύγκριση με το 2022, φτάνοντας τα 3,45 δισ. ευρώ περίπου από 3,32 δισ. ευρώ το 2022. Το 96,6% των ταξιδιών που έγιναν από άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω ήταν για προσωπικούς λόγους (ανάπαυση, αναψυχή, διακοπές, επίσκεψη σε συγγενείς και φίλους) και τα υπόλοιπα για επαγγελματικούς λόγους. Ειδικά για ανάπαυση, αναψυχή και διακοπές ήταν το 73,5% των ταξιδιών, το 79,9% των διανυκτερεύσεων και το 7,7% των δαπανών.

Το 55,5% των προσωπικών ταξιδιών πραγματοποιήθηκε σε μη ενοικιαζόμενα καταλύματα, εκ των οποίων το 58% σε καταλύματα που παρέχονται δωρεάν από συγγενείς και φίλους. Τα ταξίδια σε μη ενοικιαζόμενα καταλύματα αντιστοιχούν στο 72,9% του συνολικού αριθμού των διανυκτερεύσεων. Για τα προσωπικά ταξίδια με διαμονή σε ενοικιαζόμενα καταλύματα (44,5% των προσωπικών ταξιδιών) κύριος τύπος καταλύματος που επιλέχθηκε σε ποσοστό 62,2% ήταν τα ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα.

Τα περισσότερα προσωπικά ταξίδια πραγματοποιήθηκαν με χερσαία μέσα μεταφοράς (περίπου 4,7 εκατ. ταξίδια) και δευτερευόντως με θαλάσσια μέσα (1,045 εκατ. ταξίδια). Με εναέρια μέσα έγιναν 0,96 εκατ. ταξίδια. Αυτό, όμως, που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι η σύγκριση με το 2022. Τα ταξίδια με πλοίο υποχώρησαν το 2023 σε σύγκριση με το 2022 κατά 21,6%, ενώ την ίδια ώρα αύξηση κατεγράφη στα ταξίδια με εναέρια και χερσαία μέσα, 6,6% και 5,8% αντιστοίχως. Αλλωστε, το 2023 κατεγράφη και αύξηση των ταξιδιών με προορισμό χώρα του εξωτερικού (για τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω) κατά 9%, ενώ αντιθέτως τα ταξίδια εντός συνόρων υποχώρησαν, έστω και οριακά, κατά 0,9%. Επιπλέον, οι διανυκτερεύσεις στο εξωτερικό αυξήθηκαν κατά 1,8%, ενώ στο εσωτερικό μειώθηκαν κατά 4%. Το 15,5% των ταξιδιών εξωτερικού για τους ημεδαπούς ηλικίας άνω των 15 ετών είχαν προορισμό την Αλβανία, κάτι που σημαίνει ότι αρκετοί από τους ημεδαπούς αλβανικής καταγωγής επισκέπτονται τη γείτονα για διακοπές, αλλά και για να δουν συγγενείς και φίλους. Θα πρέπει, βεβαίως, να σημειωθεί ότι υπάρχει πλέον κι ένα ποσοστό, αν και μικρό ακόμη, που επιλέγει την Αλβανία για διακοπές, χωρίς να κατάγεται από εκεί, λόγω των χαμηλών τιμών. Δεύτερος κυριότερος προορισμός του εξωτερικού για τους Ελληνες ήταν το 2023 η Ιταλία (11,6% των ταξιδιών εξωτερικού) και ακολουθούν η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία.

Οι Ελληνες επιλέγουν να κάνουν διακοπές 4-7 ημέρες (διανυκτερεύσεις), καθώς τα έξοδα για τα τριήμερα είναι αναλογικά πολύ υψηλά, ενώ ο λογαριασμός για διακοπές σε κάποιο κατάλυμα πάνω από μία εβδομάδα ανεβαίνει πολύ και καθίσταται σχεδόν απαγορευτικός. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, η μέση συνολική δαπάνη ανά διανυκτέρευση στα ταξίδια εσωτερικού διάρκειας 1-3 διανυκτερεύσεων ήταν το 2023 93,4 ευρώ, ενώ στα ταξίδια διάρκειας 4-7 διανυκτερεύσεων η μέση συνολική δαπάνη ανά διανυκτέρευση κατεβαίνει στα 71 ευρώ. Ετσι, το 41% των ταξιδιών που έγιναν το 2023 είχε διάρκεια 4-7 διανυκτερεύσεων, το 24% 1-3 διανυκτερεύσεων, το 19% 8-14 διανυκτερεύσεων, ενώ μόλις το 16% είχε διάρκεια πάνω από 14 διανυκτερεύσεις. Μάλιστα, τα ταξίδια με διάρκεια 4-7 διανυκτερεύσεων αυξήθηκαν κατά 10,5% το 2023 σε σύγκριση με το 2022, με όλες τις άλλες κατηγορίες να υποχωρούν.

Αυξήθηκε το μέσο διαθέσιμο εισόδημα το 2023

Αύξηση του μέσου διαθεσίμου εισοδήματος στην Ελλάδα δείχνουν οι πρώτες σχετικές εκτιμήσεις της Eurostat, εξέλιξη η οποία έχει βασικές αιτίες την αύξηση του βασικού μισθού, τη δήλωση περισσοτέρων εσόδων από ελεύθερους επαγγελματίες και εμπόριο λόγω ευρείας χρήσης πλέον των ηλεκτρονικών πληρωμών, αλλά και λόγω επιδοματικών πολιτικών, που εφαρμόστηκαν κυρίως στη σκιά της συνέχισης της πληθωριστικής κρίσης. Από την άλλη, πάντως, ακριβώς η συνέχιση της ακρίβειας το 2023 εκτιμάται ότι προκάλεσε αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις της Eurostat, το 2023 το μέσο διαθέσιμο εισόδημα σε πραγματικές τιμές εκτιμάται ότι αυξήθηκε στην Ελλάδα κατά 2% έως 4%, με την αύξηση σε ονομαστικές τιμές να είναι βεβαίως πολύ μεγαλύτερη, πάνω από 5%. Η αύξηση του πραγματικού μέσου διαθέσιμου εισοδήματος κατά 2% έως 4% αποκτά ίσως ακόμη μεγαλύτερη σημασία εάν αναλογιστούμε ότι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ενωσης η Eurostat εκτιμά ότι η αντίστοιχη αύξηση ήταν οριακή (μόλις 0,2%) σε σύγκριση με το 2022, με το μέσο διαθέσιμο εισόδημα να παραμένει στην πραγματικότητα στάσιμο. Μάλιστα, σε σειρά σημαντικών χωρών, όπως η Γερμανία, η Γαλλία, η Τσεχία, η Δανία, η Αυστρία εκτιμάται ότι το μέσο διαθέσιμο εισόδημα σε πραγματικές τιμές υποχώρησε το 2023 σε σύγκριση με το 2022, ακόμη και κατά 5%.

Λόγω ενίσχυσης του βασικού μισθού και δήλωσης περισσοτέρων εσόδων από ελεύθερους επαγγελματίες και εμπόριο.

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες όπου το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας αυξήθηκε πέρυσι από 0,1% έως 0,9% σε σύγκριση με το 2022, κάτι που πιθανόν σχετίζεται με τη διατήρηση του πληθωρισμού των τροφίμων σε υψηλά επίπεδα την περασμένη χρονιά, καθώς και με τις αυξήσεις στις δαπάνες στέγασης.

Σε πραγματικές τιμές το μέσο διαθέσιμο εισόδημα εκτιμάται ότι αυξήθηκε το 2023 σε σύγκριση με το 2022 σε 16 χώρες, υποχώρησε σε πέντε και παρέμεινε σταθερό σε έξι, κάτι που η Eurostat αποδίδει κυρίως στη διαφορετική επίδραση που είχε ο πληθωρισμός σε κάθε χώρα-μέλος της Ε.Ε. Σε ονομαστικές τιμές, το μέσο διαθέσιμο εισόδημα εκτιμάται ότι αυξήθηκε στην Ε.Ε. κατά 6%, με την ονομαστική αύξηση να είναι πάνω από 5% σε 20 χώρες-μέλη. Η αύξηση αποδίδεται κυρίως σε αυξήσεις μισθών και μάλιστα στους μισθούς των χαμηλότερων εισοδηματικά στρωμάτων.

Τούτο είχε ως συνέπεια την ελαφρά υποχώρηση του ποσοστού σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ενωσης όσων αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις της Eurostat, το ποσοστό αυτό για τις ηλικιακές ομάδες 18-64 ετών (ενεργός πληθυσμός) υποχώρησε το 2023 κατά 0,3% σε σύγκριση με το 2022. Ωστόσο, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες όπου το εν λόγω ποσοστό εκτιμάται ότι αυξήθηκε από 0,1% έως 0,9% σε σύγκριση με το 2022, κάτι που πιθανόν σχετίζεται με τη διατήρηση του πληθωρισμού των τροφίμων σε υψηλά επίπεδα την περασμένη χρονιά, καθώς και με τις αυξήσεις στις δαπάνες στέγασης. Πρόκειται για τις δύο κατηγορίες δαπανών που κατά βάση πλήττουν περισσότερο τις χαμηλότερες εισοδηματικά ομάδες του πληθυσμού. Η εξέλιξη αυτή έρχεται σε συνέχεια μιας περιόδου, αυτής από το 2019 έως το 2022, όπου το ποσοστό του πληθυσμού που βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας αυξήθηκε στην Ελλάδα κατά 1,2%, σύμφωνα με τη Eurostat. Πρόκειται, βεβαίως, για περίοδο που περιλαμβάνει τα χρόνια της πανδημίας, όπου συνολικότερα καταγράφηκε εκ των πραγμάτων μείωση των εισοδημάτων.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Εφυγαν λόγω κρίσης, γυρίζουν ως... φορολογικοί μετανάστες

Κίνητρο για επιστροφή στη χώρα Ελλήνων του εξωτερικού οι χαμηλοί φόροι

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Πόλος έλξης δισεκατομμυριούχων, εκατομμυριούχων, συνταξιούχων και εργαζομένων έχει γίνει η Ελλάδα, οι οποίοι απολαμβάνουν τα προνόμια που τους δίνει η νομοθεσία με χαμηλότερους φόρους για όσο διάστημα διατηρήσουν τη φορολογική τους κατοικία στη χώρα μας. Την ίδια στιγμή αυξάνονται και οι επενδύσεις αλλά και τα έσοδα του ελληνικού Δημοσίου. Και αυτό καθώς οι πλούσιοι έχουν υποχρέωση να επενδύσουν κατ' ελάχιστον το ποσό των 500.000 ευρώ σε μία τριετία. Με βάση τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, οι επενδύσεις από τους 213 πλουσίους αντιστοιχούν σε 106,5 εκατ. ευρώ (μίνιμουμ επένδυση). Ωστόσο, πληροφορίες αναφέρουν ότι οι επενδύσεις που έχουν πραγματοποιήσει ξεπερνούν το 500 εκατ. ευρώ προς το παρόν. Από τους ανωτέρω (213), οι 5 είναι δισεκατομμυριούχοι, ένας εκ των οποίων Ελληνας, ο οποίος επενδύει στον χώρο του real estate αλλά και σε μετοχές ελληνικών εταιρειών. Μάλιστα έχουν συστήσει και family offices, δηλαδή Εταιρείες Ειδικού Σκοπού Διαχείρισης Οικογενειακής Περιουσίας (ΕΕΣΔΟΠ), οι οποίες έχουν αποκλειστικό σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και επενδύσεων, που κατέχουν είτε άμεσα είτε έμμεσα, μέσω νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, τα φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και τα μέλη των οικογενειών τους.

Αυτό που προκύπτει από τους ελεγκτικούς οίκους είναι ότι οι περισσότεροι πλούσιοι που μετέφεραν τη φορολογική τους κατοικία εγκατέλειψαν άλλες χώρες που προσφέρουν παρόμοια κίνητρα, καθώς το ελληνικό φορολογικό πλαίσιο είναι καλύτερο γι' αυτούς.

Ωστόσο, τα στοιχεία που αφορούν τους εργαζομένους που έχουν έρθει στην Ελλάδα προκαλούν εντύπωση και, όπως αναφέρουν πηγές του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, έχουν ιδιαίτερη δυναμική, φυσικά μετά την ενεργοποίηση της ιδιαίτερα ευνοϊκής διάταξης που προβλέπει μείωση της φορολογίας κατά 50%. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, αίτηση μεταφοράς της φορολογικής έδρας έχουν κάνει χιλιάδες φορολογικοί κάτοικοι του εξωτερικού, οι περισσότεροι εκ των οποίων είναι Ελληνες που είχαν εγκαταλείψει τη χώρα τα χρόνια της οικονομικής κρίσης, και συγκεκριμένα των μνημονίων.

Σε ό,τι αφορά τους αλλοδαπούς συνταξιούχους που ζουν πλέον στην Ελλάδα, τα ίδια στελέχη σημειώνουν ότι οι περισσότεροι εξ αυτών κατοικούν σε Πελοπόννησο, Κρήτη και τουριστικές περιοχές της χώρας. Σε ό,τι αφορά τους εργαζομένους που έχουν έρθει στην Ελλάδα από διάφορες χώρες της Ε.Ε., κατά κύριο λόγο είναι Ελληνες που είτε έχουν κατοικία στην Ελλάδα είτε μισθώνουν.

Οι πλούσιοι

Εχουν υποβληθεί 214 αιτήσεις και έχουν ήδη υπαχθεί 213 στο ειδικό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΔΟΥ κατοίκων εξωτερικού). Πολλοί εκατομμυριούχοι αλλά και δισεκατομμυριούχοι εγκατέλειψαν το Λονδίνο (εξαιτίας τόσο του Brexit όσο και της λήξης του περιθωρίου που είχαν να παραμείνουν στη χώρα με ευνοϊκές συνθήκες), ενώ έχουν έρθει από Αυστραλία, ΗΠΑ, Αργεντινή, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ρωσία, ακόμη και από το Μονακό. Οι νέοι φορολογικοί κάτοικοι, σύμφωνα με τη νομοθεσία, θα πρέπει να επενδύσουν εντός τριετίας το ποσό των 500.000 ευρώ σε ακίνητα, μετοχές, ομόλογα κ.λπ. Μάλιστα θα πρέπει να διακρατήσουν την επένδυση για διάστημα 15 ετών. Σημειώνεται ότι τον περασμένο Οκτώβριο είχαν μετακομίσει στην Ελλάδα 94 πλούσιοι, κάτι που σημαίνει ότι έχουν αυξηθεί κατά 126,6%.

Τα προνόμια για τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα προσελκύουν πλουσίους, συνταξιούχους και εργαζομένους από το εξωτερικό.

Οι συνταξιούχοι

Το ενδιαφέρον κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης είχε περιορισθεί. Ωστόσο επανήλθε και ήδη έχουν υποβληθεί 1.192 αιτήσεις, εκ των οποίων έχουν εγκριθεί 803. Σκανδιναβοί αλλά και Γερμανοί ήρθαν στην Ελλάδα μετακομίζοντας από άλλες χώρες όπου είχαν γίνει φορολογικοί κάτοικοι, και συγκεκριμένα την Πορτογαλία και την Ιταλία. Το ελληνικό φορολογικό καθεστώς, το οποίο είναι καλύτερο από εκείνο της Πορτογαλίας, αλλά και οι καιρικές συνθήκες είναι οι λόγοι που οδηγούν πολλούς συνταξιούχους να έρθουν στην Ελλάδα. Η νομοθεσία για τους συνταξιούχους προβλέπει ότι όσοι υποβάλουν αίτηση, και εφόσον γίνει δεκτή, θα καταβάλλουν κάθε χρόνο αυτοτελή φόρο με συντελεστή 7% για το σύνολο του εισοδήματος που αποκτήθηκε στην αλλοδαπή. Με την καταβολή αυτού του φόρου εξαντλείται κάθε φορολογική τους υποχρέωση γι' αυτό το εισόδημα.

Οι εργαζόμενοι

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου έχουν υποβληθεί 6.536 αιτήσεις. Από αυτές έχουν εγκριθεί 3.687. Πρόκειται κυρίως για Ελληνες που εγκατέλειψαν τη χώρα στα χρόνια των μνημονίων και επιστρέφουν στην Ελλάδα σε νέα θέση εργασίας και με πολύ χαμηλό φορολογικό συντελεστή. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των αιτήσεων είναι αυξημένος κατά 44% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2023. Το ενδιαφέρον για την υπαγωγή στις νέες διατάξεις είναι αυξημένο, δεδομένου ότι προβλέπεται, για φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία και θα απασχοληθούν σε νέες θέσεις εργασίας ή θα προβούν σε έναρξη δραστηριότητας ως αυτοαπασχολούμενοι, απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος του 50% του εισοδήματος που θα αποκτηθεί στην Ελλάδα για μία επταετία. Σύμφωνα με την απόφαση, όσοι «μετακομίσουν» φορολογικά στην Ελλάδα θα έχουν έκπτωση κατά 50% από τη φορολόγηση των εισοδημάτων τους, καθώς και απαλλαγή από το τεκμήριο κατοχής και χρήσης Ι.Χ.

Η σχετική απόφαση ορίζει, άλλωστε, υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί κάποιος να αιτηθεί την υπαγωγή του σε αυτό το πλαίσιο:

- Δεν ήταν φορολογικός κάτοικος της Ελλάδας τα προηγούμενα πέντε από τα έξι έτη πριν από τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του στην Ελλάδα.
- Μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία από κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή του ΕΟΧ ή από κράτος με το οποίο είναι σε ισχύ συμφωνία διοικητικής συνεργασίας στον τομέα της φορολογίας με την Ελλάδα.
- Παρέχει υπηρεσίες στην Ελλάδα στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης που ασκείται είτε σε ημεδαπό νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, είτε σε μόνιμη εγκατάσταση αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα. Τα ίδια προνόμια ισχύουν και εφαρμόζονται ανάλογα και για τα φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα, με σκοπό να ασκήσουν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα.
- Δηλώνει ότι θα παραμείνει στην Ελλάδα τουλάχιστον για μία διετία.

Πόσοι έχουν μεταφέρει την φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα

	Πλούσιοι	Συνταξιούχοι	Εργαζόμενοι	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΙΤΗΣΕΙΣ	214	1.192	6.536	7.942
ΕΧΟΥΝ ΕΓΚΡΙΘΕΙ	213	803	3.687	4.702

316 απορρίφθηκαν ΚΑΙ **1.497** βρίσκονται σε εκκρεμότητα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο επιχειρηματικός τομέας μπορεί να αυξήσει τις πωλήσεις του κατά περίπου 3,5% το 2024, σημειώνει η μελέτη της Εθνικής Τράπεζας.

Ισχυρή η δυναμική των επιχειρήσεων, εκτιμά η Εθνική

Η πτώση των πωλήσεων του επιχειρηματικού τομέα το 1ο τρίμηνο του έτους κατά 1,6% οφείλεται στην αρνητική επίδραση της βάσης σύγκρισης με το υψηλής μεταβλητότητας έτος 2023 και «κρύβει» την πραγματική θετική δυναμική των πωλήσεων, η οποία ανέρχεται σε 3% σε αποπληθωρισμένους όρους, υποστηρίζει η Εθνική Τράπεζα σε μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης. Η μελέτη (επικεφαλής οικονομολόγος Νίκος Μαγγίνας) υποστηρίζει ότι «η πραγματική δυναμική του τομέα παραμένει θετική και αναμένεται να ενισχυθεί στη συνέχεια του έτους», ενώ «κομβική

Κομβική η σημασία κλάδων που συνδέονται με τον μετασχηματισμό της οικονομίας και την ενίσχυση της εξωστρέφειας.

παραμένει η σημασία κλάδων που συνδέονται με τον μετασχηματισμό της οικονομίας και την ενίσχυση της εξωστρέφειας».

Μάλιστα, οι αναλυτές προβλέπουν ότι ο επιχειρηματικός τομέας το 2024 μπορεί να αυξήσει τις πωλήσεις του κατά περίπου 3,5%, με το 2ο εξάμηνο να αγγίζει το 6,5% (έναντι +0,9% το 1ο εξάμηνο). Ειδικότερα, σημειώνουν, διακρίνεται ιδιαίτερη δυναμική:

• Στους κλάδους κατασκευών, πληροφορικής και λοιπών υπηρεσιών, οι οποίοι θα συνεχίσουν να επωφελούνται από την ενίσχυση των επενδύσεων και τον μετασχηματισμό του ελληνικού επιχειρείν.

• Στους εξωστρεφείς κλάδους βιομηχανίας, τουρισμού και μεταφορών, οι οποίοι εκτιμούν ότι μπορούν να επιτύχουν επιδόσεις σημαντικά υψηλότερες του 2023, αξιοποιώντας τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο, αυτή η εξωστρεφής δυναμική –που αντιπροσωπεύει σχεδόν το 50% της συνολικής δυναμικής του 2024– τελεί υπό την αίρεση της αναδυόμενης πολιτικής αβεβαιότητας στις δύο πλευρές του Ατλαντικού και του ενδεχομένου ακραίων κλιματικών φαινομένων.

Σύμφωνα με τη μελέτη της Εθνικής, η αξιοθαύμαστη (εν μέσω διεθνούς περιβάλλοντος αβεβαιότητας) ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού τομέα επιβεβαιώνεται από 1) τη συνεχή άνοδο του μεριδίου της Ελλάδας στο ευρωπαϊκό επιχειρείν (1,14% σε όρους αποπληθωρισμένης προστιθέμενης αξίας, έναντι 1,08% προ διετίας) και 2) το ρεκόρ απασχόλησης, με τις καθαρές προσλήψεις του 5μήνου Ιανουαρίου - Μαρτίου (+315.000) να βρίσκονται στο υψηλότερο σημείο από το 2001.

Αναλύοντας τις πωλήσεις των κλάδων το 1ο τρίμηνο, η μελέτη καταγράφει έντονα θετικούς ρυθμούς σε κατασκευές (10%) και ΙΤ (18%), που σχετίζονται, όπως αναφέρει, με δράσεις εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του επιχειρηματικού τομέα. Επίσης θετικά, αλλά με ηπιότερους ρυθμούς (5%), κινήθηκε ο τουρισμός.

Κάμψη δραστηριότητας κατέγραψαν εμπόριο (-4% το λιανικό και -7% το χονδρικό) και βιομηχανία (-2%), που οι αναλυτές θεωρούν ότι οφείλεται εξ ολοκλήρου στην αρνητική επίδραση της βάσης σύγκρισης.

Σε 40 χρόνια το χρέος μπορεί να επιστρέψει στο 60% του ΑΕΠ

Υπό την προϋπόθεση ετήσιων πλεονασμάτων 2% του ΑΕΠ, λέει ο Γ. Στουρνάρας

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Σε 40 χρόνια, υπό την προϋπόθεση ότι θα επιτυγχάνονται σταθερά πρωτογενή πλεονάσματα 2% του ΑΕΠ ετησίως και θα προχωρήσουν αποφασιστικά ορισμένες βασικές μεταρρυθμίσεις, θα επιστρέψει το δημόσιο χρέος της Ελλάδας στο 60% του ΑΕΠ της, πλησιάζοντας το επίπεδό του στη Μεταπολίτευση το 1974, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, τις οποίες επικαλείται ο διοικητής της Γιάννης Στουρνάρας σε άρθρο του στο περιοδικό της Βουλής «Επί του... Περιστυλίου».

Σύμφωνα με τον κ. Στουρνάρα, ο στόχος είναι εφικτός και οφείλουμε να τον πετύχουμε για τις επόμενες γενιές. Θύμισε ότι το 1974 το χρέος ήταν πολύ χαμηλότερο από το 60% του ΑΕΠ. Ο κεντρικός τραπεζίτης είχε επισημάνει πρόσφατα και μια ακόμη απόκλιση από την Ευρώπη που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια: το κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Οπως είπε, θα χρειαστούν 20 χρόνια για να πλησιάσει

Ο στόχος είναι εφικτός και οφείλουμε να τον πετύχουμε για τις επόμενες γενιές, τονίζει ο κεντρικός τραπεζίτης.

η Ελλάδα στο 90% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, όπου βρισκόταν πριν από 20 χρόνια. Μάλιστα, πρόσθεσε και πάλι μια προϋπόθεση: ότι θα αναπτύσσεται με ρυθμό κατά μέσον όρο 1,5% πάνω από τον αντίστοιχο της Ε.Ε., κάτι που δεν είναι καθόλου σίγουρο.

Σε άρθρο του στο περιοδικό της Βουλής «Επί του... Περιστυλίου», με αφορμή τα 50 χρόνια από τη Μεταπολίτευση, ο διοικητής της ΤτΕ Γιάννης Στουρνάρας χτυπάει καμπανάκι για την έλλειψη εργατικού δυναμικού, λέγοντας ότι αυτή τη στιγμή μάς λείπουν 200.000 χέρια στις δραστηριότητες γύρω από τον τουρισμό, τον αγροτικό τομέα και την οικοδομή. «Εάν δεν τα βρούμε άμεσα, θα αρχίσουμε να έχουμε πρόβλημα και στην οικονομία», αναφέρει.

Ο πληθωρισμός

Στο άρθρο του στο περιοδικό της Βουλής, με αφορμή τα 50 χρόνια από τη Μεταπολίτευση, χτυπάει επίσης «καμπανάκι» για την έλλειψη εργατικού δυναμικού, λέγοντας ότι αυτή τη στιγμή μάς λείπουν 200.000 χέρια στις δραστηριότητες γύρω από τον τουρισμό, τον αγροτικό τομέα και την οικοδομή. «Εάν δεν τα βρούμε άμεσα, θα αρχίσουμε να έχουμε πρόβλημα και στην οικονομία», αναφέρει. Θυμίζει ότι στη δεκαετία του '90, στη διαδικασία σύγκλισης προς την ΟΝΕ, οι ξένοι εργάτες ήταν αυτοί που κράτησαν τον πληθωρισμό στην Ελλάδα χαμηλά.

«Οι περισσότεροι νομίζουν», σημειώνει, «ότι το πρόβλημά μας ήταν κυρίως το έλλειμμα του δημοσίου τομέα. Δεν ήταν το σημαντικότερο. Ηταν ο πληθωρισμός, διότι είχαμε μια οικονομία που ξεκίνησε με επιτόκια στο 19% για να μειωθούν περίπου στο 4%. Αυτή η μεγάλη μείωση επιτοκίων υπερθέρμανε την οικονομία και αύξησε όλες τις αξίες. Εάν δεν είχαμε τους μετανάστες στον αγροτικό τομέα και στην οικοδομή, δεν θα επιτυγχάναμε τότε το κριτήριο του πληθωρισμού». Σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν, ο κ. Στουρνάρας τονίζει ότι ο ίδιος θα επέλεγε πρώτη την Παιδεία, δεύτερη την Υγεία και τρίτη το Περιβάλλον.

Στη σύγκλιση με την Ευρωπαϊκή Ενωση αναφέρεται στο δικό του άρθρο στο ίδιο τεύχος του περιοδικού της Βουλής και ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης, υποστηρίζοντας ότι «η πραγματική σύγκλιση των εισοδημάτων με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ενωσης αποτελεί για την επόμενη περίοδο τη μεγάλη πρόκληση». Στο πλαίσιο αυτό, η κυβέρνηση εφαρμόζει ένα σχέδιο που βασίζεται στη διατήρηση μιας σοβαρής δημοσιονομικής πολιτικής, πολιτικές ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, βέλτιστη αξιοποίηση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης, ενθάρρυνση των συγχωνεύσεων και της καινοτομίας και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας.

Τα επιδόματα

Ο υπουργός ανακοινώνει, εξάλλου, στο άρθρο του ότι η κυβέρνηση επεξεργάζεται παρεμβάσεις στην πολιτική επιδομάτων, «έτσι ώστε –χωρίς φυσικά να μειωθεί ο προϋπολογισμός– αυτά να κατευθύνονται σ' αυτούς που πράγματι τα έχουν περισσότερη ανάγκη και να αντιμετωπιστούν προβλήματα κατάχρησης». Παράλληλα, προαναγγέλλει ότι η κυβέρνηση θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο τη στεγαστική της πολιτική, καθώς και την πολιτική της σχετικά με το δημογραφικό.

Εθνικό στρατηγικό σχέδιο 645 δράσεων για την αύξηση των εξαγωγών το 2024

Την αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών στο 60% του ΑΕΠ, από 44,9% το 2023, έχει ως έναν από τους βασικούς στόχους το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Εξωστρέφειας 2024, το οποίο δημοσιοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες. Σημειώνεται δε ότι εάν εξαιρεθούν οι εξαγωγές υπηρεσιών, δηλαδή ο τουρισμός, οι εξαγωγές αγαθών αντιστοιχούν σε πολύ μικρότερο ποσοστό του ΑΕΠ (22,6% το 2023 έναντι 37,1% του ΑΕΠ στην Ευρωπαϊκή Ενωση).

Βασικό εργαλείο για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι οι 645 δράσεις που

Στόχος να φθάσουν στο 60% του ΑΕΠ, από 44,9% που ήταν το 2023.

έχουν σχεδιαστεί για την τρέχουσα χρονιά με αντικείμενο την προώθηση των εξαγωγών, την προσέλκυση επενδύσεων, την ανάπτυξη εμπορικών δικτύων και επαφών, αλλά και την περαιτέρω ψηφιοποίηση και απλούστευση των διαδικασιών για το διασυνοριακό εμπόριο, τομέας στον οποίο τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο φετινό Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Εξωστρέφειας δίνεται βαρύτητα, πέρα από τους παραδοσιακούς εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας, στην προσέγγιση νέων αναδυόμενων αγορών στις περιοχές της Νοτιοανατολικής Ασίας, της Κεντρικής και Λατινικής Αμερικής, καθώς και της Υποσαχάριας Αφρικής.

Οι κλάδοι στους οποίους δίνεται μεγαλύτερη έμφαση είναι τα φάρμακα, τα προϊόντα αλουμινίου και χαλκού, τα αγροδιατροφικά προϊόντα και ποτά, και τα δομικά υλικά και χρώματα.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την αύξηση των εξαγωγών, χώρες στόχευσης –σύμφωνα με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Εξωστρέφειας 2024– είναι: στην Ευρώπη η Αυστρία, η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ισπανία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Νορβηγία, η Ολλανδία, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Τουρκία και οι χώρες της Βαλτικής. Επίσης, τα Δυτικά Βαλκάνια (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βοσνία- Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Σερβία). Από τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική η Αίγυπτος, η Αλγερία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η Ιορδανία, το Ισραήλ, ο Λίβανος και η Σαουδική Αραβία. Επίσης οι ΗΠΑ και ο Καναδάς, καθώς και η Αργεντινή, η Βραζιλία και το Μεξικό. Από την Ασία στις χώρες στόχευσης περιλαμβάνονται το Βιετνάμ, η Ιαπωνία, η Ινδία, η Ινδονησία, η Κίνα, η Μαλαισία, η Ν. Κορέα, η Σιγκαπούρη και η Ταϊλάνδη και από την Υποσαχάρια Αφρική η Γκάνα, η Κένυα και η Νότια Αφρική. Τέλος, χώρα στόχευσης αποτελεί και η Αυστραλία. Οι κλάδοι στους οποίους θα δοθεί η μεγαλύτερη έμφαση είναι οι ακόλουθοι: φάρμακα, προϊόντα αλουμινίου και χαλκού, αγροδιατροφικά προϊόντα και ποτά, δομικά υλικά, χρώματα.

Σε ό,τι αφορά την προσέλκυση επενδύσεων, οι χώρες στόχευσης είναι οι ακόλουθες: από την Ευρώπη η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ισπανία, η Ουκρανία, η Πολωνία, και η Τουρκία, από τα Δυτικά Βαλκάνια η Αλβανία, η Βόρεια Μακεδονία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Κόσοβο, από τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική η Αίγυπτος, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η Ιορδανία, το Μαρόκο και η Σαουδική Αραβία, από την Αμερική οι ΗΠΑ και ο Καναδάς και από την Ασία η Ινδία και η Κίνα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Στα 2,4 δισ. το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών

Αύξηση κατά 720,2 εκατ. ευρώ σημείωσε το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τον Μάιο σε σύγκριση με τον Μάιο του 2023 και διαμορφώθηκε σε 2,4 δισ. ευρώ. Η αύξηση αυτή είναι αποτέλεσμα κυρίως της επιδείνωσης των ισοζυγίων αγαθών και πρωτογενών εισοδημάτων. Ειδικά σε ό,τι αφορά το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών, αυτό διευρύνθηκε περαιτέρω φέτος τον Μάιο, καθώς η αύξηση των εισαγωγών υπερέβη εκείνη των εξαγωγών.

Σε τρέχουσες τιμές, οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 2,7% (ενώ μειώθηκαν κατά 3,2% σε σταθερές τιμές) και οι εισαγωγές κατά 7,7% (αύξηση 2,3% σε σταθερές τιμές).

Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,7% και οι εισαγωγές αγαθών κατά 7,7%.

Ειδικότερα, σε τρέχουσες τιμές οι εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα παρουσίασαν μείωση κατά 6,6% (-10,4% σε σταθερές τιμές), ενώ οι εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα μειώθηκαν κατά 4,7% (-4,8% σε σταθερές τιμές).

Την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου 2024 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε κατά 1,7 δισ. ευρώ σε σχέση με το πρώτο πεντάμηνο του 2023 και διαμορφώθηκε σε 9,1 δισ. ευρώ.

Σε τρέχουσες τιμές οι εξαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 4,1% (6,6% σε σταθερές τιμές) και οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 4,3% (5,3% σε σταθερές τιμές). Ειδικότερα, σε τρέχουσες τιμές οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα παρουσίασαν μείωση κατά 4,1%, ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές αύξηση κατά 5,1% (6,9% και 5,7% σε σταθερές τιμές αντίστοιχα). Από την άλλη, το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών αυξήθηκε κυρίως λόγω της βελτίωσης του ταξιδιωτικού ισοζυγίου. Σε σχέση με το πρώτο πεντάμηνο του 2023 οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά 20,6% και οι σχετικές εισπράξεις κατά 16,2%.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΓΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) ανακοινώνει ότι δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση κενής θέσης Ανώτερου Λειτουργού - Εκπρόσωπος Τύπου.

Οι αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν μόνο ηλεκτρονικά μέσω αυτοματοποιημένου εργαλείου, το αργότερο μέχρι την Κυριακή 4 Αυγούστου 2024 και ώρα 23:55.

Περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες σχετικά με την υποβολή αιτήσεων έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της ΚΤΚ,
στη διεύθυνση: https://www.centralbank.cy/el/the-bank/employment

KAPODISTRIAS
AUTOMOTIVE PARTS

Η εταιρεία Χρ. Καποδίστριας και Υιοί Λτδ με Αριθμό Μητρώου Εργοδότη (ΑΜΕ) 218158/1/4531 ζητά να προσλάβει Pickers/Αποθηκάριους με αρκετά καλούς όρους εργοδότησης, όχι χαμηλότερους από αυτούς που ισχύουν για το υπόλοιπο προσωπικό με βάση τις Συμφωνίες Εργοδότησής τους.

Οι ενδιαφερόμενοι να αποτείνονται
στο Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Λευκωσίας
στο τηλέφωνο 22403000.

Οι Ελληνες ξόδεψαν 35 δισ. ευρώ το 2023 για ηλεκτρονικές αγορές

Περίπου 35 δισ. ευρώ ξόδεψαν το 2023 οι καταναλωτές στην Ελλάδα για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών με το μεγαλύτερο μέρος αυτών, 17,5 δισ. ευρώ, να δαπανάται για την αγορά φυσικών αγαθών. Το ποσό των 10,7 δισ. ευρώ δαπανάται για ταξίδια (κρατήσεις, εισιτήρια κ.λπ.) και τα υπόλοιπα για την αγορά υπηρεσιών. Τα παραπάνω προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από την έρευνα της εταιρείας Nexi για το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Ελλάδα.

17,5 δισ. δαπανήθηκαν για αγορά φυσικών αγαθών, 10,7 δισ. για ταξίδια (κρατήσεις, εισιτήρια κ.λπ.) και τα υπόλοιπα για υπηρεσίες.

Από τα 17,5 δισ. ευρώ για την αγορά φυσικών αγαθών, τα 3,1 δισ. ευρώ αφορούν την αγορά ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, τα 2,6 δισ. ευρώ λευκές συσκευές, ενώ 2,4 δισ. ευρώ δαπάνησαν το 2023 οι καταναλωτές στην Ελλάδα για την αγορά ρούχων από το Διαδίκτυο. Από τα στοιχεία αυτά αποδεικνύεται αν μη τι άλλο ότι αν και παλαιότερα οι καταναλωτές προτιμούσαν να αγοράζουν από φυσικά καταστήματα, καθώς ήθελαν να διαπιστώσουν εάν ταιριάζουν στον χώρο τους (σε ό,τι αφορά τις λευκές συσκευές) ή εάν τους κάνουν (όπως στην περίπτωση των ειδών ένδυσης), πλέον δεν διστάζουν να προμηθεύονται τα παραπάνω προϊόντα από το Διαδίκτυο.

Σε 1,7 δισ. ευρώ έφτασαν οι δαπάνες για την αγορά ειδών υπόδησης, σε 1,1 δισ. ευρώ για αγορά καλλυντικών, ενώ 1,1 δισ. ευρώ ήταν και η δαπάνη για την αγορά ειδών παντοπωλείου. Αντίστοιχη ήταν και η δαπάνη, 1,1 δισ. ευρώ, για την ηλεκτρονική αγορά έτοιμων γευμάτων, κυρίως μέσω των γνωστών πλατφορμών παραγγελιοληψίας ή και διανομής.

Με βάση τη συχνότητα παραγγελιών, αυτά που αγοράζουμε πιο τακτικά από το Internet είναι ρούχα (48%), έτοιμα γεύματα (43%) και προϊόντα ομορφιάς (38%).

Σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες, από τα 6,7 δισ. ευρώ που δαπανήθηκαν το 2023, τα 3,1 δισ. ευρώ αφορούσαν την αγορά ασφαλιστικών υπηρεσιών, 600 εκατ. ευρώ διαδικτυακά στοιχήματα και άλλα 600 εκατ. ευρώ την αγορά εισιτηρίων για πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις. Περί το μισό δισεκατομμύριο ευρώ πληρώσαμε το 2023 για συνδρομητικές υπηρεσίες τηλεόρασης, μουσικής και για ηχητικά βιβλία (audiobooks).

Τέλος, από τα 10,7 δισ. ευρώ για ταξίδια, τα 4,7 δισ. ευρώ αφορούσαν την αγορά αεροπορικών εισιτηρίων, τα 3,7 δισ. ευρώ κρατήσεις σε ξενοδοχεία και 0,7 δισ. ευρώ ταξίδια με πτήσεις τσάρτερ και οργανωμένα ταξίδια, πακέτα διακοπών κ.ο.κ.

Βασικό κίνητρο πλέον για τις ηλεκτρονικές αγορές αποτελούν οι χαμηλότερες τιμές, με το 27% των καταναλωτών να δίνει αυτή την απάντηση, με την εξοικονόμηση χρόνου να έρχεται δεύτερη (18%).

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Κυρίαρχες οι πληρωμές με κάρτες

Στην τρίτη θέση μετά τη Λιθουανία και την Πορτογαλία μεταξύ των 20 χωρών της Ευρωζώνης η Ελλάδα

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Την υπεροχή των καρτών μεταξύ των ηλεκτρονικών πληρωμών στη χώρα μας επιβεβαιώνουν τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που δείχνουν ότι η Ελλάδα είναι η 3η χώρα από πλευράς κατάταξης με το υψηλότερο ποσοστό πληρωμών μέσω καρτών μεταξύ των 20 χωρών της Ευρωζώνης. Το ποσοστό αυτό διαμορφώθηκε στο 73,3% το β΄ εξάμηνο του 2023 και αποτελεί το 3ο μεγαλύτερο μετά τη Λιθουανία και την Πορτογαλία, με αντίστοιχα ποσοστά 77,8% και 76,1%. Την ίδια στιγμή οι μεταφορές πιστώσεων, δηλαδή οι πληρωμές από λογαριασμό σε λογαριασμό αποτελούν το 22,5% των ηλεκτρονικών πληρωμών στη χώρα μας, ενώ οι πάγιες εντολές αντιπροσωπεύουν μόλις το 1,1% των ηλεκτρονικών πληρωμών, έναντι 15% που είναι ο μέσος όρος στην Ευρωζώνη.

Η αξία των συναλλαγών με κάρτες στην Ευρωζώνη αυξήθηκε κατά 7,3% το β΄ εξάμηνο του 2023, σε 1,6 τρισ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΚΤ:

• Ο συνολικός αριθμός πληρωμών χωρίς μετρητά στη Ζώνη του Ευρώ το β΄ εξάμηνο του 2023 αυξήθηκε κατά 6,6% στα 71,2 δισ. σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 2022, ενώ η συνολική αξία μειώθηκε κατά 7,2% στα 111,4 τρισ. ευρώ.

• Οι πληρωμές με κάρτα αντιπροσώπευαν το 56% του συνολικού αριθμού πληρωμών χωρίς μετρητά, οι μεταφορές πίστωσης το 21%, οι άμεσες χρεώσεις (πάγιες εντολές) το 15% και οι πληρωμές με ηλεκτρονικό χρήμα (e-money), όπως οι προπληρωμένες κάρτες, το 6%.

Η υπεροχή των καρτών ως μέσου πληρωμών δεν αποτελεί ελληνικό φαινόμενο. Οπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΕΚΤ, πρόκειται για τον ταχύτερα αναπτυσσόμενο κλάδο των ηλεκτρονικών πληρωμών, ο οποίος το β΄ εξάμηνο του 2023 κατέγραψε αύξηση του αριθμού των συναλλαγών κατά 10,3% σε σύγκριση με το β΄ εξάμηνο του 2022 – στα 39,6 δισ. Η αξία των συναλλαγών με κάρτες αυξήθηκε κατά 7,3% σε 1,6 τρισ. ευρώ. Η σύγκριση όμως με άλλες χώρες, όπως η Γερμανία και λιγότερο η Ιταλία, η Ολλανδία και η Αυστρία καταδεικνύει ότι υπάρχει μια πιο «ισορροπημένη» κατανομή μεταξύ των διαφορετικών επιλογών ηλεκτρονικών πληρωμών, όπως οι μεταφορές πιστώσεων και οι πάγιες εντολές, που αποτελούν έναν παρεμφερή τρόπο πληρωμής στην Ευρωζώνη. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη Γερμανία οι πληρωμές μέσω καρτών αντιπροσωπεύουν το 42,1% των ηλεκτρονικών πληρωμών, οι μεταφορές πιστώσεων το 25,2% και οι άμεσες χρεώσεις (πάγιες εντολές) το 32,6%. Τα αντίστοιχα ποσοστά στην Ιταλία είναι 55,3%, 15,8% και 9,4%, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 16,7% αντιπροσωπεύουν οι πληρωμές με ηλεκτρονικό χρήμα (e-money). Στην Ολλανδία οι πληρωμές με κάρτα αντιπροσωπεύουν το 49,6%, οι μεταφορές πίστωσης το 31,7% και οι άμεσες χρεώσεις το 18,3%, ενώ στην Αυστρία τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 56,6%, 25% και 16,9%.

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ

Ποιες ηλεκτρονικές πληρωμές προτιμούν

	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ	ΠΑΓΙΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ	E - MONEY	ΚΑΡΤΕΣ
1 Λιθουανία	16,4%	0,1%	4,2%	77,8%
2 Πορτογαλία	10,8%	7,9%	2,6%	76,1%
3 **ΕΛΛΑΔΑ**	22,5%	1,1%	1,8%	73,3%
4 **Κύπρος**	14,9%	5,0%	3,3%	73%
5 Ισπανία	16,1%	13,3%	1,5%	67,8%
6 Σλοβακία	31,7%	2,0%	0,1%	66%
7 Φινλανδία	33,3%	-	-	65,8%
8 Λετονία	31,7%	0,0%	2,9%	65,1%
9 Εσθονία	34,9%	-	-	64,5%
10 Γαλλία	18,1%	14,8%	0,4%	63,8%
11 Ιρλανδία	23,7%	3,9%	8,8%	61%
12 Ουγγαρία	33,1%	1,4%	3,9%	59%
13 Σλοβενία	30,2%	6,8%	0,8%	59%
14 Βέλγιο	30,5%	8,2%	1,1%	58,7%
15 Αυστρία	25,0%	16,9%	0,2%	56,6%
16 Μάλτα	9,3%	1,6%	30,5%	56,1%
17 Ιταλία	15,8%	9,4%	16,7%	55,3%
18 Ολλανδία	31,7%	18,3%	0,1%	49,6%
19 Γερμανία	25,2%	32,6%	0,1%	42,1%
20 Λουξ/ργο	2,1%	0,6%	90,2%	6,9%

ΠΗΓΗ: ΕΚΤ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η εικόνα αυτή αναμένεται να αλλάξει σταδιακά μετά τον νέο κανονισμό που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο οποίος καθιστά αφενός υποχρεωτική την παροχή άμεσων μεταφορών πίστωσης, εξομειώνοντας ουσιαστικά τα απλά εμβάσματα με τις πληρωμές που εκτελούνται σε μερικά δευτερόλεπτα. Αφετέρου ο ίδιος κανονισμός ρυθμίζει την τιμολόγηση, έτσι ώστε οι άμεσες πληρωμές να μην τιμολογούνται ακριβότερα από τις απλές μεταφορές χρημάτων μεταξύ λογαριασμών. Τέλος, επιβάλλει διαδικασίες επαλήθευσης του ονόματος του δικαιούχου της πληρωμής (IBAN name check), ενισχύοντας την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα. Στόχος της Ε.Ε. είναι να διευρύνει το ποσοστό των άμεσων πληρωμών στο σύνολο των ηλεκτρονικών πληρωμών, ενισχύοντας το μερίδιό τους ακόμη και για μεταφορές μικρότερων ποσών.

Το IRIS

Στην Ευρώπη τα σχήματα άμεσων πληρωμών, όπως το ελληνικό IRIS που λανσάρει η ΔΙΑΣ, αποτελούν το κύριο εργαλείο για πληρωμές μέσω e-commerce.

Το μεγαλύτερο σχήμα είναι το Blik στην Πολωνία, μέσω του οποίου διενεργείται το 67% του e-commerce στη χώρα, ενώ αντίστοιχα ισχυρά σχήματα είναι αυτό της Ολλανδίας, της Φινλανδίας, της Γερμανίας κ.λπ., τοπικά δηλαδή σχήματα που κυριαρχούν έναντι των συστημάτων πληρωμών, όπως της Visa και της MasterCard.

Η υποχρέωση όλων των ελεύθερων επαγγελματιών να προσφέρουν τη δυνατότητα πληρωμής μέσω IRIS Payments έως τα τέλη Αυγούστου –η υποχρέωση θα επεκταθεί και στα φυσικά εμπορικά σημεία– αναμένεται να αυξήσει τις άμεσες χρεώσεις. Χθες η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε τη μείωση στο 0,20% της προμήθειας για τους ελεύθερους επαγγελματίες που επιλέγουν να δέχονται πληρωμές μέσω του IRIS Payments έως 500 ευρώ την ημέρα (με ελάχιστο όριο τα 0,02 ευρώ και ανώτατο όριο το 1 ευρώ), καθιστώντας έτσι τη δυνατότητα αυτή φθηνότερη από την προμήθεια που πληρώνουν όταν αποδέχονται ηλεκτρονικές πληρωμές με κάρτα.

Η Alpha Bank προσφέρει τη σχετική δυνατότητα δωρεάν, ενώ η Eurobank, για πληρωμές έως 500 ευρώ επιβάλλει προμήθεια 0,00%, η οποία κλιμακώνεται από 10 λεπτά του ευρώ έως και 2,5 ευρώ. Η Εθνική Τράπεζα για πληρωμές από 1 έως 5 ευρώ επιβάλλει προμήθεια 0,01 ευρώ και για συναλλαγές άνω των 5 ευρώ επιβάλλει προμήθεια 0,3%.

Κορυφαία τεχνογνωσία από τον ΑΔΜΗΕ στη διασύνδεση Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ

Τα εχέγγυα για την έγκαιρη και επιτυχημένη υλοποίηση μιας από τις πλέον απαιτητικές υποβρύχιες διασυνδέσεις διεθνώς, του Great Sea Interconnector, διαθέτει ο ΑΔΜΗΕ μετά από την ηλέκτριση επτά νησιωτικών διασυνδέσεων μέσα σε μόλις επτά έτη. Από το 2017 έως σήμερα, ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Ηλεκτρικής Ενέργειας της Ελλάδας έχει συμβασιοποιήσει, κατασκευάσει και παραδώσει στους καταναλωτές της χώρας επτά υποβρύχια καλώδια υψηλής και υπερυψηλής τάσης στις Κυκλάδες, τη Σκιάθο και την Κρήτη αναβαθμίζοντας θεαματικά την ποιότητα ηλεκτροδότησης των νησιών.

Ειδικότερα, με τις βόρειες Κυκλάδες και τις Βόρειες Σποράδες να έχουν ήδη ενταχθεί στην «οικογένεια» των διασυνδεδεμένων νησιών, σειρά παίρνουν οι νοτιοδυτικές Κυκλάδες με τη Σαντορίνη, τη Φολέγανδρο, τη Μήλο και τη Σέριφο -ένα έργο με σημαντική συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Τους επόμενους μήνες, αναμένεται να ηλεκτριστεί και το μεγαλύτερο ενεργειακό έργο στη χώρα, η διασύνδεση Κρήτης-Αττικής, προϋπολογισμού 1 δισ. ευρώ στο οποίο χρησιμοποιείται η ίδια τεχνολογία συνεχούς ρεύματος (HVDC) που θα χρησιμοποιηθεί και στη διασύνδεση Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ. Τα υποβρύχια καλώδια έχουν ήδη ποντιστεί από τους κορυφαίους κατασκευαστές διεθνώς, Nexans και Prysmian, και παράλληλα ωριμάζει η κατασκευή των σταθμών μετατροπής σε Αττική και Κρήτη. Σε επόμενο στάδιο και με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2030, ο ΑΔΜΗΕ σχεδιάζει μια σειρά νέων διασυνδέσεων ύψους 2 δισ. ευρώ με στόχο τα Δωδεκάνησα και τα νησιά του βορειανατολικού Αιγαίου να ενταχθούν στο σύστημα υπερυψηλής τάσης.

Πώς η Κύπρος θα διασυνδεθεί με την Ευρώπη

Το επιτυχημένο track record του ΑΔΜΗΕ, ως εταιρεία υλοποίησης των εμβληματικών έργων διασύνδεσης στην Ελλάδα, είναι αυτό που τον οδήγησε στα τέλη του 2023 να αναλάβει την ευθύνη υλοποίησης της ιστορικής διασύνδεσης Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ με τη σύμφωνη γνώμη τόσο της κυπριακής κυβέρνησης όσο και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο Great Sea Interconnector θα τερματίσει την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου, του τελευταίου μη διασυνδεδεμένου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανοίγοντας τον δρόμο για να εξελιχθεί η χώρα σε μείζονα ενεργειακό κόμβο της Μεσογείου. Αυτό θα επιτευχθεί χάρη στις εξαγωγές «πράσινης» ενέργειας προς τις ενεργοβόρες χώρες της Βόρειας Ευρώπης, καθώς και προς το Ισραήλ όπου θα διαθέτει το πλεόνασμα της ανανεώσιμης ενέργειας που θα παράγεται στο νησί.

Το έργο έχει ήδη εισέλθει σε φάση κατασκευής, με το καλωδιακό τμήμα που θα ενώσει την Κύπρο με την Κρήτη - μήκους 900 χιλιομέτρων- να βρίσκεται σε διαδικασία παραγωγής στο εργοστάσιο της αναδόχου εταιρείας Nexans. Επόμενο βήμα είναι η συμβασιοποίηση των Σταθμών Μετατροπής στα δύο άκρα της διασύνδεσης ενός του 2024. Σημειώνεται ότι το έργο έχει εξασφαλίσει ευρωπαϊκή χρηματοδότηση ύψους κατά το 1/3 του προϋπολογισμού του (657 εκατ. ευρώ) μέσω του μηχανισμού Connecting Europe Facility.

Η διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ είναι ένα έργο με σημαντικά περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη και υψηλή γεωπολιτική αξία. Επιταχύνοντας το «πρασίνισμα» του ενεργειακού μείγματος στην περιοχή, θα οδηγήσει σε δραστική μείωση των εκπομπών CO2 και θα συμβάλει ουσιαστικά στην αποκλιμάκωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας για τους καταναλωτές.

Η αμφίδρομη υποβρύχια διασύνδεση των εθνικών ηλεκτρικών δικτύων της Κύπρου και του Ισραήλ με την υπόλοιπη Ευρώπη, μέσω της Ελλάδας, αναμένεται να αποφέρει σημαντικά οικονομικά και γεωστρατηγικά οφέλη. Από τη μία, θα ενισχύσει την ασφάλεια εφοδιασμού στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, ενδυναμώνοντας τους ενεργειακούς δεσμούς μεταξύ των γειτονικών χωρών, και από την άλλη θα πετύχει σημαντική εξοικονόμηση στους λογαριασμούς ρεύματος για του Κύπριους καταναλωτές.

Ξεμπλοκάρουν χιλιάδες αγοραπωλησίες ακινήτων

Ερχεται σημαντική νομοθετική ρύθμιση τον ερχόμενο Σεπτέμβριο που θα διευκολύνει την έκδοση ηλεκτρονικής ταυτότητας κτιρίου

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Μια σημαντική νομοθετική παρέμβαση, που αναμένεται να απελευθερώσει δεκάδες χιλιάδες «παγωμένες» αγοραπωλησίες κατοικιών, προωθείται αυτή την περίοδο από το υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Στόχος είναι να δοθεί οριστική λύση στις αποκλίσεις επιφανειών μεταξύ των οριζόντιων ιδιοκτησιών και των αδειών που τις συνοδεύουν και που έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι εφικτή η έκδοση της ηλεκτρονικής ταυτότητας κτιρίου. Σύμφωνα με τη ρύθμιση που θα ενταχθεί σε σχέδιο νόμου για το κτηματολόγιο που θα κατατεθεί τον προσεχή Σεπτέμβριο από το υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τον αρμόδιο υφυπουργό κ. Κυρανάκη, θα παρέχεται πλέον η δυνατότητα στους ιδιοκτήτες να προχωρούν σε μονομερή τροποποίηση των επιφανειών, χωρίς μάλιστα κάποιο όριο στην απόκλιση, υπό την προϋπόθεση όμως να μη θίγονται τα δικαιώματα των υπολοίπων ιδιοκτητών του κτιρίου στη σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται να λυθεί ένα από τα βασικότερα προβλήματα που έχουν εντοπιστεί την τελευταία διετία, που έχει καταστεί υποχρεωτική η έκδοση ταυτότητας κτιρίου για τα ακίνητα που μεταβιβάζονται (π.χ. πώληση ή γονική παροχή).

Οπως αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ, Στράτος Παραδιάς, «πάνω από το 50% των οριζόντιων ιδιοκτησιών σήμερα εμφανίζουν διαφορές σε σχέση με την οικοδομική άδεια ή την αρχική σύσταση της οριζόντιας ιδιοκτησίας, είτε ως προς την επιφάνεια είτε ως προς τη μορφολογία του κτιρίου. Οι περισσότερες από τις διαφορές αυτές προκύπτουν από την περίοδο της κατασκευής του κτιρίου κι αυτό εξηγείται από τον τρόπο που κατασκευάζονταν οι πολυκατοικίες πριν από 40 και 50 χρόνια». Οπως εξηγούν στελέχη της αγοράς, στο παρελθόν ήταν σύνηθες το φαινόμενο οι κατασκευές να μην ακολουθούν πολύ αυστηρά τα σχέδια και στη συνέχεια να μη γίνεται καμία ενημέρωση της οικοδομικής άδειας, αφού ολοκληρωνόταν η κατασκευή, με αποτέλεσμα σήμερα που γίνεται ο σχετικός έλεγχος να παρατηρούνται διαφορές – άλλοτε μικρές, άλλοτε μεγαλύτερες. Με τον τρόπο αυτό και με δεδομένη την εφαρμογή της ταυτότητας κτιρίου, όπου τα τ.μ. του κάθε διαμερίσματος θα πρέπει να ταυτίζονται με την κάτοψη του ακινήτου και τη σύσταση της οριζόντιας ιδιοκτησίας (αρχική και τυχόν μεταγενέστερες), έχουν έρθει στην επιφάνεια παθογένειες δεκαετιών. Το αποτέλεσμα είναι να περιπλέκεται κάθε αγοραπωλησία, εφόσον προκύπτουν διαφορές στην επιφάνεια (ακόμη και 2-3 τ.μ.) ανάμεσα στη σημερινή κατάσταση του ακινήτου κι εκείνη που περιγράφεται σε προγενέστερα έγγραφα, όταν δεν υπήρχε το ίδιο αυστηρό καθεστώς με το σημερινό.

Οι ιδιοκτήτες θα μπορούν να προχωρούν σε μονομερή τροποποίηση των επιφανειών, χωρίς μάλιστα κάποιο όριο στην απόκλιση.

Στο αρχικό στάδιο της εφαρμογής της ταυτότητας κτιρίου, όταν παρατηρούνταν αποκλίσεις επιφανειών κατά την επιμέτρηση του μηχανικού, ο πωλητής - ιδιοκτήτης έπρεπε να προχωρήσει στην ανασύσταση των οριζόντιων ιδιοκτησιών όλου του κτιρίου, ώστε να αποτυπώνονται τα σωστά τετραγωνικά. Στην πράξη αυτό αποδείχθηκε αδύνατον, τόσο λόγω κόστους όσο και επειδή σχεδόν ποτέ δεν ήταν εφικτό να βρεθούν και να συμφωνήσουν όλοι οι συνιδιοκτήτες μιας πολυκατοικίας.

Πάνω από 50% των οριζόντιων ιδιοκτησιών σήμερα εμφανίζουν διαφορές σε σχέση με την οικοδομική άδεια ή την αρχική σύσταση της οριζόντιας ιδιοκτησίας είτε ως προς την επιφάνεια είτε ως προς τη μορφολογία του κτιρίου, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτή η έκδοση της ηλεκτρονικής ταυτότητας κτιρίου, η οποία είναι υποχρεωτική για τα ακίνητα που μεταβιβάζονται.

Για τον λόγο αυτό, στο τέλος του 2023 θεσπίστηκε η δυνατότητα συνεννόησης του ιδιοκτήτη με τον γείτονά του, ώστε να προχωρήσουν σε από κοινού τροποποίηση των οριζόντιων ιδιοκτησιών τους, μέσω της έκδοσης νέας κάτοψης μόνο για τον όροφό τους. Ωστόσο, ούτε και με αυτόν τον τρόπο λύθηκε το πρόβλημα, μια και συχνά παρατηρήθηκε αδυναμία συνεννόησης μεταξύ των γειτόνων – άλλοι είχαν χρέη και δεν μπορούσαν να εκδώσουν φορολογική ενημερότητα που είναι προϋπόθεση για την τροποποίηση της σύστασης, ενώ υπήρξαν και πολυάριθμα περιστατικά όπου οι γείτονες ζήτησαν ακόμη και οικονομικά ανταλλάγματα για να συναινέσουν. Κάπως έτσι προωθείται πλέον νέα ρύθμιση, που θα επιτρέπει στον ιδιοκτήτη που θέλει να μεταβιβάσει το ακίνητό του ή να προβεί σε γονική παροχή, να προχωράει σε μονομερή τροποποίηση της οριζόντιας ιδιοκτησίας, με νέα κάτοψη ορόφου και υπεύθυνη δήλωση τόσο του ίδιου όσο και του μηχανικού, για την ορθότητα των στοιχείων που θα περιλαμβάνονται στον φάκελο της ηλεκτρονικής ταυτότητας κτιρίου.

Υπενθυμίζεται ότι η πρόταση της ΠΟΜΙΔΑ ανέφερε ότι «με υπεύθυνη δήλωση των ιδιοκτητών και με υπεύθυνη δήλωση των μηχανικών τους, όλοι οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να προβούν σε νόμιμες μεταβιβάσεις των ακινήτων τους. Κάθε ιδιοκτήτης ακινήτου θα μπορεί συμβολαιογραφικά να διορθώσει μονομερώς στο ορθό την ακριβή πραγματική επιφάνεια και τη μορφή του ακινήτου του, διορθώνοντας το συμβόλαιο με το οποίο το απέκτησε. Κάθε συνιδιοκτήτης οριζοντίου ιδιοκτησίας σε πολυκατοικία θα μπορεί συμβολαιογραφικά να διορθώσει μονομερώς στο ορθό την ακριβή πραγματική επιφάνεια και διαμερισμάτωση της ιδιοκτησίας του, χωρίς να θίγονται τα χιλιοστά επί του οικοπέδου».

Η Ε.Ε. χρειάζεται ένα νέο... οικονομικό σοκ

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η Ευρώπη έχει επιδείξει σημαντική ανθεκτικότητα απέναντι σε μια σειρά οικονομικών σοκ, όπως η πανδημία και η ενεργειακή κρίση, ωστόσο ανθεκτικότητα δεν σημαίνει και ανάπτυξη. Αντίθετα, η Ευρώπη έχει εγκλωβιστεί σε χαμηλές πτήσεις ανάπτυξης, κάτι που θα επιδεινώσει την ήδη αδύναμη δημοσιονομική εικόνα και σημαντικό μέρος του προβλήματος, όπως σημειώνει ο οίκος αξιολόγησης S&P, είναι το μεγάλο χάσμα παραγωγικότητας το οποίο για να κλείσει χρειάζονται θαρραλέα μέτρα ή ένα νέο... οικονομικό σοκ. Στα... καλά νέα, η Ελλάδα είναι –κατά τον οίκο– μεταξύ των λίγων χωρών που ξεχωρίζουν, λόγω της συνε-

Η Γηραιά Ηπειρος έχει εγκλωβιστεί σε χαμηλή ανάπτυξη, λέει η S&P – Εύσημα για Ελλάδα, Κύπρο, Πορτογαλία.

τούς δημοσιονομικής πολιτικής και της υπεραπόδοσης της οικονομίας. Πιο αναλυτικά, όπως επισημαίνει η S&P, ενώ η σταδιακή ανάκαμψη των ευρωπαϊκών οικονομιών είναι ευπρόσδεκτα νέα, οι μακροπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης είναι μια διαρκής αδυναμία, που αντανακλά τη γήρανση των δημογραφικών στοιχείων, διαρθρωτικούς παράγοντες, καθώς και την αποτυχία της Ευρωπαϊκής Ενωσης να λειτουργεί ως ενιαίο οικονομικό μπλοκ. Η χαμηλή ανάπτυξη θα επιδεινώσει τα ήδη αδύναμα δημοσιονομικά και τις αξιολογήσεις των περισσότερων χωρών, προειδοποιεί ο οίκος.

Στο πλαίσιο αυτό, η S&P ξεχωρίζει τις «τρεις μικρότερες οικονομίες που στο παρελθόν βρέθηκαν σε προγράμματα

Το χάσμα παραγωγικότητας μεταξύ της Ευρωζώνης και των ΗΠΑ σε ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας διευρύνθηκε από 7% το 1999 σε 23% πέρυσι. Η Ε.Ε. δεν έχει καταφέρει να αξιοποιήσει τις δυνατότητες της ενιαίας αγοράς.

διάσωσης», όπως σημειώνει –την Ελλάδα, την Κύπρο και την Πορτογαλία– οι οποίες συνεχίζουν να εφαρμόζουν συνετά δημοσιονομικά πλαίσια και να αποπληρώνουν το δημόσιο χρέος, ενώ αναπτύσσονται ταχύτερα από τις υπόλοιπες. Ειδικά για την Ελλάδα αναφέρει πως η ανάπτυξη θα κινηθεί στο 2,4% φέτος, στο 2,5% το 2025, στο 2,4% το 2026 και στο 2,3% το 2027, τη στιγμή που οι μεγάλες χώρες, όπως η Γερμανία και η Γαλλία, θα καταγράψουν ρυθμούς της τάξης του 0,3% και 0,9% φέτος, αντίστοιχα, ενώ τα επόμενα τρία χρόνια δεν θα ξεπεράσουν το 1,2% και το 1,4% κατά μέσον όρο. Μάλιστα επισημαίνει πως θα μπορούσε να αναβαθμίσει την αξιολόγηση της Ελλάδας στους επόμενους 24 μήνες εάν ο δείκτης χρέους μειωθεί περαιτέρω και πλησιάσει τα επίπεδα άλλων χωρών, κάτι που ο οίκος πιστεύει ότι η κυβέρνηση μπορεί να το πετύχει μέσω της συνέχισης των μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, της αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και της διατήρησης σταθερών πρωτογενών πλεονασμάτων για παρατεταμένη περίοδο.

Επιστρέφοντας στη γενικότερη εικόνα της Ε.Ε., η S&P εστιάζει σε αυτό που αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες αδυναμίες, τη χαμηλή παραγωγικότητα, κάτι το οποίο στο μέλλον αναμένεται να επιβαρύνει κι άλλο τη δυναμική της ανάπτυξης. Αν και ο πληθυσμός της Ε.Ε. είναι 37% μεγαλύτερος από τις ΗΠΑ, το ονομαστικό ΑΕΠ είναι 26% μικρότερο και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ 46% μικρότερο. Επιπλέον, το χάσμα παραγωγικότητας μεταξύ της Ζώνης του Ευρώ και των ΗΠΑ σε ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας διευρύνθηκε από 7% το 1999 σε 23% πέρυσι. «Αυτό είναι το αποτέλεσμα της αποτυχίας της Ε.Ε. να αξιοποιήσει τις δυνατότητες της ενιαίας αγοράς για οικονομίες κλίμακας», τονίζει. Οι στρατηγικές ανάπτυξης αφήνονται στις εθνικές κυβερνήσεις να τις αποφασίσουν και οι περισσότερες δίνουν προτεραιότητα στις πολιτικές για την προστασία των εθνικών εταιρειών – αναστέλλοντας την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και θέτοντας φραγμούς στις επαγγελματικές υπηρεσίες, στο εμπόριο και την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού. Αυτό αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη, κάτι που είναι ορατό στη διεύρυνση του χάσματος παραγωγικότητας της Ε.Ε. έναντι των ΗΠΑ.

Οι λύσεις στα παραπάνω περιλαμβάνουν μια σειρά από σημαντικές θεσμικές αλλαγές για την εμβάθυνση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: μετάβαση σε μια σωστή δημοσιονομική ένωση με μόνιμες και σημαντικές δημοσιονομικές μεταβιβάσεις και ένα κοινό ευρωομόλογο. Ωστόσο, όπως έδειξαν και οι ευρωεκλογές, τα περισσότερα εκλογικά σώματα δεν θέλουν τέτοιες μεταρρυθμίσεις. Η μόνη περίπτωση να επανεξετάσουν αυτές τους τις θέσεις είναι ένα νέο παγκόσμιο οικονομικό σοκ, καταλήγει η S&P.

Ισχυρή ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας

Δυναμική ήταν η ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας τον Απρίλιο, καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, στο σύνολο της χώρας διαμορφώθηκε σε 2.823 άδειες, που αντιστοιχούν σε 612.905 τ.μ. επιφανείας και 2.700.893 κ.μ. όγκου, σημειώνοντας αύξηση κατά 40,1% στον αριθμό των αδειών, κατά 38,6% στην επιφάνεια και κατά 29,9% στον όγκο συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2023.

Η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα διαμορφώθηκε σε 2.798 άδειες, που αντιστοιχούν σε 604.732 τ.μ. επιφανείας και 2.565.475 κ.μ. όγκου, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 40,3% στον αριθμό των αδειών, κατά 39,4% στην επιφάνεια και κατά 27,3% στον όγκο.

Οπως προκύπτει, πολλοί κατασκευαστές θέλησαν να προλάβουν τυχόν καταστάσεις και προχώρησαν στην έκδοση αδειών, ώστε να αποφύγουν πολύμηνες καθυστερήσεις λόγω της προσφυγής στο ΣτΕ από σειρά δήμων για το ζήτημα των ευεργετημάτων του ΝΟΚ (Νέος Οικοδομικός Κανονισμός). Σήμερα σε σειρά δήμων παρατηρείται αναστολή έκδοσης αδειών, εφόσον γίνεται χρήση αυτών των ευεργετημάτων.

Το φετινό πρώτο τετράμηνο (Ιανουάριος - Απρίλιος) η συνολική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει στο σύνολο της χώρας αύξηση κατά 41,5% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 38,4% στην επιφάνεια και κατά 26,2% στον όγκο, σε σχέση με το αντίστοιχο τετράμηνο του 2023. Κατά την ίδια περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου 2024, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εμφανίζει αύξηση κατά 41,8% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 40,2% στην επιφάνεια και αύξηση κατά 26,8% στον όγκο, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Κατά την περίοδο των τελευταίων δώδεκα μηνών, δηλαδή από τον Μάιο 2023 έως τον Απρίλιο 2024, η συνολική οικοδομική δραστηριότητα διαμορφώθηκε σε 30.320 οι-

Τον Απρίλιο ο αριθμός των νέων αδειών κατέγραψε αύξηση κατά 40,1% συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2023.

κοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 6.953.774 τ.μ. επιφανείας και 31.375.645 κ.μ. όγκου. Σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο Μαΐου 2022 - Απριλίου 2023 παρατηρήθηκε αύξηση κατά 17% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 18,8% στην επιφάνεια και κατά 18,8% στον όγκο.

Την ίδια χρονική περίοδο, Μαΐου 2023 - Απριλίου 2024, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα σημείωσε αύξηση κατά 17,1% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 19,6% στην επιφάνεια και κατά 19,4% στον όγκο, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο Μαΐου 2022 - Απριλίου 2023.

Ενισχύθηκε κατά 14,8% ο κύκλος εργασιών σε τουρισμό και εστίαση τον Μάιο

Ανοδο κατά 14,8% σημείωσε τον Μάιο ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους κλάδους των καταλυμάτων και των υπηρεσιών εστίασης, με βάση τα στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνική Στατιστική Αρχή). Συγκεκριμένα, για τις επιχειρήσεις στον κλάδο των καταλυμάτων, ο κύκλος εργασιών του φετινού Μαΐου ενισχύθηκε κατά 15,8% σε 806,9 εκατ. ευρώ, συγκριτικά με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα, όταν είχε διαμορφωθεί σε 697 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, για τις επιχειρήσεις στον κλάδο των υπηρεσιών εστίασης, ο τζίρος του Μαΐου άγγιξε τα 247,13 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 11,8%, συγκριτικά με τον περυσινό μήνα, όταν είχε ανέλθει σε

Στον κλάδο των καταλυμάτων ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε στα 806,9 εκατ. ευρώ από 697 εκατ. ευρώ τον περυσινό Μάιο.

221 εκατ. ευρώ.

Αθροιστικά για τις επιχειρήσεις στους κλάδους των καταλυμάτων και των υπηρεσιών εστίασης, ο κύκλος εργασιών τον Μάιο ανήλθε σε 1 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 14,8% σε σχέση με τον περυσινό Μάιο, όταν και είχε ανέλθει σε 918,1 εκατ. ευρώ.

Στην Αττική ο κύκλος εργασιών σε καταλύματα και τουρισμό αυξήθηκε κατά 12,3% τον Μάιο, φτάνοντας στα 398,75 εκατ. ευρώ.

Για τις περιφερειακές ενότητες με συνεισφορά στον συνολικό κύκλο εργασιών έτους 2023 πάνω από 1,0%, η μεγαλύτερη αύξηση στον κύκλο εργασιών τον Μάιο 2024 σε σύγκριση με τον Μάιο 2023 παρατηρήθηκε στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου (24,5%) και η μικρότερη αύξηση (3,8%) καταγράφηκε στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας. Στην Αττική, η αύξηση διαμορφώθηκε σε 12,3%, με τον τζίρο να ανέρχεται σε 398,75 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, ανοδική ήταν και η πορεία της βιομηχανικής παραγωγής τον Μάιο. Συγκεκριμένα, ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (σύνολο εγχώριας και εξωτερικής αγοράς) του Μαΐου, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Μαΐου 2023, παρουσίασε αύξηση 4,6% έναντι μείωσης 12,5% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2023 με το 2022, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία του μηνός Μαΐου 2024, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Απριλίου 2024, παρουσίασε μείωση 5,7%. Τέλος, ο μέσος γενικός δείκτης του δωδεκαμήνου Ιουνίου 2023 - Μαΐου 2024, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του δωδεκαμήνου Ιουνίου 2022 - Μαΐου 2023, παρουσίασε μείωση 2,9%, έναντι αύξησης 16,8% που σημειώθηκε κατά τη σύγκριση των αντίστοιχων προηγούμενων δωδεκαμήνων.

Αισιόδοξα τα στελέχη ξένων επιχειρήσεων για την Ελλάδα

Επενδυτικά σχέδια για ανάπτυξη ή για περαιτέρω επέκταση των δραστηριοτήτων τους στην Ελλάδα προωθούν κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους αρκετές επιχειρήσεις, με σχεδόν 7 στις 10 να «βλέπουν» βελτιωμένη την ελκυστικότητα της χώρας μέσα στην επόμενη τριετία. Μολονότι οι προθέσεις για περαιτέρω επενδύσεις στέλνουν ένα ενθαρρυντικό μήνυμα για τη μελλοντική πορεία της ελληνικής οικονομίας, η Ελλάδα εξακολουθεί να υστερεί σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες σε επιμέρους τομείς που διαμορφώνουν την ελκυστικότητά της. Σε αυτά καταλήγει, μεταξύ άλλων, η έκτη έκδοση της ετήσιας έρευνας που πραγματοποίησε η ΕΥ Ελλάδος –«EY Attractiveness Survey Ελλάδα 2024»–, σύμφωνα με την οποία ένα στα δύο στελέχη επιχειρήσεων δήλωσε πως η επιχείρησή του σχεδιάζει να αναπτύξει ή και να επεκτείνει τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα τη χρονιά που έρχεται. Πρόκειται για την υψηλότερη επίδοση της χώρας μας στον κρίσιμο αυτόν δείκτη, ο οποίος το 2019 –πρώτη χρονιά διεξαγωγής της έρευνας για την Ελλάδα– βρισκόταν στο 30%.

Σχεδόν 7 στις 10 επιχειρήσεις εκτιμούν ότι θα βελτιωθεί η ελκυστικότητα της χώρας μέσα στην επόμενη τριετία.

Ενδιαφέρον εύρημα της έρευνας αποτελεί το γεγονός πως μεταξύ των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων, όσες δηλαδή έχουν έσοδα πάνω από 1,5 δισ. ευρώ, το ποσοστό αγγίζει το 65%, ενώ μεταξύ των ήδη εγκατεστημένων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, το ποσοστό αυξάνεται στο 70%. Ενας από τους βασικούς λόγους για τη δημιουργία νέων ή την επέκταση υφιστάμενων δραστηριοτήτων από αυτές τις επιχειρήσεις αναδεικνύεται για το 41% η πρόσβαση σε δεξιότητες. Αν και τα υψηλά επιτόκια, το ύψος του δημοσίου χρέους, οι επιπτώσεις στη φορολογία, καθώς και ο υψηλός πληθωρισμός αποτελούν βασικές προκλήσεις που επηρεάζουν αρνητικά την ελκυστικότητα της Ελλάδας ως επενδυτικού προορισμού, εντούτοις το 69% πιστεύει πως αυτή θα βελτιωθεί περαιτέρω την επόμενη τριετία (έναντι 67% το 2023). Την αισιοδοξία αυτή αποδίδουν κυρίως στην ποιότητα των υποδομών (62%), στη στρατηγική γεωγραφική θέση της χώρας (35%) και τις πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη ανάπτυξη (34%).

Το 13% που αναμένει επιδείνωση της ελκυστικότητας της χώρας το αποδίδει στην αβεβαιότητα για το πολιτικό και ρυθμιστικό περιβάλλον, στην έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού με δεξιότητες, καθώς και στη συρρίκνωση της αγοράς. Πάντως, όπως σημειώνει η έρευνα, ενώ πέρυσι το ποσοστό των ερωτώμενων που ανέμεναν βελτίωση της ελκυστικότητας της Ελλάδας την επόμενη τριετία ήταν το υψηλότερο σε σύγκριση με εκείνο άλλων χωρών, φέτος η εικόνα αντιστρέφεται, δείχνοντας την Ελλάδα να υστερεί σε σχέση με τη Γαλλία, την Πορτογαλία και το σύνολο της Ευρώπης. Τέλος, σύμφωνα με την έρευνα και το EY European Investment Monitor, το 2023 στη χώρα μας πραγματοποιήθηκαν 50 επενδυτικά έργα (άμεσων ξένων επενδύσεων) έναντι 47 το 2022, κατατάσσοντας την Ελλάδα στη 19η θέση μεταξύ των 45 χωρών της έρευνας. Θετική ένδειξη αποτελεί το γεγονός πως αρκετές από τις επενδύσεις αφορούν και δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας και εστιάζουν σε τομείς που μπορούν να αλλάξουν το παραγωγικό μοντέλο, όπως το λογισμικό και οι υπηρεσίες πληροφορικής (24%), οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις (16%), οι μεταφορές και τα logistics (16%).

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Κίνητρα για συνεργασία με startups

Φορολογικές ελαφρύνσεις, με στόχο την ανάπτυξη προϊόντων έρευνας και τεχνολογίας προωθεί το ΥΠΕΘΟ

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις για τη συνεργασία μεγαλύτερων εταιρειών με startups, με στόχο την ανάπτυξη προϊόντων έρευνας και τεχνολογίας, προβλέπει το νομοσχέδιο για τις εξαγορές και συγχωνεύσεις του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που είναι έτοιμο προς συζήτηση στο υπουργικό συμβούλιο. Το νομοσχέδιο προβλέπει επίσης ενισχυμένες φοροαπαλλαγές για πατέντες, φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις που πραγματοποιούν venture capitals και angel investors σε startups και θεσμοθετεί συμπληρωματικά εργαλεία μέσω του ΕΣΠΑ για χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων που συγχωνεύονται.

Το κέντρο βάρους του νομοσχεδίου βρίσκεται στα προϊόντα έρευνας και τεχνολογίας, που αναπτύσσουν κυρίως οι startups. Στόχος είναι η ενίσχυσή τους από μεγαλύτερες εταιρείες και από επενδυτές, ώστε να επιτύχουν υψηλές επιδόσεις και στην αγορά. Απώτερη επιδίωξη του υπουργείου είναι η ανάπτυξη ενός δυναμικού οικοσυστήματος τέτοιων εταιρειών στο ελληνικό έδαφος, με αυτονόητα οφέλη για την οικονομία. Σημειώνεται ότι ο προηγούμενος νόμος 4935/22 προβλέπει ήδη φορολογικές ελαφρύνσεις 30%-50% για συγχωνεύσεις επιχειρήσεων για 9 έτη. Δεδομένου ότι δεν απέδωσε σπουδαίους καρπούς, η κυβέρνηση εξέταζε το ενδεχόμενο να τον επεκτείνει στην απορρόφηση μικρών από μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς σήμερα αφορά την απορρόφηση μικρών από μεσαίες. Ωστόσο, η Κομισιόν προέβαλε αντιρρήσεις για λόγους ανταγωνισμού. Ετσι, το ενδιαφέρον στο νέο νομοσχέδιο επικεντρώνεται πλέον στη συνεργασία για έργα έρευνας και τεχνολογίας. Αλλωστε, όπως είπε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστής Χατζηδάκης στο πρόσφατο συνέδριο για τις εξαγορές και συγχωνεύσεις που διοργάνωσε το «money review» της «Κ», «η καινοτομία και η μεγέθυνση είναι έννοιες σε μεγάλο βαθμό αλληλένδετες».

Οι υπερεκπτώσεις δαπανών που αφορούν καινοτόμα προϊόντα φτάνουν έως και το 300%.

Απώτερη επιδίωξη του υπουργείου Οικονομικών είναι η ανάπτυξη ενός δυναμικού οικοσυστήματος τέτοιων εταιρειών στο ελληνικό έδαφος, με αυτονόητα οφέλη για την οικονομία.

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι βασικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου θα προβλέπουν τα εξής:

• Φορολογικά κίνητρα για έργα συνεργασιών εταιρειών με startups και με ερευνητικά κέντρα. Σήμερα προβλέπονται υπερεκπτώσεις δαπανών που αφορούν έρευνα και τεχνολογία 200% και το νομοσχέδιο θα αυξάνει το ποσοστό σημαντικά έως και στο 300%. Ετσι, ενισχύεται το κίνητρο για να πραγματοποιήσει μια επιχείρηση δαπάνη έρευνας και τεχνολογίας. Ελπίζεται ότι αυτό θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη σύνδεση των μεγαλύτερων εταιρειών με τις startups ή της αγοράς με την έρευνα. Είτε πρόκειται για ξένες εταιρείες είτε για μεγαλύτερες ελληνικές εταιρείες, στόχος είναι να έχουν κίνητρο να συνεργαστούν με το ελληνικό οικοσύστημα startups και τα ελληνικά ερευνητικά κέντρα.

• Ενισχύονται τα φορολογικά κίνητρα για τις πατέντες. Σήμερα ισχύει φοροαπαλλαγή 3 ετών για τα προϊόντα που προκύπτουν από «πατέντες», κάτι που εφαρμόζεται εκτεταμένα στον τομέα των φαρμάκων. Το νομοσχέδιο θα προβλέπει άλλα 7 χρόνια με μειωμένη φορολογία – όχι, βεβαίως, πλήρη όπως τα 3 πρώτα. Επιδίωξη είναι να αναπτύσσουν οι εταιρείες προϊόντα στην Ελλάδα και να τα διαθέτουν στην ελληνική αγορά.

• Αυξάνεται από τις 300.000 στις 900.000 ευρώ το όριο των επενδύσεων για τις οποίες ισχύει έκπτωση 50% από το φορολογητέο εισόδημα, όταν πραγματοποιούνται από angel investors και οποιονδήποτε επενδύσει σε ελληνική startup, με βάση το μητρώο του Elevate Greece. Δεδομένου ότι οι επενδυτές είναι συνήθως μεγάλοι και το ρίσκο επίσης υψηλό, κρίθηκε ότι το κίνητρο θα έπρεπε να ενισχυθεί.

• Καθιερώνεται ένα νέο φορολογικό καθεστώς για τα venture capitals που επενδύουν σε ελληνικές εταιρείες, έτσι ώστε να υπάρχει ασφάλεια ως προς τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Θα γνωρίζουν ότι η φορολογική τους υποχρέωση εξαντλείται σε έναν φόρο που θα πληρώνουν, για παράδειγμα, επί του ενεργητικού τους. Στόχος είναι τα funds να εδράζονται στην Ελλάδα και όχι π.χ. στο Λουξεμβούργο, όπως συμβαίνει σήμερα, ακόμη και στις περιπτώσεις επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων.

• Καθιερώνεται από τον Σεπτέμβριο μια νέα δράση ΕΣΠΑ που θα επιδοτεί σε ποσοστό της τάξης του 50% τις επενδύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με επιπλέον επιδότηση, π.χ. 60%, σε εταιρείες που είναι προϊόν συγχώνευσης.

Πιέσεις με χαμηλό τζίρο στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.460,46 μονάδες με πτώση 0,51%

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Κόντρα στο γενικότερα θετικό κλίμα στις ευρωπαϊκές αγορές κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τη συναλλακτική δραστηριότητα να παραμένει υποτονική και τον Γενικό Δείκτη να μην μπορεί να κλείσει ακόμα την απόσταση με τα υψηλά έτους και τις περίπου 1.500 μονάδες, λόγω των πιέσεων που ασκήθηκαν σε επιλεγμένους δεικτοβαρείς τίτλους ειδικά προς τη λήξη της συνεδρίασης. Και ενώ το Χ.Α. αναζητεί κάποιον καταλύτη να... «πιαστεί» ώστε να κινηθεί υψηλότερα, τα αποτελέσματα β΄ τριμήνου συνεχίζουν να βρίσκονται στο επίκεντρο της αγοράς, ενώ οι επενδυτές στρέφουν σήμερα το βλέμμα τους στις αποφάσεις της Fed για τα επιτόκια, πριν τους αποχαιρετήσει και αυτή για το καλοκαίρι, δύο εβδομάδες αργότερα από την ΕΚΤ.

Στα στατιστικά της χθεσινής συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.460,46 μονάδες με πτώση 0,51%, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 85,01 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης κατέγραψε πτώση 0,57% στις 3.555,34 μονάδες, ενώ με απώλειες 0,05% έκλεισε ο δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης, στις 2.307,32 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με απώλειες 2,96% έκλεισε η μετοχή της Ελλάκτωρ, στο -2,08% η ΕΥΔΑΠ και στο -2,05% η Metlen, ενώ το 1% ξεπέρασε η πτώση σε ΔΕΗ, Motor Oil, Jumbo, Titan και Autohellas.

Με άνοδο έκλεισαν μόνο τέσσερις τίτλοι, η ΕΛΒΑΛΧαλκόρ με κέρδη 1,62%, ο ΟΤΕ στο +1,60%, η Cenergy στο +0,42% και η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ στο +0,11%.

Ο τραπεζικός δείκτης υποχώρησε στις 1.277,76 μονάδες καταγράφοντας απώλειες 0,14%, με την Εθνική Τράπεζα να υποχωρεί κατά 1,16% και την Τράπεζα Πειραιώς κατά 0,26%, ενώ κέρδη 0,98% κατέγραψε η Eurobank και α-

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης κατέγραψε χθες πτώση 0,57% στις 3.555,34 μονάδες, ενώ ο τραπεζικός δείκτης υποχώρησε στις 1.277,76 μονάδες, καταγράφοντας απώλειες 0,14%.

Η αβεβαιότητα του διεθνούς περιβάλλοντος και η απειλή επιδείνωσης της κρίσης στη Μ. Ανατολή οδηγούν σε αυξημένη νευρικότητα.

μετάβλητη στο 1,666 ευρώ έκλεισε η Alpha Bank.

Η επενδυτική κοινότητα έχει στραμμένο το βλέμμα της προς τον επικεφαλής της Fed, Τζερόμ Πάουελ, προσδοκώντας ότι η ρητορική του μετά τη σημερινή συνεδρίαση θα επιβεβαιώσει την έναρξη του κύκλου υποχώρησης των επιτοκίων από τον Σεπτέμβριο, ενώ μείωση των επιτοκίων αναμένεται και από την ΕΚΤ κατά τη συνεδρίαση στις 12 Σεπτεμβρίου, επισημαίνει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή. Επιπλέον, προσθέτει, με ενδιαφέρον αναμένονται οι ανακοινώσεις για τα μεγέθη των τεχνολογικών κολοσσών του β΄ τριμήνου στις ΗΠΑ καθώς και τα στοιχεία της αγοράς εργασίας για τον Ιούλιο.

Επί του παρόντος, οι αγορές κινούνται με τη συνήθη συναλλακτική ραστώνη του καλοκαιριού, προσδοκώντας ότι δεν θα συμβούν εξωγενείς διαταραχές που μπορεί να εξελιχθούν σε μαύρους κύκνους, καλώντας εσπευσμένα τους διαχειριστές να διενεργήσουν κινήσεις περαιτέρω μείωσης των επενδυτικών κατηγοριών που ενσωματώνουν αυξημένους κινδύνους δηλαδή των μετοχών. Συνεκτιμώντας μάλιστα ότι αρκετοί δείκτες στις ΗΠΑ, στην Ασία και στην Ευρώπη έχουν ήδη καταγράψει ιστορικά υψηλές επιδόσεις.

Το ελληνικό χρηματιστήριο αναπόφευκτα επηρεάζεται από τα παραπάνω δεδομένα, τονίζει ο κ. Τζάνας. Η θερινή ραστώνη προκαλεί υποχώρηση των συναλλαγών, ενώ η αβεβαιότητα του διεθνούς περιβάλλοντος και η απειλή επιδείνωσης της κρίσης στη Μ. Ανατολή οδηγούν σε αυξημένη νευρικότητα. Ως αποτέλεσμα, έχουν κάνει την εμφάνισή τους πτωτικά χάσματα στο γράφημα του Γενικού Δείκτη, με τους διαχειριστές να επιστρατεύουν καθημερινά διαφορετικές παλέτες δεικτοβαρών τίτλων για να επαναφέρουν τον Γενικό Δείκτη σε αξιοπρεπές κλείσιμο στις δημοπρασίες. Έτσι, το Χ.Α. συνεχίζει τη συσσώρευση με μικρό εύρος διακύμανσης λίγο πάνω από τις 1.460 μονάδες, εν αναμονή του θετικού καταλύτη που θα τον οδηγήσει στην υπέρβαση των 1.487 μονάδων, του σημαντικότερου ορίου αντίστασης στην πορεία του για την πραγματοποίηση νέου υψηλού για το τρέχον έτος, καταλήγει ο αναλυτής.

Ανοδο κατέγραψαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Αντιστράφηκε χθες το κλίμα στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, τα οποία πλην Λονδίνου ολοκλήρωσαν τις συναλλαγές με κέρδη χάρις στα ευνοϊκά εταιρικά αποτελέσματα, ενώ το βλέμμα των επενδυτών παραμένει στραμμένο στη σημερινή συνεδρίαση της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και στις συνεπακόλουθες προοπτικές της νομισματικής της πολιτικής. Ειδικότερα, ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600 έκλεισε χθες με άνοδο 0,45%, ενώ ένας από τους κλαδικούς υποδείκτες με μεγάλα κέρδη 1,2% ήταν αυτός των τραπεζών της Ευρωζώνης. Η ιταλική τράπεζα Intesa Sanpaolo, η μεγαλύτερη της χώρας, είχε μία εκτίναξη της μετοχής της κατά 3,5%, διότι αναθεώρησε προς το καλύτερο τις προβλέψεις κερδών, αφότου παρουσίασε υψηλότερα κέρδη από τα αναμενόμενα. Ταυτόχρονα υπαινίχθηκε ότι έπονται επιπλέον αποδόσεις για τους μετόχους της, ενώ η αυστριακή Raiffeisen Bank International είχε άνοδο 3,7% χάρις στο ότι τα κέρδη της υπερσκέλισαν τις εκτιμήσεις για το δεύτερο τρίμηνο. Επιπροσθέτως, ο κλαδικός υποδείκτης των κατασκευών και των δομικών υλικών ανήλθε 1,3%, διότι ο ισπανικός κατασκευαστικός όμιλος ACS ανακοίνωσε αύξηση 8% στα καθαρά κέρδη εξαμήνου, η δε μετοχή του ενισχύθηκε 4%. Η μετοχή της Novo Nordisk ανήλθε 1,4%, αφότου η δανική φαρμακευτική δημοσίευσε μελέτη για το Ozempic, το σκεύασμά της κατά της παχυσαρκίας, βάσει της οποίας η χρήση του μειώνει τις επιπλοκές που σχετίζονται με το κάπνισμα μεταξύ καπνιζόντων ασθενών με διαβήτη τύπου 2. Στο Λονδίνο ο FTSE 100 έκλεισε με -0,22%, ενώ στη Φρανκφούρτη ο DAX ολοκλήρωσε τη συνεδρίαση με 0,49%, με 0,42% στο Παρίσι ο CAC 40, με 0,79% στο Μιλάνο ο FTSE MIB και με 0,76% ο IBEX στη Μαδρίτη.

Στο μέτωπο των οικονομικών στοιχείων η οικονομία της Ευρωζώνης αναπτύχθηκε λίγο παραπάνω από το αναμενόμενο την τριμηνία Απριλίου - Ιουνίου. Η συρρίκνωση του γερμανικού ΑΕΠ, όταν η Γαλλία και η Ισπανία είχαν βελτιωμένη απόδοση και σε συνδυασμό με ορισμένες απαισιόδοξες έρευνας σκιάζουν ώς ένα βαθμό τις προοπτικές έως τη λήξη του 2024. «Παρατηρώντας ακόμα μία ευχάριστη έκπληξη με το ΑΕΠ της Ευρωζώνης μπορούμε να μη βαρύνουμε πολύ την εικόνα λόγω των λοιπών δεδομένων», επισημαίνει ο διευθυντής οικονομολόγων Ευρώπης της HSBC, Σάιμον Γουέλς. «Η ανάπτυξη ακολουθεί τη βασική της τάση και ο πληθωρισμός βαδίζει προς τον στόχο της ΕΚΤ αλλά αργά, οπότε δεν έχουμε περιθώρια να υποστηρίξουμε ότι η νομισματική πολιτική είναι ιδιαζόντως περιοριστική». Τα τελευταία στοιχεία φανερώνουν την απρόσμενη περιστολή της γερμανικής οικονομίας και την άνοδο του πληθωρισμού τον Ιούλιο, δείχνοντας τον συνεχιζόμενο αγώνα της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας.

REUTERS, BLOOMBERG

Το βλέμμα των επενδυτών παραμένει στραμμένο στη σημερινή συνεδρίαση της Fed.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%
3M COMPANY/d	127,36	1,7578
ALCOA CORP/d	31,42	-4,8455
ALTRIA GROUP/d	50,65	0,2375
AMAZON COM/d	181,4048	-0,9799
AMER EXPRESS C/d	252,14	1,7145
AMER INTL GROU/d	79,27	1,6543
AMGEN/d	334,22	0,5143
APPLE INC/d	218,16	-0,0367
BANK OF AMERIC/d	41,08	-0,0243
BAXTER INTL IN/d	36,07	0,1388
BOEING CO/d	187,605	1,1729
BRISTOL MYERS /d	49,075	0,194
CAMPBELL SOUP /d	47,26	0,5532
CATERPILLAR IN/d	342,05	-0,7198
THE CIGNA GP O/d	351,87	1,5381
CHEVRON/d	159,25	1,6922
CISCO SYSTEMS/d	48,03	0,0834
CITIGROUP/d	65,545	1,9362
CERVECERIAS/d	10,93	-1,086
COCA-COLA CO/d	67,65	1,227
COLGATE PALMOL/d	100,1	-0,7732
DANAOS CORP/d	84,75	-0,2589
DIANA SHIPPING/d	2,675	-0,5576
DOW INC/d	53,715	1,6175
DUPONT DE NMOU/d	80,78	-0,1607
GLBL X EM MR E/d	26,175	-0,8613
ENTERGY CP/d	115,83	1,2854
EXXON MOBIL/d	118,355	1,9423
FEDEX CORP/d	301,34	0,7051
FORD MOTOR CO/d	10,83	-1,6349
INTL BUS MACHI/d	190,69	-0,423
GENERAL DYNAMI/d	292,62	1,0812
GE AEROSPACE O/d	168,44	-0,8418
GOLDM SACHS GR/d	507,17	2,9327
HALLIBURTON CO/d	34,135	0,7527
HARTFORD FINL/d	111,65	1,417
HP INC/d	35,815	-0,8719
HOME DEPOT INC/d	363,475	0,4991
INTEL CORP/d	30,255	-1,8651
JOHNSON JOHNSO/d	161,23	1,6839
JPMORGAN CHASE/d	213,9	1,4465
LAZARD INC ORD/d	48,43	1,573
MCDONALD'S COR/d	266,19	1,8246
MERCK & CO/d	115,415	-9,6768
MICROSOFT CP/d	421,155	-1,3064
3M COMPANY/d	127,36	1,7578
MORGAN STANLEY/d	103,5	0,9953
NIKE INC CL B/d	73,905	0,4827
NORFOLK SOUTHE/d	249,11	0,5977
PFIZER INC/d	31,415	2,2624
PROCTER & GAMB/d	160,64	-5,467
ROCKWELL AUTOM/d	275,42	1,1792
SCHLUMBERGER L/d	47,4	-0,9611
SOUTHERN/d	82,95	-0,1204
STEALTHGAS/d	6,525	0,2304
**SEE<TEN>/d	0	0
UNISYS CORP/d	4,81	1,6913
UNITEDHEALTH G/d	577,47	1,8915
US BANCORP/d	45,465	0,2094
VERIZON COMMS/d	40,045	0,0375
WALT DISNEY CO/d	93,13	1,0745
WELLS FARGO & /d	60,115	0,881
WALMART INC/d	69,19	-0,6176

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ANGLO AMERICAN/d	2277	-2,672
A.B.FOOD/d	2492,09217	0,04
ADMIRAL GRP/d	2737	2,471
ASHTEAD GRP/d	5420	0,111
ANTOFAGASTA/d	1939,5	-0,592
AVIVA/d	440,5	1,095
ASTRAZENECA/d	12274,439	-1,31
BABCOCK INTL/d	535,5	1,325
BAE SYS./d	1273,5	0,392
BARCLAYS/d	233,0521	0,559
BR.AMER.TOB./d	2759	-0,072
BARRATT DEVEL./d	524,937	-0,227
BERKELEY GP.HL/d	5045	-0,099
BR.LAND/d	403,6	0,793
BUNZL/d	3258	0,308
BP/d	451,65	-0,298
BURBERRY GRP/d	762,8	3,698
BT GROUP/d	141,25	-0,423
COCACOLA HBC A/d	2852	0,564
CARNIVAL/d	1235,27	1,278
CENTRICA/d	155,3	0,878
COMPASS GROUP/d	2367,5795	0,382
CAPITA GROUP/d	19,22	0,418
CRH/d	6539	2,443
DCC/d	5310	0,568
DIAGEO/d	2418	-5,083
DIRECT LINE/d	189,511	-1,358
EXPERIAN/d	3632	1,198
EASYJET/d	458,8	0,968
FRESNILLO/d	592	0,35
GLENCORE/d	422,45	-2,538
GSK/d	1542,5	-0,931
HIKMA/d	1920	0,052
HAMMERSON/d	28,4503	1,276
HARGREAVES LAN/d	1108,5	0,453
HSBC HLDGS.UK/d	668,2	1,03
INTL CONSOL AI/d	165,4	0,823
INTERCON. HOTE/d	8078	0,899
3I GRP./d	3041	0,986
IMP.BRANDS/d	2160	0
INTERTEK GROUP/d	4934	1,316
ITV/d	80,55	-0,186
JOHNSON MATTHE/d	1638	-0,732
KINGFISHER/d	276,75	-0,901
LAND SECS./d	636	0,236
LEGAL&GEN./d	231,256	-0,086
LLOYDS GRP./d	60,82	-2,291
MARKS & SP./d	640000	1,813
MONDI/d	1521	-1,522
NATIONAL GRID/d	980	0,102
NEXT/d	8876	1,643
PRUDENTIAL/d	682,2	-1,983
PERSIMMON/d	1579,5	0,127
PEARSON/d	1042	0,144
RELX/d	3688	0,738
RIO TINTO/d	4935,5	-1,082
ROLLS-ROYCE HL/d	444,7	1,114
SAINSBURY(J)/d	277,6	1,314
SCHRODERS/d	391,4	1,346
SAGE GRP./d	1071	-1,427
ST.JAMES'S PLA/d	697	24,799
SMITHS GROUP/d	1750	0,914
SMITH&NEPHEW/d	1118	-0,887
SSE/d	1867	0,457
STAND.CHART./d	770	5,944
SEVERN TRENT/d	2540	0,079
TRAVIS PERKINS/d	938,5	-0,366
TESCO/d	330	0,242
TAYLOR WIMPEY/d	160	-0,689
UNILEVER/d	4734	-0,021
UTD. UTILITIES/d	1024	0,049
VODAFONE GRP/d	73,36	-0,109
WPP/d	746,3	1,243
WHITBREAD/d	2870	0,561

Zurich/Ζυρίχη

(Σε ελβ. Φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ABB LTD N/d	48,07	0,63
RICHEMONT N/d	134,25	0,64
GEBERIT N1/d	559,6	1,49
NOVARTIS N/d	98,48	0,42
ROCHE HOLDING /d	285,5	0,04
SGS N/d	95,64	0,78
SWATCH GROUP I/d	181,1	1,94
ADECCO N/d	30	0,81
JULIUS BAER N/d	47,84	0,72
GIVAUDAN N/d	4244	0,54
NESTLE SA/d	88,68	0,75
TRANSOCEAN N/d	0	0
SWISSCOM N/d	538,5	0,47
SWISS RE N/d	109,05	1,25
UBS GROUP N/d	26,7	0
ZURICH INSURAN/d	484,3	1,15

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ADIDAS N/d	236,6	0,8
ALLIANZ SE/d	261,9	3,1
BASF SE/d	42,77	-0,23
BAY MOT WERKE/d	86,76	0,18
BEIERSDORF/d	135,55	0,15
BAYER N AG/d	27,6	0,165
COMMERZBANK/d	15,07	0,195
CONTINENTAL AG/d	56,88	-0,12
DEUTSCHE BANK /d	14,614	0,294
DT BOERSE N/d	189,55	2,05
DT LUFTHANSA A/d	5,894	0,014
DT TELEKOM N/d	24,09	-0,08
E.ON SE NA/d	12,94	0
FRESENIUS MEDI/d	35,75	-1,69
FRESENIUS SE/d	31,9	0,11
HEIDELBERG MAT/d	97,8	-0,86
HENKEL AG&CO V/d	78,58	-1
INFINEON TECH /d	31,6	0,185
K S NA/d	11,845	0,01
MERCK KGAA/d	165,85	1,35
MUENCH. RUECK /d	457,2	5,9
RWE AG/d	34,24	0,16
THYSSENKRUPP A/d	3,459	0,038
VOLKSWAGEN VZ/d	104,05	-0,25
VONOVIA SE/d	28,78	0,49
SIEMENS N/d	168,5	0,66
SAP SE/d	192,02	-0,86

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
AALBERTS/d	35,2	-0,4
AEGON/d	5,966	0,81
ABN AMRO BANK/d	16,315	-0,24
AKZO NOBEL/d	57,06	0,53
ARCELORMITTAL/d	20,62	-0,63
ASML HOLDING/d	805,7	-0,07
GALAPAGOS/d	25,48	0,71
HEINEKEN/d	81,98	0,59
ING GROEP/d	16,832	-0,19
KPN KON/d	3,628	0,11
NN GROUP/d	46,24	0,22
IMCD/d	132,45	0,99
RANDSTAD/d	44,9	1,4
RELX/d	43,78	0,6
VOPAK/d	41,38	0,58
WOLTERS KLUWER/d	157,6	1,38

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
A2A SPA/d	1,94	1,97
AZIMUT HLDG/d	23,25	23,13
ENEL/d	6,63	6,68
ENI/d	14,64	14,63
GENERALI/d	24,11	23,77
GEOX/d	0,60	0,60
INTESA SANPAOL/d	3,7975	3,54
MEDIOBANCA/d	14,74	14,74
RCS MEDIAGROUP/d	0,77	0,76
PRYSMIAN/d	63,10	62,20
SNAM/d	4,39	4,39
TELECOM ITALIA/d	0,23	0,23
TENARIS/d	14,55	14,50
TERNA/d	7,71	7,67
UNICREDIT/d	38,34	1,19

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
AJINOMOTO/d	6224	0,44
ASAHI GROUP HL/d	5542	-2,19
ASTELLAS PHARM/d	1729,5	1,11
BRIDGESTONE CO/d	6145	-0,18
CANON INC/d	4705	-1,53
CASIO COMPUTER/d	1211	-0,45
CITIZEN WATCH/d	1007	-0,89
CREDIT SAISON/d	3429	0,62
DAIWA SEC GROU/d	1231,5	-0,48
SUBARU/d	2983,5	1,72
FUJIFILM HOLDI/d	3502	0,46
FUJITSU/d	2662,5	-3,01
HINO MOTORS/d	486,7	2,12
HITACHI/d	3240	0,19
HONDA MOTOR/d	1636	0,83
IHI/d	5467	0,48
ISUZU MOTORS/d	2075,5	0,19
KAWASAKI HVY I/d	5519	0,38
KAJIMA CORP/d	2890,5	0,82
KEIO/d	3731	-0,59
KOBE STEEL/d	1853,5	-0,67
KONICA MINOLTA/d	434,7	-1,65
JTEKT/d	1078,5	1,84
MITSUB UFJ FG/d	1680,5	-1,49
MITSUBISHI COR/d	3143	-1,01
MITSUBISHI ELE/d	2601	1,19
MITSUBISHI MOT/d	446,4	0,9
NEC CORPORATIO/d	13060	0,46
NIKKON HLDG/d	3698	-0,99
NIKON CORP/d	1706	0,06
NISSUI CORP/d	5542	-0,52
NISSAN MOTOR C/d	478,1	0,34
NOMURA HOLDING/d	908,9	-0,2
NISSAN CHEMICA/d	4763	-0,15
NIPPON PAPER I/d	949	
OBAYASHI CORP/d	1972,5	0,13
ODAKYU ELEC RA/d	1501	-0,27
OJI HOLDINGS/d	623,4	-1,69
OSAKA GAS/d	3338	-1,65
RICOH CO LTD/d	1383	-0,9
SECOM/d	9501	0,04
SEVEN & I HLDG/d	1796	1,15
SHARP CORP/d	873,4	0,52
SHIMIZU CORP/d	903	0,1
SHISEIDO/d	4718	-0,17
SONY GROUP COR/d	13640	2,21
SMFG/d	10445	-1,69
SUMITOMO CHEM/d	377,7	0,05
SUZUKI/d	1412	-2,55
TAISEI CORP/d	6372	-0,33
TDK CORPORATIO/d	10145	1,7
TOBU RAILWAY/d	2600	-0,44
TOKIO MARINE H/d	5906	0,54
TORAY INDUSTRI/d	774,6	-1,14
TREND MICRO/d	7276	1,71
TOPY INDS LTD/d	2291	-0,09
TORAY INDUSTRI/d	774,6	-1,14
TOYOBO/d	1023	-1,16
TOYOTA MOTOR C/d	2996,5	0,99
YAMAHA CORP/d	3578	1,1

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACCOR/d	36,04	2,07
AIR LIQUIDE/d	167,60	1,27
ALSTOM/d	18,05	0,36
AXA/d	32,69	1,43
BNP PARIBAS/d	64,24	0,52
BOUYGUES/d	32,13	1,29
CAPGEMINI/d	184,80	-0,54
CARREFOUR/d	13,77	0
CASINO GUICHAR/d	3,51	-1,43
CREDIT AGRICOL/d	13,93	0,18
DANONE/d	58,84	0,62
DASSAULT SYSTE/d	34,37	-0,23
L'OREAL/d	392,30	-0,08
L.V.M.H./d	652,40	-0,35
LAGARDERE/d	22,60	1,8
MICHELIN/d	36,48	0,69
PERNOD RICARD/d	122,55	-2
KERING/d	287,40	1,55
PUBLICIS GROUP/d	97,10	-0,96
RENAULT/d	44,07	1,92
SAINT-GOBAIN/d	78,72	0,92
SANOFI/d	95,39	-0,41
SCHNEIDER ELEC/d	216,10	-1,05
SOCIETE GENERA/d	23,90	0,84
SODEXO/d	87,25	0,93
TF1/d	8,04	-0,37
THALES/d	147,05	1,48
VEOLIA ENVIRON/d	29,07	0,14

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACS CONS Y SER/d	40,56	4,3747
AENA SME/d	186,7	0,1072
ACERINOX/d	9,615	-0,2076
ACCIONA/d	117,4	-0,0851
AMADEUS/d	60,42	0,9693
BBVA/d	10,175	1,4457
BANKINTER/d	7,94	-0,2513
CAIXABANK/d	5,424	1,1563
DSTR INT ALIME/d	0,013	-1,5152
ENDESA/d	18,015	-0,0277
ENAGAS/d	13,71	0,4396
FERROVIAL/d	38,74	1,9474
FOMENTO DE CON/d	12,84	0,156
GRIFOLS/d	9,07	-0,2639
IBERDROLA/d	12,175	-0,1231
INT AIRLINES G/d	1,9625	0,641
INDRA SISTEMAS/d	18,82	-1,9792
INDITEX/d	45,16	1,392
MAPFRE/d	2,256	-0,4413
MERLIN PROP/d	10,54	-0,7533
ARCELORMITTAL/d	20,61	-0,6268
REPSOL/d	13,035	0
BCO DE SABADEL/d	2,014	1,003
BANCO SANTANDE/d	4,512	0,9848
SACYR/d	3,27	0,2452
TELEFONICA/d	4,21	1,129
TECNICAS REUN/d	11,46	-3,1276

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ			ΤΙΜΕΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0824	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,0843
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	167,61	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4996
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,8489
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,429	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,4558
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4619	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	17.681,92
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,84260	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	4,0440
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	394,50	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	90,6235
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,2838	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1.498,59
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	4,9766	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	20,1533
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,6860	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	5,0034
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9592	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,8386
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	149,50	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	63,502
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,8885	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4554
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	35,8199	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	38,961
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6560	ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,8815

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: Λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατουσών συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αποφάσισε να αναστείλει τη δημοσίευση τιμής αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι νεωτέρας.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2024	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0749
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,8446
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4592
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,2140

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	501,20	601,40
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	263,10	315,70
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 Kg)	67.500	81.000
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	67,50	81,00

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	500,91	603,47
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	500,91	603,47
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	500,91	598,03

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.460,46	1.468,01	-7,55	-0,51%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.555,34	3.575,90	-20,56	-0,57%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	14.345,83	14.394,41	-48,58	-0,34%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.978,07	4.001,27	-23,20	-0,58%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.307,32	2.308,41	-1,09	-0,05%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	848,07	852,40	-4,33	-0,51%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	1.669,89	1.678,87	-8,98	-0,53%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.083,06	2.099,85	-16,79	-0,80%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.753,57	2.767,81	-14,24	-0,51%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.277,76	1.279,50	-1,74	-0,14%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.672,23	5.639,55	32,68	0,58%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	6.002,47	6.010,22	-7,75	-0,13%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.895,22	4.915,13	-19,91	-0,41%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.108,97	5.158,94	-49,97	-0,97%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	6.363,87	6.375,38	-11,51	-0,18%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.512,79	6.544,06	-31,27	-0,48%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.010,10	4.991,53	18,57	0,37%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.077,51	5.157,08	-79,57	-1,54%

* Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοινώνουν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές θα ισχύσουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	26.636.161,40
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	11.473.782,33
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	8.064.319,18
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	7.794.230,72
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.437.349,74
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	6.271.523,08
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.182.160,11
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.149.249,02
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.807.743,29
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.800.934,96
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.798.399,50
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.340.217,20
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	999.617,10
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	970.462,29
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	537.107,10
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	390.837,27
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	303.418,10
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	293.718,30
ΤΡΟΦΙΜΑ	250.033,60
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	198.688,72
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	161.733,46
ΥΔΡΕΥΣΗ	138.877,50
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	134.223,42
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	133.430,29
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	102.468,68
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	88.494,88
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	85.668,62

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	2,690	26,89%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,970	-2,96%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	15,300	2,00%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	1,485	-2,30%
ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	5,200	1,96%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5,660	-2,08%
ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	6,720	1,82%	METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	36,380	-2,05%
UNIBIOS (ΚΟ)	1,475	1,72%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,580	-1,90%
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1,878	1,62%	AUTOHELLAS (ΚΟ)	11,680	-1,85%
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	3,760	1,62%	JUMBO (ΚΟ)	24,600	-1,84%
OTE (ΚΟ)	15,230	1,60%	ΔΕΗ (ΚΟ)	11,540	-1,62%
AUSTRIACARD HOLDINGS AG (ΚΑ)	5,860	1,56%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	8,600	-1,60%
ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	3,100	1,31%	MOTOP ΟΪΛ (ΚΟ)	23,240	-1,53%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

		Κλείσιμο	Μετ.%
BIO	(ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	5,91	-0,67
CENER	(CENERGY HOLDINGS SA)	9,64	0,42
TITC	(TITAN)	32	-1,08
EEE	(COCA COLA HBC)	33,32	-0,48
OTE	(OTE)	15,23	1,6
ΑΡΑΙΓ	(AEGEAN AIRLINES)	11,54	-0,69
ΤΕΝΕΡΓ	(ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	19,25	-0,1
ΣΑΡ	(ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	10,8	-0,37
ΔΑΑ	(ΔΙΕΘΝ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΑΘ.)	7,96	-0,75
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	(ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	1,97	-2,96
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	(ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	17,9	0,11
ΜΥΤΙΛ	(ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	36,38	-2,05
ΛΑΜΔΑ	(LAMDA DEVELOPMENT)	7,44	-0,67
ΕΛΧΑ	(ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,878	1,62
ΑΛΦΑ	(ALPHA BANK)	1,666	0
ΜΠΕΛΑ	(JUMBO)	24,6	-1,84
ΕΤΕ	(ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	8,002	-1,16
ΠΕΙΡ	(ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,768	-0,26
ΕΥΡΩΒ	(EUROBANK)	2,07	0,98
ΕΛΠΕ	(ΕΛΠΕ)	7,27	-0,41
ΟΤΟΕΛ	(AUTOHELLAS)	11,68	-1,85
ΕΥΔΑΠ	(ΕΥΔΑΠ)	5,66	-2,08
ΟΠΑΠ	(ΟΠΑΠ)	15,94	-0,62
ΜΟΗ	(MOTOR OIL)	23,24	-1,53
ΔΕΗ	(ΔΕΗ)	11,54	-1,62

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
OTE (ΚΟ)	11.473.782,33	SOFTWeb - ADAPTIVE I.T. SOL. A.E. (ΚΟ)	0,70%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	8.346.428,94	UNIBIOS (ΚΟ)	0,50%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.956.081,31	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,34%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7.858.320,87	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,28%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	7.794.230,72	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,25%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	7.661.667,34	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	0,20%
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	6.437.349,74	JUMBO (ΚΟ)	0,19%
JUMBO (ΚΟ)	6.271.523,08	OTE (ΚΟ)	0,18%
MOTOP ΟΪΛ (ΚΟ)	2.149.249,02	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,17%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	2.134.559,73	EPSILON NET (ΚΟ)	0,17%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	56	182	4.794
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	1.238
FTSE/Χ.Α. Large Cap	56	182	3.533
MSCI GREECE REBASED	0	0	23
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	581	5.397	474.338
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	2	5	24.336
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	9	36	4.114
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	40	1.860	166.422
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	2	2	1.132
AUTOHELLAS (ΚΟ)	1	2	161
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	9	40	723
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	5	9	136
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0	0	3.849
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	40	299	4.045
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	2	9	5.154
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	27	458	25.864
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	4	9	4.479
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	1.236
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	11	42	14.256
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	8	26	4.767
HELLENiQ ENERGY (ΚΟ)	34	213	6.935
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3	20	7.763
INTRAKAT (ΚΟ)	3	7	2.498
JUMBO (ΚΟ)	20	59	405
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	1	1	6.852
MIG (ΚΟ)	33	90	5.213
MOTOP ΟΪΛ (ΚΟ)	0	0	104
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	7	14	2.932
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	62	306	16.941
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8	60	1.642
ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK (ΚΟ)	4	10	67
OTE (ΚΟ)	41	144	4.375
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	80
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	148	1.289	99.728
ΔΕΗ (ΚΟ)	40	315	31.652
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	183
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1	20	21.477
TITAN CEMENT (ΚΑ)	10	39	446
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	6	13	4.371
Δικαιώματα σε Δείκτες	3	22	578
FTSE/Χ.Α. Large Cap	3	22	578
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	316
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	99
OTE (ΚΟ)	0	0	126
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	20
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	71
Συνολική Δραστηριότητα	640	5.601	480.026

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 30 Ιουλίου 2024

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	2.5800	2.6400	2.6059	-1.4100	“114,365”	2.5900	2.6000	2.6200	1.16
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	4.1500	4.2100	4.1824	0.0170	“60,849”	4.1900	4.2000	4.2000	0.48
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	1.2100	1.2450	1.2232	-1.8030	“31,777”	1.2100	1.2250	1.2200	-0.41
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.1170		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0570	0.0590	0.0586	0.1620	“40,984”	0.0580	0.0590	0.0580	1.75
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3.0600	3.1000	3.0733	2.6290	“1,500”	3.0400	3.0800	3.1000	1.31
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.9400	1.9500	1.9419	-4.8090	860	1.9200	1.9500	1.9500	-2.01
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.1160	0.1290		
MINE	MINERVA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.0195	0.0210		
ΑΙΕΠ	“ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)”						0.0450	0.0495		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0195		
ΓΙΕΠ	“UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0700	0.0740		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.4000	0.0000		
ΙΝΕΠ	“INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0385		
ΙΣΕΠ	“ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0405		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0090	0.0110		
ΡΕΕΠ	“REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0090		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0025	0.0025	0.0025	0.0000	“17,706”	0.0025	0.0035	0.0025	0.00
ΧΑΕΠ	“HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0190	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0.0205	0.0225	0.0209	-0.0720	“29,748”	0.0205	0.0230	0.0215	-2.27
ΑΓΡΟ	“ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ “”Η ΠΡΟΟΔΟΣ““ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ “						1.2300	0.0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0.0210	0.0210	0.0210	0.0000	500	0.0210	0.0215	0.0210	0.00
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0825	0.0990		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.0500	0.0570	0.0507	-0.2150	“4,900”	0.0490	0.0570	0.0570	5.56
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.7600	0.7950	0.7775	-2.2500	“2,000”	0.7650	0.7950	0.7950	-0.63
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	3.4000	3.4000	3.4000	-10.0000	“2,520”	3.4000	3.5000	3.4000	-2.86
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.1020	0.0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0500		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0.1560	0.1590	0.1576	0.7580	“2,896”	0.1550	0.1650	0.1590	6.00
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						1.0000	1.1000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0.8050	0.8250		
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.2900	0.3200		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	3.6400	3.6400	3.6400	-0.0990	185	3.6000	3.6800	3.6400	0.00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0400	0.0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						2.2000	2.2800		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0.0000	0.3780		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0.9000	1.0000	0.9145	-8.0810	“24,320”	0.9050	0.9750	1.0000	0.50
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.2940	0.3200		
Τεχνολογία										
NETIN	NET INFO PLC (Σ)						0.0000	1.0800		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.1350	0.1400		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0.1400	0.1400	0.1400	-0.1720	“2,037”	0.0000	0.1400	0.1400	-9.68
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.2740	0.2820		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.0805	0.0830		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0.0980	0.1010		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.8900	0.9000	0.8912	0.7630	“2,030”	0.8800	0.9000	0.9000	1.12
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0.0000	0.2080		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΤΟΕΠ	“ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0.0550	0.0590	0.0590	0.3000	“1,501”	0.0560	0.0590	0.0590	5.36
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ETMA1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						101.0000	104.5000		
ETMA2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						101.0000	102.0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο ‘Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή’.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παραχής επαρκών στοιχείων /εκεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

Εξι αστέρια στο Παρίσι

Αθλητές που θα προσπαθήσουν στους Ολυμπιακούς Αγώνες να βγουν στο προσκήνιο και να κατακτήσουν ένα μετάλλιο

Της **ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ**

ΠΑΡΙΣΙ. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες αποτελούν τη μεγαλύτερη πρόκληση για έναν αθλητή. Σε κάθε διοργάνωση υπάρχουν οι σταρ, αλλά και η νέα γενιά που φιλοδοξεί να αφήσει το δικό της στίγμα στον αθλητισμό των πέντε κύκλων και να γράψει με χρυσά γράμματα το όνομά της στην Ιστορία. Στη διοργάνωση που βρίσκεται σε εξέλιξη στην Πόλη του Φωτός, πολλοί θα είναι οι αθλητές και οι αθλήτριες που θα κάνουν «σεφτέ» στην ολυμπιακή συλλογή μεταλλίων. Στο Παρίσι βρίσκεται μια εξαιρετικά φιλόδοξη και ταλαντούχα νέα φουρνιά πρωταθλητών, καθώς και αθλητές μεγαλύτεροι που έχουν διακριθεί σε παγκόσμια και ηπειρωτικά πρωταθλήματα, αλλά από το παλμαρέ τους λείπει το ολυμπιακό «διαμάντι». Η διάκριση που καταξιώνει κάθε άνθρωπο που μπαίνει στον χώρο του αθλητισμού. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Γαλλίας τα φώτα θα πέσουν πρωτίστως πάνω στα μεγάλα ονόματα, στους αθλητές που έχουν ανεβεί στο ολυμπιακό βάθρο. Πίσω όμως από αυτούς υπάρχουν και εκείνοι που θα διεκδικήσουν τα σκήπτρα στη μεγαλύτερη αθλητική γιορτή.

Κουίνσι Γουίλσον
16 ετών, ΗΠΑ

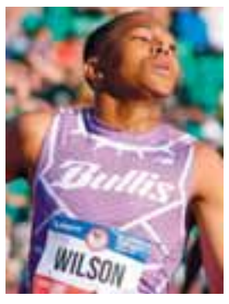

Στίβος

Σε ηλικία μόλις 16 ετών έχει αφήσει το στίγμα του στην Ιστορία του αμερικανικού κλασικού αθλητισμού πριν καν αρχίσουν οι Αγώνες. Ο Κουίνσι Γουίλσον θα γίνει στο Παρίσι ο νεαρότερος Αμερικανός αθλητής στίβου που θα πάρει μέρος σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Ο νεαρός 400άρης από το Μέριλαντ άρχισε τον αθλητισμό σε ηλικία 8 ετών και πριν γίνει 14, το 2022 (!), άρχισε να συλλέγει ρεκόρ καταρρίπτοντας επίδοση που άντεχε από τη δεκαετία του '90. Στις ΗΠΑ τον θεωρούν παιδί-θαύμα και πώς να μην πιστεύουν σε αυτόν, αφού πριν από έναν μήνα (23 Ιουνίου) πέτυχε παγκόσμιο ρεκόρ στα 400 μ. κάτω των 18 (44.59) και πριν από μία εβδομάδα (19 Ιουλίου) κατέβασε τον χρόνο στα 44.20. Οι εντυπωσιακές εμφανίσεις τού έδωσαν μια θέση στην ολυμπιακή ομάδα της χώρας του και θα πάρει μέρος στα 4Χ400.

Ζενγκ Χαοχάο
12 ετών, Κίνα

Σκέιτμπορντ

Τη βραδιά που θα σβήσει η Ολυμπιακή Φλόγα στο Παρίσι, η Ζενγκ Χαοχάο θα σβήσει τα 12 κεράκια στην τούρτα των γενεθλίων της. Νωρίτερα θα προσπαθήσει να κάνει δώρο στον εαυτό της ένα μετάλλιο. Θα αγωνιστεί στο σκέιτμπορντ, το άθλημα που μπήκε στο ολυμπιακό πρόγραμμα στη διοργάνωση του Τόκιο. Η γεννημένη στην Κορέα Κινέζα αθλήτρια άρχισε να ασχολείται με το αγαπημένο της σπορ σε ηλικία επτά ετών και από τότε η ζωή της περιστρέφεται γύρω από αυτό. Μέσα σε τέσσερα χρόνια ξεχώρισε σε πολλούς αγώνες και οι πρωτιές διαδέχονταν η μία την άλλη, και μάλιστα σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες. Η επιλογή της για την ολυμπιακή ομάδα της χώρας της την καθιστά τη νεότερη Κινέζα που έχει πάρει ποτέ μέρος στη μεγάλη αθλητική γιορτή.

Σάμερ Μάκιντος
17 ετών, Καναδάς

Κολύμβηση

«Πιθανότατα πρόκειται για την καλύτερη κολυμβήτρια που έχει αναδείξει ο Καναδάς», λένε οι άνθρωποι της καναδικής κολυμβητικής ομοσπονδίας για τη Σάμερ Μάκιντος. Η 17χρονη αθλήτρια έχει σπάσει περισσότερα από 50 εθνικά ρεκόρ κολύμβησης όλων των ηλικιακών κατηγοριών. Στα 14 χρόνια της ήταν το νεότερο μέλος της καναδικής ομάδας στους Ολυμπιακούς του Τόκιο και μάλιστα είχε καταταγεί 4η στα 400 μ. ελεύθερο. Στην κατοχή της έχει το παγκόσμιο ρεκόρ στα 400 μ. μεικτής ατομικής και είναι η δεύτερη ταχύτερη γυναίκα στα 800 μ. ελεύθερο. Στο Παρίσι θα αγωνιστεί στα 200 μ. πεταλούδα και στο αγαπημένο της αγώνισμα των 400 μ. μεικτής ατομικής. Η ίδια δεν ευχαριστιέται ποτέ με την επίδοσή της, καθώς πάντα θέλει κάτι παραπάνω. Στην Πόλη του Φωτός θα δούμε εάν αυτό το παραπάνω είναι ένα χρυσό ολυμπιακό μετάλλιο.

Νταουρέν Κουρουγκλίεφ
31 ετών, Ελλάδα

Πάλη

Το όνομα Νταουρέν Κουρουγκλίεφ πιθανότατα δεν λέει τίποτα στην πλειονότητα των Ελλήνων φιλάθλων. Και όμως, ο γεννημένος στο Ντάγκεστάν της Ρωσίας αθλητής θα αγωνιστεί με τα ελληνικά χρώματα στην ελευθέρα πάλη. Και όχι απλώς θα αγωνιστεί, αλλά, σύμφωνα με αυτά που έχει επιτύχει μέχρι σήμερα, συγκαταλέγεται στα φαβορί για μια θέση στο βάθρο. Ο 31χρονος πρωταθλητής ασχολήθηκε από μικρός με την πάλη και αναδείχθηκε πρωταθλητής Ρωσίας το 2018 και το 2020, πρωταθλητής Ευρώπης το 2017 και πρώτος στους Ευρωπαϊκούς Αγώνες του Μπακού. Η «κόκκινη κάρτα» στους Ρώσους αθλητές εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία ώθησε τον παλαιστή να αναζητήσει νέο εθνόσημο. Και έτσι βρέθηκε στην ελληνική πάλη, όπου και με τα γαλανόλευκα διεύρυνε τη συλλογή των χρυσών μεταλλίων του. Με πρωτιές σε μεγάλες διοργανώσεις, δείχνει να μην ξέρει να χάνει.

Τόμπι Ρόμπερτς
19 ετών, Μ. Βρετανία

Αναρρίχηση

Ο Τόμπι Ρόμπερτς μυήθηκε στην αθλητική ορειβασία πριν πάει στο σχολείο, καθώς από την ηλικία των τριών ετών έδειξε ότι ήθελε να σκαρφαλώσει ψηλά. Στα 19 κατάφερε να γίνει ο πρώτος Βρετανός εκπρόσωπος του αθλήματος που πήρε πρόκριση για τους Ολυμπιακούς του Παρισιού. Από την ηλικία των δέκα ετών είχε βρει στην αναρρίχηση τον αγαπημένο τρόπο γυμναστικής και γρήγορα άρχισε να πετυχαίνει επιδόσεις που δεν κατάφερναν να σημειώσουν οι μεγαλύτεροι και εμπειρότεροι αθλητές. Το πρώτο χρυσό μετάλλιο ήρθε τον Ιούνιο του 2023 και λίγους μήνες αργότερα, στους ευρωπαϊκούς προολυμπιακούς, κατέκτησε και το εισιτήριο για την κορυφαία αθλητική διοργάνωση. Στη συλλογή του υπάρχουν τέσσερα χρυσά και τέσσερα χάλκινα από παγκόσμια κύπελλα και στο Παρίσι φιλοδοξεί να προσθέσει στο παλμαρέ του ένα μετάλλιο με λάμψη ολυμπιακή.

Κέισι Κάφχολντ
20 ετών, ΗΠΑ

Τοξοβολία

Μια Αμερικανίδα, η Κέισι Κάφχολντ, θέλει να τερματίσει την κυριαρχία της Νότιας Κορέας στην τοξοβολία. Η 20χρονη βρίσκεται στην 1η θέση της παγκόσμιας κατάταξης και έχει ως στόχο να ανεβάσει τη σημαία των ΗΠΑ στον υψηλότερο ιστό, για πρώτη φορά ύστερα από το 1976. Το 2021 ήταν 2η στον κόσμο, ενώ στη συλλογή της υπάρχουν χρυσά από ομαδικά αγωνίσματα. Θα αγωνιστεί για 2η φορά σε Ολυμπιακούς Αγώνες, καθώς στο Τόκιο είχε έρθει 17η αλλά στους προκριματικούς πέτυχε παγκόσμιο ρεκόρ στην κατηγορία έως 21 ετών. Από τότε έχει ωριμάσει αθλητικά και, όπως λέει και η ίδια, έχει βρει τρόπους να κερδίζει ακόμα και όταν δεν είναι σε καλή κατάσταση. Μπορεί οι αθλήτριες της Νότιας Κορέας να έχουν κατακτήσει τα χρυσά ολυμπιακά μετάλλια των τελευταίων διοργανώσεων, όμως η Αμερικανίδα δείχνει έτοιμη να σταματήσει αυτό το σερί.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Υποτροφίες για εξ αποστάσεως μεταπτυχιακό πρόγραμμα

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ανακοινώνει υποτροφίες για το εξ αποστάσεως μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Δημόσια Διοίκηση για το χειμερινό εξάμηνο 2024, το οποίο αρχίζει στις 30 Σεπτεμβρίου 2024. Οι υποτροφίες είναι ύψους 30%, υπό τη μορφή μείωσης των διδάκτρων, με το τελικό κόστος των διδάκτρων του προγράμματος να διαμορφώνεται στα €4.536. Οι υποτροφίες ισχύουν μόνο για το εξ αποστάσεως πρόγραμμα σπουδών. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Δημόσια Διοίκηση (MPA) δίνει τη δυνατότητα για εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο της Δημόσιας Διοίκησης σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, παρέχεται μεταπτυχιακή εκπαίδευση σε λειτουργούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και σε άτομα που σκοπεύουν να απασχοληθούν στη Δημόσια Υπηρεσία, σε Ημικρατικούς Οργανισμούς, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε Δήμους και Κοινότητες, Δημόσιους Οργανισμούς, Φορείς ή Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή/και πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία αίτησης επικοινωνήστε με το Τμήμα Εισδοχής Φοιτητών στο +357 22 841528 (Κύπρο) ή στο +30 210 6748293 (Ελλάδα).

LIDL ΚΥΠΡΟΥ

Εγκαίνια 3ου καταστήματος στην Πάφο

Σε μία σημαντική επέκταση του δικτύου λιανικής πώλησής της, η Lidl Κύπρου εγκαινίασε το νεότερο κατάστημά της στο εμπορικό κέντρο Neon Mall of Pafos, την Τετάρτη 24 Ιουλίου, σηματοδοτώντας το 3ο κατά σειρά κατάστημα Lidl στην επαρχία Πάφου, και το 21ο παγκύπρια. Στην τελετή των εγκαινίων παρευρέθηκαν πλήθος προσκεκλημένων, μεταξύ των οποίων τοπικοί αξιωματούχοι, συνεργάτες και μέλη της εταιρείας, φίλοι και εκπρόσωποι των ΜΜΕ. Το νέο κατάστημα, το οποίο καταλαμβάνει μία εντυπωσιακή έκταση 2.336 τ.μ., με χώρο πώλησης 1.470 τ.μ., είναι εξοπλισμένο με 8 ταμεία εξυπηρέτησης πελατών, συμπεριλαμβανομένου ενός ειδικά διαμορφωμένου για να εξυπηρετεί άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ). Αντανακλώντας τη δέσμευση της Lidl για βιωσιμότητα και εκσυγχρονισμό, το κατάστημα διαθέτει φιλικές προς το περιβάλλον ψυκτικές μονάδες, όπως επίσης και ένα πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα παραγγελιών για τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των αποθεμάτων και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Στην ομιλία του, ο κ. Βασίλης Λαγογιάννης, Γενικός Διευθυντής της Lidl Κύπρου, εξήρε τα προηγμένα χαρακτηριστικά του καταστήματος και τη συνεχή δέσμευση της εταιρείας στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας αλλά και στις βιώσιμες πρακτικές. «Αυτό το νέο υπερσύγχρονο κατάστημα, αντιπροσωπεύει μία σημαντική επένδυση ύψους €4 εκατ. και αναδεικνύει την ειλικρινή μας δέσμευση για κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών των κατοίκων της Πάφου. Ευθυγραμμισμένο με τα παγκόσμια πρότυπα μας, αυτό το έξυπνο κατάστημα ενσωματώνει τεχνολογία αιχμής και βιώσιμες πρακτικές, εξασφαλίζοντας μία αποτελεσματική και φιλική προς το περιβάλλον εμπειρία αγορών». Η εκδήλωση των εγκαινίων δεν ήταν μόνο ένας εορτασμός του νέου καταστήματος, αλλά και μία πλατφόρμα επιβεβαίωσης του σημαντικού ρόλου της Lidl Κύπρου στη στήριξη της τοπικής οικονομίας και των παραγωγών. «Η συνεργασία μας με περισσότερους από 90 Κύπριους προμηθευτές, μας επέτρεψε να προσφέρουμε περισσότερες από 3.000 σειρές προϊόντων», πρόσθεσε ο κ. Λαγογιάννης. «Αυτές οι συνεργασίες αποτελούν απόδειξη της προσπάθειάς μας για παροχή φρέσκων, υψηλής ποιότητας προϊόντων στην καλύτερη δυνατή τιμή».

Κατά την εκδήλωση, το δικό του χαιρετισμό απηύθυνε και ο κ. Γεώργιος Μάνς, Πρόεδρος ΕΒΕ Πάφου (Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πάφου), ο οποίος κατά την ομιλία του ανέφερε χαρακτηριστικά: «Η δυναμική παρουσία και η ραγδαία ανάπτυξη των υπεραγορών Lidl στη χώρα μας, μαρτυρεί από μόνη της ότι το κοινό έχει αγκαλιάσει την αγοραστική εμπειρία όπως αυτή προσφέρεται από τον όμιλο». «Θα ήταν παράλειψη μου να μην αναφερθώ στη συμβολή των υπεραγορών Lidl στη βελτίωση του ανταγωνισμού και της ποιότητας των προσφερόμενων αγαθών και υπηρεσιών, κάτι που σαφώς αποβαίνει προς όφελος των καταναλωτών», πρόσθεσε.

Οι εορταστικές εκδηλώσεις συνεχίστηκαν και την επόμενη μέρα, Πέμπτη 25 Ιουλίου, με το επίσημο άνοιγμα του καταστήματος προς το κοινό.

ALPHA BANK CYPRUS

«Γονείς και Παιδιά ΜΑΖΙ στην εργασία»

Η Alpha Bank Cyprus Ltd υλοποιεί φέτος, για τρίτη συνεχή χρονιά, το πρωτοποριακό Πρόγραμμα «Γονείς και Παιδιά ΜΑΖΙ στην εργασία» προσκαλώντας παιδιά των εργαζομένων της Τράπεζας να βρεθούν στο χώρο εργασίας των γονιών τους για να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με το τραπεζικό επάγγελμα και το χρηματοπιστωτικό σύστημα γενικότερα.

Στο Πρόγραμμα, που εφαρμόζεται σε όλο το Δίκτυο Καταστημάτων και σε Υπηρεσίες της Τράπεζας, συμμετέχουν παιδιά και νέοι ηλικίας 14 – 20 ετών, καθώς και φοιτητές. Μέσω της καθημερινής παρουσίας τους σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον, τους δίνεται η δυνατότητα να ενισχύσουν τις τεχνικές τους γνώσεις, να μάθουν να δουλεύουν στο περιβάλλον μίας ομάδας αλλά και να αποκτήσουν σημαντικές κοινωνικές δεξιότητες. Επιπλέον, αποκτούν σφαιρική γνώση γύρω από τις πρακτικές και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε έναν επαγγελματικό χώρο, ενώ η καθοδήγηση που λαμβάνουν στις καθημερινές τους εργασίες σε συνδυασμό με την καθημερινή ολοκλήρωση απλών εργασιών ενισχύει το αίσθημα της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησης. Αυτές οι εμπειρίες δίνουν στους «νέους επαγγελματίες» τα κατάλληλα ερεθίσματα για να επιλέξουν το επάγγελμα που τους ταιριάζει, αποτελώντας παράλληλα εφόδια για τη μελλοντική τους καριέρα.

Η εφαρμογή του Προγράμματος «Γονείς και Παιδιά ΜΑΖΙ στην εργασία», που φέτος θα ολοκληρωθεί στις 30 Αυγούστου 2024, προσφέρει στους γονείς την ευκαιρία να απασχολήσουν τα παιδιά τους με δημιουργικές δραστηριότητες και να καλλιεργήσουν μία νέα μορφή επικοινωνίας μαζί τους σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον.

Από το 2022, όταν η πρωτοβουλία αυτή παρουσιάστηκε για πρώτη φορά, έχει αγκαλιαστεί από το προσωπικό της Alpha Bank Cyprus και τις οικογένειές του, ενισχύοντας την αλληλεπίδραση γονέων και παιδιών σε επαγγελματικό περιβάλλον.

ΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Το «summer edition» του ασιατικού εστιατορίου O'SHIN

Το «summer edition» του ασιατικού εστιατορίου O'SHIN στο Elysium «φώλιασε» για τα καλά γύρω από την πισίνα του ξενοδοχείου και μας προσκαλεί να ανακαλύψουμε την πιο καλοκαιρινή γευστική ιστορία. Η λέξη κλειδί είναι το sushi. Στο Pan Asian μενού του εστιατορίου θα βρείτε μια υπολογίσιμη ποικιλία από sushi, sashimi, nigiri κ.λπ., ενώ ξεχωριστή θέση στο μενού έχουν και άλλα ασιατικά πιάτα όπως το ιαπωνικό μοσχαρίσιο φιλέτο Wagyu με ψητά σπαράγγια, enoki και μανιτάρια shiitake, και τα μοσχαρίσια μάγουλα με τεμπούρα μελιτζάνας, τραγανό πράσο και σάλτσα από μίσο και γιούζου.

Η καλοκαιρινή έκδοση του O'SHIN συνδυάζει μια απόλυτη καλοκαιρινή τοποθεσία γύρω από την ξακουστή πισίνα του Elysium, με ένα μενού που προσφέρει το κάτι παραπάνω!

Για κρατήσεις και πληροφορίες, επικοινωνήστε στο 2684 444 ή στο reservations@elysium.com.cy

Η Τράπεζα Κύπρου στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 125 χρόνια της παρουσιάζει το πολιτιστικό γεγονός της χρονιάς:

ΣΤΑΥΡΟΣ ΞΑΡΧΑΚΟΣ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

40 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ' (ΣΧΟΛΗΣ ΤΥΦΛΩΝ)
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ 11.09.2024
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ "Μ. ΤΟΚΑΣ"
ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΕΜΠΤΗ 12.09.2024

Τράπεζα Κύπρου 125 ΧΡΟΝΙΑ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ : ticketmaster.cy | ACS | 7777 7040

ΧΟΡΗΓΟΣ: UoL University of Limassol
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ LOVE 100.7 wizguide

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Δυσπιστία αγορών απέναντι στην 3η Ολομέλεια της Κίνας

Τις τελευταίες δύο εβδομάδες, μια σειρά σημαντικών οικονομικών ειδήσεων προήλθε από την Κίνα. Μεσούντος του Ιουλίου ανακοινώθηκαν τα στοιχεία για το ΑΕΠ β΄ τριμήνου. Βάσει αυτών, ο ετήσιος ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης επιβραδύνθηκε στο 4,7%, από 5,3% το α΄ τρίμηνο, ενώ διαμορφώθηκε και σε επίπεδα κατώτερα των προσδοκιών αναλυτών και επενδυτών, που ανέμεναν επιβράδυνση μεν, ηπιότερη δε και συγκεκριμένα περί το 5,1%.

Η μείωση του ρυθμού ανάπτυξης είναι πιο ορατή στα στοιχεία σε τριμηνιαία βάση, καθώς το δεύτερο τρίμηνο υποχώρησε κατά το ήμισυ έναντι του πρώτου (0,7% από 1,5% αντιστοίχως).

Την ίδια περίοδο πραγματοποιήθηκε και η Τρίτη Ολομέλεια, που θεωρείται η κορυφαία συνδιάσκεψη σε επίπεδο οικονομικής πολιτικής και πραγματοποιείται μία φορά ανά πέντε έτη. Τα ασθενή οικονομικά στοιχεία, με κορωνίδα την επιβράδυνση του ΑΕΠ, είχαν δημιουργήσει αυξημένες προσδοκίες για συγκεκριμένες εξαγγελίες στην εν λόγω ολομέλεια, οι οποίες, ωστόσο, φαίνεται να μην ευοδώθηκαν. Παρά την πληθώρα συνθημάτων-στόχων, όπως «εκσυγχρονισμός της Κίνας», «νέα αναπτυξιακή φιλοσοφία» και «ανάπτυξη υψηλής ποιότητας», από τα πρακτικά του συνεδρίου δεν προέκυψε επαρκής πληροφόρηση σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να υιοθετηθούν για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, αφήνοντας μια γενικότερη αίσθηση ότι με την ολοκλήρωση της εν λόγω ολομέλειας παρήλθε μαζί και μια ευκαιρία να ονοματιστούν καίρια και πλέον χρονίζοντα προβλήματα της κινεζικής οικονομίας και να υιοθετηθούν λύσεις για αυτά.

Μεταξύ των οικονομικών σκοπέλων που έχει να ξεπεράσει η Κίνα λογίζονται η συνεχιζόμενη κρίση στην αγορά ακινήτων, η κατάκτηση της αυτάρκειας ή έστω η μείωση της εξάρτησης από τρίτες χώρες σε τεχνολογικά αγαθά (π.χ. ημιαγωγοί) και ο αποτελεσματικότερος έλεγχος και διαχείριση των δημοσιονομικών προϋπολογισμών των τοπικών κυβερνήσεων. Το κλείσιμο του συνεδρίου συνοδεύτηκε από πτωτική κίνηση βασικών χρηματιστηριακών δεικτών στην Ασία στο τέλος της προηγούμενης εβδομάδας. Οι απώλειες και η νευρικότητα βασικών δεικτών τεκμαίρεται ότι αντικατοπτρίζουν τη δυσπιστία των αγορών απέναντι στις πραγματικές οικονομικές προκλήσεις και στο μείγμα οικονομικής πολιτικής που θα ακολουθηθεί προκειμένου αυτές να αντιμετωπιστούν με θετικό αποτύπωμα στον ρυθμό ανάπτυξης για το 2024 αλλά και μεσομακροπρόθεσμα.

Το κλίμα δεν στάθηκε εφικτό να αντιστραφεί με τις μη αναμενόμενες κινήσεις της κεντρικής τράπεζας, που έσπευσε τις επόμενες ημέρες του συνεδρίου σε μείωση του αντίστροφου επιτοκίου repo επτά ημερών στο 1,7% από 1,8%, καθώς και του επιτοκίου δανεισμού της μεσοπρόθεσμης διευκόλυνσης δανεισμού (MLF) ενός έτους από 2,5% σε 2,3%.

* Eurobank Research

Ο «τιμοκατάλογος» του Χρηματιστηρίου

Ακόμη και πάνω από 100% αυξάνονται τα ποσά που πρέπει να καταβάλλουν εισηγμένες επιχειρήσεις

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Σε αύξηση των ποσών που καταβάλλουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις και ειδικά στις μικρότερες κεφαλαιοποιήσεις είναι σημαντική έως υπερδιπλάσια, προχώρησε το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας έπειτα από οκτώ χρόνια. Το ετήσιο κόστος παραμονής στο ταμπλό του Χ.Α. μόνο σε ό,τι αφορά την υποχρέωση προς την Ε.Κ. ξεκινάει από 5.000 ευρώ και μπορεί να φτάσει σε 45.000 ευρώ ενδεικτικά, ανάλογα με το ύψος της κεφαλαιοποίησης, έναντι 2.000 έως 30.000 ευρώ που ήταν πριν. Πάντως, στα ίδια περίπου επίπεδα διατηρείται ο «φόρος» που πρέπει να πληρώσει μία εταιρεία στην Ε.Κ. σε περίπτωση που θέλει να εισαχθεί στο Χ.Α., ο οποίος διαμορφώνεται έως τις 35.000 ευρώ μόνο για την εξέταση των σχετικών εγγράφων εισαγωγής, συν ένα επιπλέον (σημαντικό) «κόστος» ύψους 0,02%-0,04% της αξίας των μετοχών που εισάγει προς διαπραγμάτευση.

Ειδικότερα, σύμφωνα την απόφαση του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τις αλλαγές στις χρεώσεις προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε σχέση με αυτές που ίσχυαν πριν και με βάση τον νόμο του 2016, εάν μια εταιρεία θέλει να γίνει «εισηγμένη», πρέπει να καταβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα ακόλουθα:

Πρώτον, πάγια τέλη που αφορούν την υποβολή της αίτησης για εξέταση ενημερωτικού δελτίου. Δηλαδή 10.000 ευρώ (από 8.000 ευρώ πριν) για την εξέταση του περιεχομένου ενιαίου ενημερωτικού δελτίου, 4.000 ευρώ, όπως και πριν, για την εξέταση του περιεχομένου του εγγράφου αναφοράς και 4.000 ευρώ (αμετάβλητο) για την εξέταση του περιεχομένου του σημειώματος κινητών αξιών για ενημερωτικό δελτίο που αποτελείται από χωριστά έγγραφα.

Επίσης, στα πάγια τέλη περιλαμβάνονται επιπλέον 1.000 ευρώ για την εξέταση του περιεχομένου συμπληρώματος ενημερωτικού δελτίου, 5.000 ευρώ για την εξέταση βασικού ενημερωτικού δελτίου, 5.000 ευρώ για την εξέταση του περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου εισαγωγής μεριδίων διαπραγματεύσιμου αμοιβαίου κεφαλαίου προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, 5.000 ευρώ για την εξέταση του περιεχομένου του πληροφοριακού δελτίου το οποίο αφορά θέματα όπως η δημόσια προσφορά μετοχών (όλα αμετάβλητα σε σχέση με το 2016), καθώς και 1.000 ευρώ ανά επιπλέον έγγραφο ή 1.000 ευρώ άπαξ εάν για την ίδια εταιρική πράξη καθίστανται διαθέσιμα έγγραφα τόσο για την προσφορά όσο και για την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση (ήταν 5.500 ευρώ συνολικά).

Το ετήσιο κόστος παραμονής στο ταμπλό μόνο σε ό,τι αφορά την υποχρέωση προς την Ε.Κ. ξεκινάει από 5.000 ευρώ και φτάνει έως 45.000 ευρώ.

Δεύτερον, η προς ένταξη εισηγμένη πληρώνει επίσης μεταβλητό τέλος ανάλογα με την αξία των κινητών αξιών που εισάγονται προς διαπραγμάτευση: για αξία των κινητών αξιών έως 100 εκατ. ευρώ, ποσοστό 0,04%, και για μεγαλύτερη των 100 εκατ. ευρώ, ποσοστό 0,02%.

Στη συνέχεια, όταν εισαχθεί η εταιρεία στο Χ.Α., καθώς και κάθε εταιρεία που είναι ήδη εισηγμένη, πρέπει να καταβάλλουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ετησίως πάγια εισφορά ύψους 5.000 ευρώ (ήταν 2.000 ευρώ). Εάν θέλει να εισαχθεί στην Εναλλακτική Αγορά (ΕΝΑ) η ετήσια εισφορά είναι 2.000 ευρώ (ήταν 1.000 ευρώ).

Η ετήσια πάγια εισφορά προσαυξάνεται σωρευτικά ανάλογα με τον μέσο όρο της ημερήσιας κεφαλαιοποίησης της εταιρείας, εφόσον αυτός υπερβαίνει τα 20.000.000 ευρώ, με τα εξής ποσοστά:

1. Για κεφαλαιοποίηση από 20.000.001 έως 100.000.000 ευρώ, το ποσοστό είναι 0,0055% (ήταν 0,005%). Αυτή η κατηγορία αφορά 45 εισηγμένες με βάση τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τους αξίες με την ενδεικτική προσαύξηση (δηλαδή με βάση την κεφαλαιοποίηση χθες και όχι τη μέση κεφαλαιοποίηση) να είναι στα 1.000-5.400 ευρώ.

2. Για κεφαλαιοποίηση από 100.000.001 έως 200.000.000 ευρώ, το ποσοστό είναι 0,0045% (από 0,004%) και αφορά 14 εισηγμένες, με την προσαύξηση στις 4.500-8.850 ευρώ.

3. Για κεφαλαιοποίηση από 200.000.001 έως 500.000.000 ευρώ, το ποσοστό είναι 0,0035% (από 0,003%) και αφορά 14 εισηγμένες επίσης με τις προσαυξήσεις στις 7.300-16.800.

4. Για κεφαλαιοποίηση από 500.000.001 έως 1.000.000.000 ευρώ, το ποσοστό είναι 0,0025%, από 0,002% πριν και αφορά 15 εισηγμένες αυτή τη στιγμή με προσαυξήσεις ύψους 13.000-23.200 ευρώ.

5. Για κεφαλαιοποίηση από 1.000.000.001 έως 3.000.000.000 ευρώ, το ποσοστό ορίζεται σε 0,0015%, από 0,001%, με 11 εισηγμένες να βρίσκονται σε αυτή την κατηγορία και τις προσαυξήσεις να κυμαίνονται σε 16.000-39.720 ευρώ.

6. Για κεφαλαιοποίηση μεγαλύτερη των 3.000.000.001 ευρώ, το ποσοστό ορίζεται σε 0,0003% (από 0,0002%). Αφορά δέκα εισηγμένες, με τις προσαυξήσεις να είναι 10.300-37.100 ευρώ.

Οι προσαυξήσεις αφορούν συνεπώς 109 εισηγμένες ή πάνω από 2/3 του ταμπλό, ενώ η ετήσια εισφορά αφορά και τις εταιρείες που είναι στην ΕΝΑ καθώς και όσες βρίσκονται υπό αναστολή διαπραγμάτευσης (εάν η αναστολή ξεπερνάει το ένα έτος, τότε η εταιρεία πληρώνει μόνο το πάγιο των 5.000 ευρώ).

Τέλη καταβάλλονται βέβαια και σε άλλες, πολλές, περιπτώσεις, όπως π.χ. διαγραφή από το ταμπλό (κόστος 5.000 ευρώ), υποχρεωτική ή προαιρετική δημόσια πρόταση (15.000 ευρώ συν 0,03% επί της αξίας των μετοχών που αφορά).

▶ Τι πρέπει να πληρώσει μία εταιρεία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς **για να εισαχθεί** σε οργανωμένη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ

€10.000	του ενιαίου ενημερωτικού δελτίου
€4.000	του σημειώματος κινητών αξιών
€4.000	του συμπληρώματος ενημερωτικού δελτίου
€1.000	του βασικού ενημερωτικού δελτίου
€5.000	του ενημερωτικού δελτίου εισαγωγής μεριδίων διαπραγματεύσιμου αμοιβαίου κεφαλαίου
€5.000	του πληροφοριακού δελτίου (π.χ. δημόσια προσφορά)
€5.000	του ενιαίου ενημερωτικού δελτίου
€1.000	για άλλα έγγραφα
0,02%-0,04%	της αξίας των κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση

Οι «χρεώσεις» του Χ.Α.

▶ Τι πληρώνουν οι εισηγμένες **κάθε χρόνο** στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παρουσία τους στο ταμπλό του Χ.Α.

€5.000 πάγια εισφορά

ΣΥΝ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗ

€1.000 - €45.000

ανάλογα με την κεφαλαιοποίηση (ενδεικτικά)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Με μικρά κέρδη έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη

Με μικρά κέρδη έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 165,40 μονάδες, παρουσιάζοντας αμελητέα άνοδο σε ποσοστό 0,39%. Άνοδο σε ποσοστό 0,39% παρουσίασε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, ο οποίος στο κλείσιμο ανήλθε στις 100,69 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος ανήλθε στις €636.673.

Μεικτή εικόνα παρουσίασαν οι επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες. Άνοδο παρουσίασε ο Δείκτης της Κύριας Αγοράς με 0,56%, και τα Ξενοδοχεία σε ποσοστό 0,38%. Αντίθετα πτώση παρουσίασε η Εναλλακτική Αγορά 0,27% και οι Επενδυτικές 0,40%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €298.025 (άνοδος 1,16% - τιμή κλεισίματος €2,62). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου με €254.496 (άνοδος 0,48% – τιμή κλεισίματος €4,20), της Δήμητρα Επενδυτικής με €38.868 (πτώση 0,41% - τιμή κλεισίματος €1,22), της Blue Island με €22.241 (άνοδος 0,50% - τιμή κλεισίματος €1,00), και της Salamis Tours με €8.568 (πτώση 2,86% – τιμή κλεισίματος €3,40).

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 165,40 μονάδες, παρουσιάζοντας αμελητέα άνοδο σε ποσοστό 0,39%

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, εννέα κινήθηκαν ανοδικά, έξι πτωτικά και τρεις παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 162.

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Ο Θωμάς Μπέμπας πήρε την άδειά του και θα απουσιάζει έως το τέλος Αυγούστου.

Ισχυρό αναμένεται το β΄ τρίμηνο για τις ελληνικές τράπεζες

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Ενα ισχυρό δεύτερο τρίμηνο από πλευράς αποτελεσμάτων για τις ελληνικές τράπεζες αναμένει η Euroxx Χρηματιστηριακή, διατηρώντας τη σύσταση overweight για τις μετοχές των τεσσάρων συστημικών τραπεζών και εκτιμώντας ότι οι διοικήσεις θα αναβαθμίσουν περαιτέρω τους στόχους για το 2024. Η αυλαία των αποτελεσμάτων ανοίγει αυτή την εβδομάδα με τη Eurobank και την Τράπεζα Πειραιώς που ανακοινώνουν αποτελέσματα την Τετάρτη 31 Ιουλίου, ακολουθεί η Εθνική Τράπεζα την Πέμπτη 1η Αυγούστου και η Alpha Bank την Παρασκευή 2 Αυγούστου.

Οι θετικές προοπτικές σύμφωνα με τη χρηματιστηριακή βασίζονται στην ηπιότερη από την αναμενόμενη πτώση των καθαρών εσόδων από τόκους, στην αύξηση των δανείων, στην προβλεπόμενη διψήφια αύξηση των προμηθειών, στη συγκράτηση των εξόδων και το χαμηλότερο κόστος κινδύνου. Τα καθαρά έσοδα από τόκους εκτιμάται ότι θα μειωθούν κατά 4% περίπου σε τριμηνιαία βάση (έναντι -2,5% το α΄ τρίμηνο του 2024 σε σχέση με το δ΄ τρίμηνο του 2023) λόγω του υψηλότερου κόστους καταθέσεων, των χαμηλότερων επιτοκιακών περιθωρίων στα επιχειρηματικά δάνεια και των νέων εκδόσεων ομολόγων για την κάλυψη των κεφαλαιακών στόχων MREL. Ωστόσο, όπως σημειώνει η Euroxx, «η πτώση των καθαρών επιτοκιακών εσόδων κινείται με πιο ήπιους ρυθμούς από τις προσδοκίες μας, λόγω των πιο αργών μειώσεων επιτοκίων, των βελτιωμένων εκταμιεύσεων το β΄ τρίμηνο –αντισταθμίζοντας το αδύναμο α΄ τρίμηνο– και την αργή μετατροπή των καταθέσεων ταμιευτηρίου σε προθεσμιακές καταθέσεις.

Ηπια πτώση των καθαρών εσόδων από τόκους, αύξηση δανείων, διψήφια αύξηση των προμηθειών και συγκράτηση εξόδων βλέπει η χρηματιστηριακή.

Η αυλαία των αποτελεσμάτων των τεσσάρων συστημικών τραπεζών ανοίγει αυτή την εβδομάδα με τη Eurobank και την Τράπεζα Πειραιώς που ανακοινώνουν αποτελέσματα την Τετάρτη 31 Ιουλίου.

Τα αποτελέσματα αναμένεται να ενισχυθούν από την ισχυρή αύξηση των προμηθειών, τη συνεχή συγκράτηση του κόστους και το χαμηλό κόστος κινδύνου με περιορισμένη ροή νέων μη εξυπηρετούμενων δανείων», καταλήγει.

Ειδικότερα, τα καθαρά έσοδα από τόκους για την Τράπεζα Πειραιώς αναμένεται πως θα διαμορφωθούν στα 505 εκατ. ευρώ από 518 εκατ. ευρώ στο α΄ τρίμηνο του 2024, για τη Eurobank στα 550 εκατ. ευρώ από 571 εκατ. ευρώ, για την Εθνική Τράπεζα στα 575 εκατ. ευρώ από 606 εκατ. ευρώ και για την Alpha Bank στα 402 εκατ. ευρώ από 420 εκατ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο. Σε ό,τι αφορά τα έσοδα από προμήθειες για την Πειραιώς εκτιμώνται στα 146 εκατ. ευρώ στο β΄ τρίμηνο από 145 εκατ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο, για τη Eurobank στα 145 εκατ. ευρώ από 136 εκατ. ευρώ, για την Εθνική στα 103 εκατ. ευρώ από 100 εκατ. ευρώ και για την Alpha Bank στα 98 εκατ. ευρώ από 96 εκατ. ευρώ.

Το σύνολο των εσόδων αναμένεται να διαμορφωθεί στα 681 εκατ. ευρώ για την Πειραιώς από 592 εκατ. ευρώ το α΄ τρίμηνο του 2024, στα 697 εκατ. ευρώ από 754 εκατ. ευρώ για τη Eurobank, στα 683 εκατ. ευρώ από 765 εκατ. ευρώ για την Εθνική και στα 525 εκατ. ευρώ από 560 εκατ. ευρώ για την Alpha Bank. Τα καθαρά κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για την Πειραιώς αναμένονται στα 279 εκατ. ευρώ από 233 εκατ. ευρώ στο α΄ τρίμηνο, τα καθαρά κέρδη πριν τα εφάπαξ αποτελέσματα για τη Eurobank τοποθετούνται στα 342 εκατ. ευρώ από 383 εκατ. ευρώ, για την Εθνική εκτιμώνται στα 303 εκατ. ευρώ από 358 εκατ. ευρώ και για την Alpha Bank τα καθαρά κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες εκτιμώνται στα 173 εκατ. ευρώ από 204 εκατ. ευρώ στο α΄ τρίμηνο.

Η τιμή-στόχος για τη Eurobank τοποθετείται στα 2,5 ευρώ με περιθώρια ανόδου της τάξης του 12% σε σχέση με την τιμή της στο ταμπλό, για την Εθνική Τράπεζα η τιμή-στόχος διαμορφώνεται στα 9,8 ευρώ με περιθώρια ανόδου 16%, για την Alpha Bank στα 2,4 ευρώ με περιθώρια ανόδου 38% και για την Τράπεζα Πειραιώς η τιμή-στόχος είναι στα 5,4 ευρώ με περιθώρια ανόδου επίσης 38%.

Deloitte.

2024 Women @ Work:
A Global Outlook.

© 2024 Deloitte Limited

Download the report and find out what can happen when companies get it right.